

ISSN 0416-2242

770416 224000
vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

**Potrebujemo mir
brez kričavih
prerokovanj**

**Iz noveletne poslanice
predsednika RS M. Kučana**

Delim z vami prepričanje, spoštovane državljanke in državljani, da naj v delu državnih ustanov dobijo prednost nov gospodarski razvoj in z njim delovna mesta, sodobno šolanje novih rodov, njihovo usposabljanje za življenjsko in delovno tekmo, tudi v svetu, ter spodbujanje kulturne in duhovne ustvarjalnosti. Za to pa je v državi potreben politični mir, brez kričavih prerokovanj o zlomih in usodnih prelomih. Mir nam je potreben, ne mrtvilo. Koristne so polemike, razprave, ki se odvijajo okoli perečih družbenih vprašanj, ker terjajo našo zavzetost, večajo našo družbeno občutljivost, ostrijo naša merila in bogatijo spoznanja. Potreben nam je civiliziran in odgovoren dialog o sedanjosti in prihodnosti in zato tudi o preteklosti. Potem bomo zmogli tudi demokratičen dogovor o skupnem dobru. Vse to je v samem bistvu naše plebiscitarno ustvarjene države, predvsem to je duhovno jedro njenega obstoja. Država, v kateri je mogoče živeti od svojega dela in z dobrim delom napredovati, ki se zaveda neogibnosti socialnih razlik in jih obvladuje, je skupnost samozvestnih ljudi, ustvarjalnih, ponosnih, polnih moči in solidarnih. Je trdna skupnost, ki ima čvrsto izoblikovane vrednote in svoje dostojanstvo in identiteto. Takšno državo smo želeli. Zmoremo jo. Takšna bo dobra in varna za vse nas. Vendar se moramo zavedati svoje odgovornosti zanj. In ne pustimo si vzeti te odgovornosti. Tako imamo možnost, da si v njej ustvarjamo boljše življenje in da tega ne prepustimo drugim, ki bodo mislili na svoje koristi in ne na nas.

V NEDELJO REFERENDUM

V pričakovanju poloma

Nedeljski referendum o načinu financiranja gradnje (pozor: ne o gradnji!) nadomestne, sodobnejše in ekološko sprejemljiveje termoelektrarne v Trbovljah, tako imenovane TET 3, ne more biti kaj drugega kot politična polomija in blamaža, ki nas bo stala vsaj 450 milijonov tolarjev. Ne gre le za skozi okno vržen denar, ki ga bo zahtevala izvedba referenduma po tako in tako napol uporabnem in z ustavo neusklajenem zakonu, gre za hujsko stvar, za kompromitiranje demokracije, za pristanek na politikanstvo in zaslepljen prestižni boj za oblast, ki ga ne skrbi narodov blagor. Na referendumu naj bi nepoučeno ali vsaj ne dovolj seznanjeno ljudstvo odločalo o strokovnih vprašanjih, o katerih ne soglašajo strokovnjaki, ter namesto dobro plačane politike in oblasti prevzelo tveganje in odgovornost. Kaj bolj spreverjenega si je težko zamisliti!

Čas bi že bil, in referendumski fiasco bo priložnost za to, da bi se temeljito izprašali, kaj je v slovenski politiki konstruktivno stališče in kdo v resnici postavlja državne in narodne interese nad strankarske. Skrajnostna, rušilna opozicija v državnem zboru, ki gradi svoje politično delovanje na ta čas za Slovenijo gotovo najbolj škodljivem načelu "slabše, ko gre, toliko bolje z nas", bi morala že končno dobiti plačilo za takšno držo in ravnanje. V demokraciji ga seveda lahko dajo samo volilci.

MARIAN LEGAN

Ropar se je predstavil za prodajalca starin

Rop razrešen

ČRNOMELJ - Novomeški policisti in kriminalisti so z zbiranjem obvestil in na podlagi dobro organizirane akcije 24. decembra prijeli 26-letnega V. V. iz Ljubljane in 24-letnega G. K. iz Črnomlja, ki sta utemeljeno osumljena ropa. 11. decembra okoli 22. ure sta prišla v stanovanjski blok na Železničarski cesti v Črnomlju in pozvonila na vratih stanovanja M. N. Ljubljancan se je prestavil kot prodajalec starih predmetov, zato ga je nič hudega sluteči Črnomaljec povabil v stanovanje. Tedaj pa ga je "prodajalec" napadel, mu zvezal roke in noge, v usta mu je stlačil nogavico, nato pa mu je preko stavek zavezal brisačo. Ljubljancan je iz stanovanja odnesel dva diktafona, daljinski upravljalce za TV sprejemnik, tri fotoaparate, zračno pištolo, mobilni telefon, sabljo, denarnico in še nekaj drugih predmetov, vse vredno okoli 1,5 milijona tolarjev. Osumljenca sta predmete odpeljala v Ljubljano, kjer stanujeta.

Kriminalisti so obema odvzeli prostost in ju 25. decembra s kazensko ovadbo privredili k preiskovalnemu sodniku okrožnega sodišča v Novem mestu. Na podlagi odredbe sodišča so opravili tudi hišno preiskavo in del predmetov našli ter jih zasegli. Ugotovili so, da sta nekaj predmetov vrgla v Ljubljano. T. G.

MED UPI IN STRAHOVI

Kaj Posavju prinašajo elektrarne?

V Posavju začenjajo leto z mešanimi občutki o tem, kaj prinašajo predvidene naložbe

KRŠKO, BREŽICE - Ob spodnjem toku reke Save začenjajo leto v spodbudnem pričakovanju skorajšnje gradnje novih elektrarn in preno-ve obstoječih. Hkrati so nekateri v strahu, da bo z omenjenimi pričakovanimi naložbami Posavje postalo dokončno zgolj elektroenergetski bazen, ki mu drugi veliko jemljejo in malo dajo. Kakšno vlogo v povezavi s pridobivanjem električne energije bo imelo Posavje v bodoče, so precej že odločili v vladi in ustreznih podjetjih, vendar lahko pametna lokalna politika marsikatero tako dosedanje odločitve postavi na glavo ali vsaj zglati po za Posavje najostrejših robovih.

V krški jedrski elektrarni bodo spomladi leta 2000 zamenjali uparjalnika in zdaj so priprave na ta zahteven strokovni poseg v polnem teku. Ker naj bi uparjalnika začela svojo pot iz Španije do Krškega septembra letos, naj bi nekako do konca letošnjega julija pripravili pot od Kopra do Krške-

ga za prevoz omenjenega težkega tovora.

Uvodoma omenjeni posavski upi in strahovi so povezani tudi s tem transportom. Krško živi z mislijo, da bo ta drugi tovrstni zgodovinski prevoz dočakalo z novim mostom. Zato Krčani vidi-jo gradnjo tega na seznamu tiste-

PREDNOVOLETNA TRGATEV - Na trgatvi v Peršetovem vinogradu na Bojniku se je na predzadnji dan v letu zbrala pisana družina trgačev, med njimi tudi (z leve) predsednik državnega sveta Tone Hrovat in novomeški župan dr. Tone Starc. (Foto: J. D.)

ga, kar vse naj bi Družba za državne ceste naredila novega na poti Koper-Krško za varen prevoz uparjalnikov. Ali je Krško v tem naivno, bo pokazal čas.

Posavska pričakovanja v povezavi z delovanjem nuklearke so mogoče bolj vsakdanja tema pogovorov, ker je nuklearka že tu in ker je že skoraj čas za menjavo. Vendar se v Posavju veliko pogovarjajo tudi o tem, kakšno korist bodo občine Sevnica, Brežice in Krško imele od hidroelektrarn na Savi, ki pa jih še ni.

Vsekakor tej gradnji pripisujejo velik pomen. Ko v Posavju "načrtujejo" gradnjo elektrarn, razmišljajo tudi o tem, kaj bodo spremenjene vodne razmere na Savi pomenile za lokalno kmetijstvo, cestno omrežje, manjkajoči visokovodni obrambni nasip na Savi pri Dobovi, turizem nasploh, razvoj Term Čatež in še za kaj. Vse navedeno Posavje omenja, ko hoče enakopravno sodelovati v pripravah na gradnjo spodnje-savskih elektrarn, zato se ga mogoče tudi toliko otepajo, sicer na lep način, a vendar.

Manj pričakovanj, zato pa nič manj besed, ni (bilo) v obtoku v zvezi s posodobitvijo plinske elektrarne v Brestanici.

M. LUZAR

REDNI OBČNI ZBOR GOVEDOREJCEV

TREBNJE - Govedorejsko društvo Trebnje skupaj s Kmetijsko svetovalno službo Trebnje vabi na redni letni občni zbor društva, ki bo v soboto, 9. januarja, ob 19. uri v Vili Rakar na Gorenjih Ponikvah. Po končanem zboru bo družabno srečanje s plesom ob zvo-kih ansambla Efekt.

Berite danes

stran 2:

• **Bi po smrti podarili del telesa?**

stran 3:

• **Francoskega šefa prezirljivo pismo**

stran 4:

• **S sanmi po parku Lahinja**

stran 6:

• **Pozor, Tajfun je zajel Evropo!**

stran 7:

• **Iz odpadkov si kujemo bodočnost**

stran 8:

• **Rezultate smo prigarali!**

stran 9:

• **Plat zvona za naše lipicance**

stran 11:

• **Trobec spet v Novem mestu**

PILOV ŽUR NA OŠ STIČNA

STIČNA - Uredništvo osnovnošolske revije PIL vsako leto sredi decembra priredi na eni izmed slovenskih osnovnih šol z veliko uspešnimi tekmovalci v Veseli šoli odmevno prireditve. Tokrat je ta čast pripadla OŠ Stična. V zanimivem kulturnem programu so sodelovali pevec Dominik Kozarič, recitatorka Ines Hrašt, plesna skupina Afa show tim ter domači pevci in flautisti. Učenci so med 35 tisoč sodelujočimi veselošolci iz 515 slovenskih šol izžrebali tiste, ki so prejeli lepe nagrade.

KOT NEKDAJ KLEVEVŠKI GRAŠČAK

Prednovoletna trgatega na Bojniku

Peršetovi iz Zbur trgali na predzadnji dan v letu - Tudi predsednik DS Tone Hrovat

BOJNIK - Včasih so Dolenjci veljali za dobre vinogradnike pa bolj slabe kletarje, danes pa se njihova vina uspešno kosajo z drugimi do-brimi po Sloveniji. Tako se dolenjski vinarji zadnje čase poskušajo tudi v pridelavi predikatnih vin, se pravi vin posebnih trgatev.

Na šentjanžveo, 27. decembra, so pri minus 11° Celzija trgali pri Cvelbarjevih v Mevcah, na predzadnji dan v minulem letu, v sredo, 30. decembra, pa so trgali pri Peršetovih na Bojniku. Cvelbarjevi so imeli vse možnosti za lede-vo vino, medtem ko je na dan, ko so trgali pri Peršetovih, mraz že popustil in bo njihovo vino - stisnili so 140 litrov moštva - doseglo

naziv predikat izbor. Vzorčevalec Kmetijskega inštituta Slovenije inž. Darko Marjetič je v moštu nameril 106 Oechslejevih stopinj sladkorja.

Znani gostilničar France Perše iz Zbur, ki vodi že skoraj sto let staro gostilno, poznano pod imenom Gostilna pri Pavletu, je prekaljen vinogradnik, ki je prejel številna priznanja za svoja vina z Bojnika. Že predlani so Peršetovi nameravali pridelati ledevo vino, pa so žal trgatev prepozno prijavili; lani so se zanj spet odločili, a jim je ponagajalo vreme. Ko so bile za ledevo trgatev primerno nizke temperature, pa se žal do 5 km iz Zbur oddaljenega Bojnika ni dalo priti. Tudi preteklo sredo je bila pot do vinograda težko dostopna. Kljub temu so se Peršetove prednovoletne trgateve udeležili številni gostje, med njimi pred-

sednik državnega zbora Tone Hrovat pa Igor Hrovatič iz kmetijskega ministrstva, novomeški župan dr. Tone Starc, na zaključku pa še škocjanski župan Janez Povšič in sevnjski župan Kristijan Jane ter predsednik šmarješke krajevine skupnosti Peter Selak. Med njimi je bila tudi inž. Katari-na Merlin, specialistka za vinarstvo na novomeški enoti Kmetijskega zavoda Ljubljana. Trgači so s 400 trt laškega rizlinga natrgali 15 gajbic grozdja. Ob tem jih je spremljal domači muzikant.

Peršetovi imajo na Bojniku okrog 5.000 trt, od laškega in ren-skega rizlinga do sovinjona, zele-nega silvanca, žametne črnine in frankinje. V starem vinogradu pod zidanico pa uspevajo še stare in zelo redke sorte, kot je zeleni-ka. "Na novo bomo zasadili še 1.500 trt," je povedal gospodar Perše, ki je član vinogradniškega društva že od leta 1985, in nadaljeval: "Zelo rad bi dolenjsko belo poimenoval bojničan, saj je bilo bojniško vino od nekdaj znano po kvaliteti. Na tej vinski gorici je nekdanji prideloval svoja izvrstna, na Dunaju in v Lizboni nagrajena vina klevevški graščak Ulm."

Peršetov bojniški izbor pa obe-ta biti tak, da ga bo vredno priti poskusiti iz Lizbone in z Dunaja.

J. DORNIŽ

ŠTEFANJI DAN V ŠENTJERNEJU - V soboto, 26. decembra, so v Šentjerneju slavili že 140. štefanji dan. Ta praznik je eden najstarejših slovenskih praznikov, saj sega tja v leto 1711. Na tokratno žegnanje je prišlo rekordnih 135 konj. Konjeniki so se zbrali na hipodromu, nato pa so odjezdili v spremstvu domače godbe skozi Šentjernejo in potem v Dolenjo Staro vas, kjer stoji cerkev sv. Štefana. Na čelu konjenikov je jahal kot vodja povorke šentjernejski župan Franc Hudoklin. Konje je blagoslovil šentjernejski župnik Anton Trpin. Prireditve pa je trajala le nekaj ur, saj je bila temperatura 10° pod ničlo. (Foto: M. Hočevan)

košarka

liga Kolinska

KRKA : PIVOVARNA LAŠKO

Športna dvorana Marof,

sobota, 9.1.1999, ob 19. uri.

Pokrovitelj: KRAŠ COMMERCE

CITROËN

več v notranjosti časopisa

SAXOMANI

so ljudje, ki ljubijo saxo

Pričakovanja za leto 1999

Morda ste med svojo staro pošto našli pozabljeno pismo, ki vam ga je poslal Unicef in s katerim vas prosi za denar za lačne afriške otroke. V vsakem primeru je ta prošnja za kruh ganljiva, posebej še ob nedavnih prednovoletnih mrzličnih velenakupih in prazničnih gostijah in ob dragocenem denarju, ki ga človeštvo vsak dan meče skozi okno z izstreljenimi granatami in vključenim vojaškim strojem. Povsem drugače od omenjenega pisma so običajne medosebne čestitke, s katerimi vstopamo v leto 1999, saj so svojevrsne kratke zgodbe o našem lepem, kar naj bi se zgodilo. Koliko želja in koliko vprašanj o tem, kaj se bo zgodilo v resnici v letu, ki se je začelo pred nekaj dnevi? Ali bomo zdravi? Koliko ljudem se bo uresničila ena temeljnih demokratičnih pravic, imeti delo, s katerim človek zasluži za dostojno življenje? Koliko bo Slovenija v politiki bližje pričakovani končni strankarski delitvi na liberalce in konservativiste? Koliko starih kriznih žarišč na Zemlji bo ugasnilo in koliko novih bo nastalo? Bo vaše zasebno podjetje doživelo razcvet, se vam zasebno obeta sreča kako drugače? Ni nujno, da si zastavljate na začetku predzadnjega leta tisočletja prav taka vprašanja in da sploh razmišljate v teh okvirih. Ravnodušni verjetno niste. Česa si želite, morda bojite; skratka, kaj bi rekli o pravem začetnem letu in mogoče svojem mestu v njem? To smo vpraševali v prvi anketi Dolenjskega lista v letu 1999.

VJEKOSLAV GABRIJEVIČ, upokojenec iz Brezice: "Pričakujem, da bo bolje. Rad bi, na primer, da bi v parlamentu delali dobro, v dobro delavcev. Zdaj se iz tedna v teden interelacije. S tem se izgublja čas, koristi pa od tega ni nobene. Pogrešam tudi to, da bi šli mediji med ljudi, med kmete. Dobro bi bilo, če bi šli medije in tam snemali njihove izjave o uspehih in problemih."

KAREL KERIN, obrtnik iz Počbočja - Svetega križa: "V letu 1999 v glavnem pričakujem uspeh v poslu. Pričakujem razcvet države in naklonjenost države malemu gospodarstvu. Pričakujem naklonjenost Slovencev domačim izdelkom, ponos, da si Slovenec. Spoštujmo se in imejmo se radi kot narod in kot posamezniki, ker edino s tem bomo močni."

BOGDAN PENE, mizar pri mizarstvu Cimerman Škofljica, iz Štefana pri Trebnjem: "Preteklo leto je bilo čisto solidno in upam, da bo tudi v 1999. tako. Želim si predvsem urediti stanovanje in kupiti nov motor Yamaha - motorji so namreč moj hobi - ter da bi nam skupaj z igralci KUD Velika Loka uspelo pripraviti dobro novo igro ščuke."

NADA JANEŽIČ, poslovođa iz Krmelja: "Želim si, da bi se izboljšal standard, saj se potem lažje živi in gre bolje tudi tistim, ki se ukvarjajo s kakšno dejavnostjo. Na žalost ta želja ni stvarna in sem prepričana, da bo v novem letu standard enak ali pa še slabši. Da bi šlo na boljše, bo morala naša vlada še marsikaj ponarediti, mi mali ne moremo kaj dosti pomagati."

JURE MURN, avtomobilist iz Novega mesta: "Lansko leto je bilo zame še posebej srečno in veselo, ker sem dobil hčerko, v novem letu pa nas bo razveseljeval ta otrok. V prvi vrsti želim zdravja za nas vse pa dober posel. Ukvarjam se tudi s prodajo Suzukijevih avtomobilov, lani je bila prodaja za 20 odst. boljša kot predlani, letos pa tudi pričakujem tak porast."

IRENA BANOVEC, kmetijska tehnika z Vrtače pri Semiču: "V novem letu si želim predvsem zdravje, mir ter da bi se vsem ljudem izpolnile skrite želje. Ker na naši domačiji pripravljamo turizem na vasi, želim, da bi prišlo v našo občino veliko turistov, a ne le k nam, ampak k vsem, ki so jih pripravljene sprejeti. Torej vsem obilo uspehov tudi v zadnjem letu tega tisočletja."

TONČKA ŠTERBENC, kmečka gospodinja iz Zagodca pri Starem trgu ob Kolpi: "Želim si, da bi bilo lepo na svetu, brez revščine ter mir. Zadovoljna sem, ko vidim, da so drugi ljudje veseli in srečni. Zato želim vsem veliko zdravja in zadovoljstva. To so morda za nekatere skromne želje, zame pa so velike in pomembne, in če se bodo v novem letu uresničile, bom povsem zadovoljna."

ANITA DELAČ, zastopnica zavarovalnice Adriatic v Ribnici: "Mislim, da bo na področju politike letošnje leto precej burno. Kakšnega bistvenega izboljšanja ne pričakujem, predvsem pa ne glede zmanjševanja števila brezposelnih in dviga življenjske ravni. Upam in pričakujem, da bo letos boljše, kot je bilo lani, predvsem glede financ."

ROBERT PANTAR, podjetnik iz Kočevja: "Čeprav tudi lani ni bilo najboljše, mislim, da bo letos še slabše. Dadažno zdravstveno zavarovanje in davek na dodano vrednost bosta za podjetnike usodna. 50-odstotna udeležba na volitvah kaže, da ljudje politikom ne zaupajo. Ker delajo politiki po svojih in ne interesih naroda, ne pričakujem nobenega izboljšanja. Vse bo kvečjemu še slabše!"

V živo igralo kar trinajst ansamblov

Konec Veselega decembra

NOVO MESTO - Z. Velepredstavitelj prejšnje srede popoldan se je iztekel Veseli decembra na Glavnem trgu v Novem mestu. Organizatorju, društvu prijateljev mladine "Moja", je uspelo v borih dveh dneh spraviti skupaj doslej največjo prireditev v 20-letni zgodovini Veselega decembra. Na odru na parkirišču pred gostiščem je za množico zbranih Novomeščanov zapelo in zaigralo kar 13 narodnozabavnih ansamblov: Rubin, Krka, Dobri prijatelji, duo Rožca, Franca Ocvirka, Kristal, Pogum, Tulipan, Trio Franci in ansambel Petra Finka, pevka Sandra Muhič, Šokice iz Semiča ter plešalke Plesne šole Urška. Program se je pričel z nastopom mestne godbe Novo mesto. Vsi nastopajoči so se odpovedali honorarju v korist Veselega decembra.

Srečanje je bilo tudi v znamenju slovesa dedka Mrza, ki se je dobri dve uri poslavljalo od otrok, na koncu pa sta skupaj z novomeškim županom dr. Tonetom Starcem vsem zbranim izrekla novoletno voščilnico. Program je trajal kar štiri ure in kljub mrazu so mnogi vztrajali ves čas. Organizatorjem je v lanskem Veselem decembru uspelo izpeljati več, kot so si zadali, žal pa se za prireditev silvestrovanje na prostem, za katero se ogreva vse več slovenskih mest, v Novem mestu že drugo leto ni nihče odločil. Prireditev bi organizacijsko sodila pod okrilje župana, Dolenjske Turistične zveze ali katerega pogumnih gostincev.

ZA ZAKON O RENTI IZ NUKLEARKE

SEVNICA - Predstavniki političnih strank v občini Sevnica bodo drevi s podpisali predlog zakona o renti iz NEK, katerega predlagatelj je poslanec Branko Kelemina. Kelemina pričakuje, da bodo predlogu dale podporo vse politične stranke in tudi vsi občinski sveti v Posavju.

Lani nepreslišano

Izjave, ki jih pomnimo

Dr. Jože Mencinger, ekonomist: "Leta 2005, ko naj bi zamenjal tolarje, evro ne bo dočakal."

Dr. Janez Drnovšek, predsednik slovenske vlade: "Ena žalostnih resnic je, da dlje časa ko sem predsednik vlade, manj prijateljev imam, in na koncu jih skoraj že ni več."

Anton Drobnič, donedavni generalni javni tožilec: "Za nas so bili partizani navadni kriminalci."

Dr. Franc Rode, slovenski metropolit: "Cerkev ni nikoli razočarana nad oblastjo, tako kot Bog ni nikoli razočaran nad človekom. Bomo pa počakali, da bosta oblastnike srečali božja milost in pamet. Če pa ne bo sporazuma po zgledu sosednjih držav, bomo pa počakali na naslednjo vladno."

Dr. Vekoslav Grmič, naslovni škof: "Dejansko je Rode emigrant, on drugega izkustva nima. Hoče ustreči emigrantom, da bi dokazali, da so edino oni imeli leta 1945 prav."

Ivo Hvalica, poslanec v državnem zboru (predsednik Drnovšku): "Ma kaj ste vi Tito ali kaj?"

Milan Kučan, predsednik republike: "V znamenju sprave je treba obžalovati vse žrtve, ki jih je slovenski narod moral tako nesorazmerno veliko položiti na žrtnik druge svetovne vojne. Ni pa dopustno kar naprej z nepogašenim sovraštvom v srcu vračati Slovence v nekdanje spopade, kajti preteklost ne more in ne sme biti politično orodje za današnjo rabo."

Janez Janša, predsednik SDS: "Nazadnje bomo ugotovili, da je sporazum (z izraelsko varnostno službo) podpisala snažilka ministrstva za obrambo, uskladila pa ga je s hišnikom vlade, morda tudi s kakšnim šoferjem."

SOLIDARNOST DO SOČLOVEKA

Bi po smrti podarili del telesa?

Število darovalcev organov narašča, vendar je potreba po organih še vedno precej več

NOVO MESTO - Včasih preberemo presunljivo vest o otroku, ki nestrpno čaka na novo ledvico ali kak drug organ, ki ga današnja medicina lahko uspešno presadi iz enega telesa v drugo. "Upam, da jo bom dobil," reče in se nam zasmili v dno srca. Tu se ponavadi zgodba konča. Grejo kdaj še naprej? Se vprašamo, kako in od koga bo tako pomemben organ dobil?

Na presaditev organov čaka precej več bolnikov, kot je opravljenih presaditev. To nesorazmerje je bi se lahko zmanjšalo, če bi bilo več ljudi pripravljenih po svoji smrti darovati organe. Po trenutno veljavnem zakonu je mogoče presajanje parnih organov med najbližjimi sorodniki in tudi drugih organov od umrlih, če ti niso v življenju izrecno nasprotovali darovanju organov. Darovalec organov je lahko vsaka odrasla zdrava oseba, starejša od 18 let, pri mlajših pa v primeru smrti odvzem organov lahko dovoli eden od staršev oz. zakoniti skrbnik. Okvirno velja, da je za darovanje ledvic primeren človek, ki je mlajši od 65 let, sicer pa bolj upoštevajo stanje organov.

Po letu 1954 so v svetu presadili več kot 100 tisoč ledvic, zadnjih 10 let redno presajajo tudi trebušno slinavko in zadnjih 5 let z zelo dobrim uspehom tudi srce in jetra (več sto primerov). Pri nekaterih hudih boleznih že več kot desetletje presajajo tudi kostni mozeg. Pri nas v omejenem obsegu presajajo ledvice, kostni mozeg, kožo, kosti, roženice.

Organi za presajanje morajo biti odstranjeni strokovno, in to čimprej po zanesljivo ugotovljeni možganski smrti, toda najpoznejše eno uro po prekinitvi delovanja srca. Strokovnjaki, ki na tem področju delajo, zagotavljajo, da odstranjevanje poteka po predpisani poti. Predvsem tu poudarjajo na večkratno ugotavljanje

smrti, kajti mnogi se bojijo zlorab. Strokovna ekipa izpere odstranjeni organ s posebno raztopino ohlajeno na 4° Celzija. Tak organ je uporaben za presaditev do 24 ur.

Presajeni organ normalno deluje, če je zagotovljena skladnost med darovalcem in prejemnikom organa. V prvi vrsti je pomembna sorodnost krvnih skupin, potem pa tudi skladnost tkiv. Čim večja je tkivna sorodnost, tem večja je verjetnost za dobro delovanje presajenega organa. Telo lahko presajeni organ zavrne, kar je naravni odgovor na tuje tkivo. Do zavrnitve lahko pride kadarkoli, vendar najpogosteje neposredno po presaditvi in še v prvem letu. Taka reakcija še ne pomeni izgube organa, vendar se mora bolnik še zdraviti. Bolniki s presajenimi organi lahko živijo dokaj normalno življenje, večina se jih vrne na

delo, se ukvarja s športom, potuje vendar morajo nadaljevati zdrav

• Občani se lahko opredelijo za prostovoljnega darovalca delovnega telesa in dobijo poseben izkaznico Rdečega križa Slovenije. V primeru možganske smrti se na ta način zelo skrajša čas do odvzema organov in s tem tudi poveča uspeh presaditve. Izkaznica omogoča, da v najtežjih trenutkih ni potrebno iskati najožjih sorodnikov, jih vpraševati in postavljati pred dilemo.

ljenje z zdravili in redno prihajati na kontrolne preglede.

B. D. Ž.

ZIMA JE POKAZALA ZOBE

RIBNICA, KOČEVJE - Ostro zimo na Ribniškem in Kočevskem - ponekod je zapadlo več kot pol metra snega - so spremljale zelo nizke temperature. Na Kočevskem so več dni zapovrstjo namerili dvajset stopinj pod ničlo. Na cesti je bilo zaradi tega več prometnih nesreč; policisti so v Ribnici in Kočevju obravnavali več trčenj avtomobilov, večkrat je bila pločevina poškodovana tudi na parkiriščih, ki so bila sicer splazena, a zaledenela. Ob koncu leta so na obeh policijskih postajah obravnavali tudi osem primerov trčenj divjadi v vozi. Za poškodovano žival so poskrbeli lovci.

IZKAZNICA DAROVALCA - Tako izkaznico nosi darovalec organov vedno pri sebi. V sevnški organizaciji RK, kjer smo se o darovanju pogovarjali, so povedali, da se zadnje čase spet povečuje število mladih dajalcev krvi, poleg tega pa je vse več tudi darovalcev organov.

SPET POSEL ZA ODVETNIKE

Etažna lastnina v zemljiško knjigo

Potrebno bo pohiteti, saj se bo rok za vpis iztekel poleti leta 2000

Odkar ima pri nas zasebna lastnina večjo veljavo in ceno kot nekdanja družbena, se povečuje gneča pred uradi, kjer hranijo zemljiške knjige. Tisti, ki so gradili lastne hiše ali počitniške hišice, so nepremičnine že doslej vestno vpisovali v zemljiške knjige. Povsem drugače je s sedanjimi lastniki etažnih nepremičnin, denimo stanovanj, ki so si jih pridobili po znanem Jazbinškovem zakonu.

Tu so se začele težave, saj velika večina po drugi svetovni vojni zgrajenih stanovanjskih blokov ali celo naselij nikoli ni bila vpisana v zemljiške knjige, kaj šele v zemljiškoknjigne podvložke, za katere je določeno, da se vanje vpisujejo stanovanja individualnih lastnikov. Smisel zemljiške knjige, ki je javna, pa je v tem, da prispeva k pravni varnosti lastnikov, zato je nujno, da je ažurna in da so v njej vključene prav vse nepremičnine.

In kako (naj) poteka vpisovanje etažne lastnine stanovanja v zemljiško knjigo? Lastniki morajo imeti izvirne listine ali pa overljene kopije vseh prejšnjih kupoprodajnih pogodb, ki so jih investitorji sklenili z njihovimi nekdanjimi delovnimi organizacijami. Do tega pa je zelo težko priti. Začno se stroški in pota. Samo pridobivanje izvirnih listin zahteva ogromno časa, potrebnosti in energije, a nikjer ni poročila, da boste do njih res prišli.

Smisel vpisovanja v zemljiško knjigo je v tem, da edino s tem vpisom kdo dobi pravo lastninsko pravico nad nepremičnino. Zato je to najbolj zanesljiva in neoporečna pot k pravni varnosti na tem področju. Je pa res, da je zakonski rok za oddajo predlogov za vpis v zemljiško knjigo mnogo prekratek. Iztekel se bo že poleti leta 2000, do takrat pa vsem zainteresiranim ne bo uspelo pravočasno vložiti predlogov za vpis.

In koliko lastnika vpis lastnine v zemljiško knjigo stane? Odvetniška tarifa za sestavo predloga za vpis v zemljiško knjigo ni pretirano visoka in znaša približno 50 odstotkov tarife, ki sicer velja za sestavitve kupoprodajne pogodbe. Gre pa za najmanj 100 odvetniških točk, kar znese 8.700 tolarjev. Je pa sestava predloga seveda dražja, odvisno od tega, koliko ima zaradi nepopolnih listin od-

vetnik opravkov, dela in raznih preverjanj. To pripovedovanje ni

voda na mlin odvetnikov, temveč le nasvet, naj kupec že na samem začetku pri sklepanju, denimo, kupoprodajne pogodbe pravno stodoostno zavaruje. Stroški so minimalni, možne izgube pa so lahko zelo velike.

VINKO BLATNIK

Ljubljansko pismo

Ubogim poslancem je vendar treba povečati plače

Sindikati ostro protestirajo - seveda zama

LJUBLJANA - Ljudje z aktivnostjo "svojih strank" nismo več tako zadovoljni kot še pred leti. Tudi z delom poslancev ne. To je razvidno iz vseh javnomnenjskih raziskav. No, naši poslanci si tega ne jemljejo preveč k srcu. Tako kot že nekajkrat v zadnjih sedmih letih so si ob koncu leta spet začeli dopovedovati, da imajo premajhne plače oziroma funkcijske dodatke. In so od besed prešli k dejanjem. Ob glasovanju o državnem proračunu so sprejeli amandma, ki povečuje količino denarja, namenjenega za njihove prejemke.

Sedemdeset milijonov, za kolikor naj bi se zvišala postavka za plače, bo po besedah Maksimilijana Lavrinca, predsednika Kviza, namenjenih predvsem dodatnemu zaposlovanju v strokovnih službah državnega zbora, kjer naj bi bilo na področju pridruženja Evropski uniji veliko pomanjkanja strokovnjakov. Po njegovem so se v zadnjih štirih letih porušila razmerja med prihodki poslancev in državnih sekretarjev, mini-

strov in nekaterih sodnikov, kajpada v škodo poslancev. "Pred štirimi leti se s funkcije poslanca ni splačalo oditi na mesto državnega sekretarja, dandanes pa je zaradi nižjih plač položaj obrnjen", dodaja.

Osnova poslanske plače je povprečna plača v Sloveniji, pomnožena s pet, prišteti je treba še funkcijske dodatke, in sicer po 5 odstotkov za članstvo v delovnih telesih (največ do skupaj 15 odstotkov), podpredsedniki imajo 40- in predsednik 80-odstotni dodatek. Ni slabo!

In kakšne so bile zadnje poslanske plače? Najvišje neto plače so decembra dobili Izidor Rejc (484.000 tolarjev), Janez Podobnik (464.000) in Franc Potočnik (452.000). "Najslabše" plačani poslanci so bili: Rudolf Moge (310.000), Janez Per (316.000) in Jože Lenič (317.000). Generalna sekretarka državnega zbora Jožica Velíšek je zaslužila 413.000 tolarjev.

Vendar nesreča ne počiva. Dušan Semolič, predsednik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, je novinarjem izjavil: "Ostro nasprotujemo dvigu poslanskih plač, saj za to ni nikakršnega razloga. Morebitno zvišanje bi lahko povzročilo dodatno zaostrovanje odnosov med socialnimi partnerji, saj bi pripeljalo do dviga plač drugih zaposlenih v javnem sektorju in s tem do povečanja stroškov že tako drage države."

Da je država draga, vemo. In da se poslanci za takšna "sindikalna" opozorila ne menijo, tudi.

VINKO BLATNIK

NOČNA - Z iztekoma leta se je končala tudi stalna nočna izmena v Revozu in kakih 500 ljudi bo spet lahko ponoči spalo. Nerodno je to, da bodo podnevi brez dela. V Revozu so ob koncu-nočne izmene poostri nadzor, saj je bilo slišati, da bi znali delavci zadnji nočni šifrt "proslaviti" precej bučno. Na vhodu so varnostniki prihajajoče na delo olajšali za marsikateri liter vina, o kakovosti zadnje noči izdelanih clov pa naši viri ne poročajo.

HUDOKLINTON - Šentjernejski župan Franc Hudoklin je vesel in družaben človek. Rad tudi zapoje. Pravijo, da ima lep ton, tako da je pravi Hudoklin-ton. Če bi znal igrati še na harmoniko, bi imela z ameriškim predsednikom razen priimka še eno podobnost: Clinton Moniko, Hudoklin-ton pa harmoniko...

SPREJEM - Novi novomeški župan dr. Tone Starc je ob izteku leta, na svoj prvi delovni dan na občini, na prednovoletni pogovor povabil novinarje, ki poročajo o dogajanju v novomeški občini. Srečanje je potekalo v prijetnem vzdušju. Nekateri udeleženci pa so se še spomnili, kako jim je ob taki priložnosti pred nekaj leti prav v isti sobi tedanji predsednik občinske skupščine Marjan Dvornik hotel priti glavo. Pa ni imel pravega šampona! Tokrat so raje uglašeno nazdravili s šampanjcem.

LUZER - Looser (izg. luzer) v angleščini pomeni tistega, ki je izgubil. Eden takih županskih luzerjev je sedaj v hudih škripih. Kot županski kandidat je bil očitno povsem prepričan o svoji zmagi in njegov štab v predvolilni kampanji ni bil prav varčen. Županska odeja je očitno tako dolga, da lahko marsikaj pokrije tudi za nazaj. Pa se ni izšlo. Tako se sedaj po volilnem porazu hodijo okoli in zbirajo prispevke za kritje stroškov kampanje. To pa je tako, kot bi po dirki prepričevali ljudi, naj stavijo na konja, ki je padel.

Ena gospa je rekla, da so dolenski župani zgledno sodelovali na raznih prednovoletnih festah. Če bodo vsaj malo te zagretosti ohranili, bo celo delitvena bilanca minila brez smrtnih žrtev.

Suhokranjski drobiž

PRAZNOVANJE - Novo leto so Suhokranjci dočakali na prostem, po gostilnah, vikendih in zidanih, največ pa doma. Povsod je pokalo kot za stavo, po zraku so letele petarde, rakete, sem in tja pa je padel tudi kakšen strel. Noreje tokrat ni zahtevalo poškodb in intervencij. So pa novomeški zdravniki imeli čast oskrbeti na samega novega leta dan žužemberškega župana Franca Škufca in mu po "obisku" nadeli mavce na desni roki. Župan je srečno preстал vzpon in spust s Sv. Petra, ponagajal pa mu je domači led.

STEČAJ - Poleti smo že poročali o delu Emone - Ribogojnice na Dvoru, ki je nekako v tistem času spet napolnila bazene z ribami. Obeti so bili dobri, žal pa je še pred novim letom ribogojnica šla v stečaj, delavci pa žal na zavod...

SELITEV - Tone Kastelec se je po devetih letih steklarske dejavnosti, ki jo je na Dvoru opravljal

na različnih lokacijah, tokrat, kot sam pravi, dokončno ustalil in najel nekdanjo kovačijo Karla Bukovca (na sliki).

S. M.

KOLEDNOVANJE V ŠENTJERNEJU - V šentjernejski občini so letos že četrte zaporedno organizirali koledovanje treh kraljev. V soboto, 2. januarja, se je s koledniško pesmijo predstavilo kar enajst koledniških skupin iz različnih krajev, prišli so celo koledniki iz Sevske doline. V želji, da bi se izročilo naših dedov še naprej ohranjalo, so priredili tudi letos podelili novo trikraljevsko zvezdo, ki jo je izdelal Tone Cvelbar, mizar z Dolenjega Vrhopolja, dobili pa so jo koledniki z Rake. Vse skupine so obdarili še z koledniškimi klobasami kmetije Košak. Prireditve se je udeležila tudi etnologinja Irena Rožman. Posebne pozornosti pa so bili deležni mladi koledniki iz Jutrove dežele (na fotografiji). Žal so trije petletni fantje na koncu ostali brez trikraljevske zvezde. Ker bi radi koledovali tudi prihodnje leto, lepo prosijo, da jim jo tisti, ki si je zvezdo sposodil, vrne. (S. Bregar)

ZAHVALA CIRILU ZAJCU - Na Dvoru je bilo v gostilni Štupar srečanje, ki ga je organizirala KS Žužemberk. Predsednik KS Žužemberk Franc Škufca se je v uvodnem delu zahvalil vsem, ki so kakorkoli prispevali k razvoju krajevnih skupnosti Žužemberk v preteklih obdobjih. Zbrane je pozdravil tudi novomeški župan dr. Tone Starc. V prijetnem kulturnem programu so se predstavili tudi registi LD Plešivica, pevci pod vodstvom Cirila Zajca in pevke TD Suha krajina, ki so v preteklih letih skrbeli za kulturno dogajanje v krajevni skupnosti. Franc Škufca je v imenu KS Žužemberk predal spominsko darilo vodji pevskega zbora Cirilu Zajcu za dolgoletno uspešno pevovodsko delo. (Foto: S. Mirtič)

BILANCA 1998

Plodno leto za občino Šentjernej

Lani so na največ postorili na področju komunalne in cestne infrastrukture

ŠENTJERNEJ - Na tiskovni konferenci pred novim letom so predstavili občinske uprave na čelu z županom Francem Hudoklinom predstavi večje dosežke v letu 1998 in tudi načrte za letošnje leto.

Da bi pripomogli k razvoju malega gospodarstva in podjetništva v občini, so se lani odločili za ustanovitev Podjetniškega centra Dolenjske, ki strokovno pomaga obrtnikom in podjetnikom pri pridobivanju denarja in poslovnih usmeritvah. Občina pa preko centra sofinancira obrestno mero in zavarovalne premije za kredite, ki jih najemajo obrtniki in podjetniki. Lani so začeli tudi s težko pričakovano prodajo komunalno urejenih parcel v šentjernejski obrtni coni in tudi vseh osem prodali. S planskimi prostorskimi dokumenti so rezervirali zemljišča za širitev terciarnih dejavnosti (šole, vrta, zdravstvene postaje).

Največ pa je bilo narejenega na področju komunalne in cestne infrastrukture. Lotili so se urejanja kanalizacijskega sistema s centralno čistilno napravo v Šentjerneju kot tudi čiščenja odpadnih voda za celotno občino. Preko javnega razpisa so pridobili izdelovalca za generalno študijo za ravnanje z odpadnimi vodami, to je avstrijsko podjetje Ilbau. S študijo bodo ugotovili, kakšno je dejansko stanje, kaj je potrebno zgraditi, koliko bo stalo in kako bodo to plačali. Preko podjetja Ilbau so iz

Evropske unije za študijo pridobili 50.000 evrov.

Na področju oskrbe z vodo nadaljujejo z izgradnjo sekundarnega vodovodnega omrežja na Tolstem Vrhu, pripravljajo lokacijsko dokumentacijo za vodovode v Cerovem Logu, Šentjernej - Dolenja Stara vas, Dolenja Stara vas - Ledeca vas - Gruča - Groblje - Ostrog - Šentjakob, Ban - Sončnik - Škrivno - Pleterski hrib, Orehoviča - Dolenja Stara vas - Gorenji Maharovec - Dobrava in Kira. Zgradili so tudi povezovalni cevovod od Gorenjega Vrhopolja do Šmarja, začeli z obnovo vodohrana in v Hrastju in z deli pri vrtni v Kamniškem. Veliko cest in javnih poti na celotnem območju občine so preplastili, začeli so z asfaltiranjem še zadnjega kilometra makadamske ceste v občini, to je od Mršče vasi do Koprivnika, v Gorenjem Gradišču in Gorenjem Vrhopolju dokončujejo pločnik in javno razsvetlavo, začeli pa so tudi z rekonstrukcijo križišča in cest v Šentjerneju.

V minulemu letu so zaključili s spremembo dolgoročnega družbenega plana prostorskih dokumentov in pridobili preko 48 ha zazidalnih površin ter izvedli kate-

DOBRO TUDI ZA TUĐMANA

Od semena do slamnate strehe

Franci Barbič je eden redkih mojstrov, ki so še večji pokrivanja strehe s slamo

Mlakarjeva domačija ob Krki v novomeški Ločni je seveda najbolj znana po svojih lastnikih, svetovno znanem baletnem paru Pii in Pinu Mlakarju. Prav v tej domačiji, ki sta jo Mlakarjeva zasnovala že pred drugo svetovno vojno, Pino in Pia ustvarjajo živita tudi v svojih poznih življenjskih letih. Pas de deux, korak v dvojce, popolna skladnost, in to celo življenje! Pred dnevi je prav tu v njunem domu Pia obhajala 90-letnico, Pino pa jo je že pred dvema letoma. Njunjo baletno domačijo so lani proglasili za kulturni spomenik, in to tudi zaradi njene etnološke vrednosti, saj združuje najlepše in najplemenitejše vrednote ljudskega stavbarstva in arhitekture. Seveda je lesena Mlakarjeva domačija krita s slamo. In preko slame se je staklo znanstvo in prijateljstvo med svetovno znanim baletnim parom in Barbičevim Francijem iz Hrastka pri Dobboju.

Slamnata streha zahteva redno in skrbno vzdrževanje. Ljudi, ki so dandanes še večji tega posla, pa je zelo malo. Eden takih je Franci Barbič, "uradni" krovec novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Franci je eden redkih mojstrov, ki še znajo pokrivate strehe s slamo. "Ko imamo kakšno večje delo, se zberemo skoraj vsi, ki kaj veljamo pri tem poslu v Sloveniji. Pa nas je vsega skupaj pet, šest in jaz sem edini pod 50 let," pravi Franci, ki je s slamo pokrival tudi stari kmečki hiši, kozolec in druge objekte kmečke domačije s Šentjernejskega polja, postavljene v etnološkem muzeju na prostem pri kartuziji Pletenje.

"S pokrivanjem streh s slamo se ukvarjam že skoraj 30 let," je povedal Franci. "Moja stara domačija, hiša in gospodarski objekti, vse je bilo krito s slamo. To kritino je bilo treba vzdrževati, pa sem se tega posla priučil pri starih kmečkih krovcih." Ko so videli, kako je Franci več tega dela, so ga začeli vabiti drugim in danes, ko je priznan in daleč naokoli poznan mojster, ima toliko dela, da ne zmore vsega. Poleg tega, da dela za novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, ga vabijo po celi Sloveniji pa tudi na Hrvaškem in v Avstriji ga dobro poznajo in cenijo. Pri postavljanju etnološkega muzeja na prostem v Pletenju Barbič sodeluje tako

rekoč od začetka: že ko so razstavljali stari kmečki hiši, ki so ju kupili v okoliških vaseh, pa potem pri sestavljanju v Pletenju, pokrivanje s slamo pa je bilo tako in tako njegova stvar.

Barbič pa ne samo pokrije stavbe, ampak kritino tudi sam pridelal. "Ni vsaka slama dobra za pokrivanje," pove, "pa tudi ne vsaka njiva primerna za sejanje rži in pšenice; nikakor ne sme biti preveč gnojena." Zato na svojih njivah sam poseje in požanje pravo sorto rži in pšenice, iz katere potem pripravi pravo škopo. Od semena do strehe!

Pred nedavnimi je Franci pokrival rojstno hišo slovenskega pisatelja Cirila Kosmača na Slapu nad Idrijo. Ko je delo končal, se strokovnjaki in domačini niso

mogli načuditi, češ da je to prava oblika slamnate strehe, prav tako je, kot pred pol stoletja. "Dobra slamnata streha vzdrži 30 let in več, če je le dobro in pravilno vzdrževana," trdi mojster. "Taka streha je tudi izvrsten izolator, za moj okus pa se nikakor ne ujema z lesenim obojem, tako imenovanim ladijskim podom."

Slamnato streho na Mlakarjevi domačiji Barbič vzdržuje že dolga leta. Pred časom je Pino Mlakar zbolel in se je zdravil v novomeški bolnišnici ravno v času, ko je bilo treba pred zimo popraviti streho. Ko je k njemu prišel Barbičev Franci in mu objubil, da bo delo opravil, je Pino pri priliki ozdravel. "Trdil je, da sem ga jaz ozdravil," se smeje Barbič. Veliko dela ima Barbič tudi na Hrvaškem, kjer je delal v Zavičajnem muzeju v Varaždinu, pa tudi na enem od protokolarnih objektov hrvaškega predsednika Tuđmana, nekdanji Titovi vili v Zagrebu.

"Ne morem pa si oprostiti, da sem pred 19 leti svojo rojstno hišo prodal takratnemu jugoslovanskemu veleposlaniku v Venezueli Anteuju Šarinu. To je bila najlepša hiša v vasi, stara 120 let, 14 m dolga, 7,5 m široka, lesena in s slamo krita," se žalosten spominja. "Šarin jo je dal postaviti v vasi Kravarsko blizu Velike Gorice, jaz živim pa v betonu!"

Franci Barbič

A. BARTEJ

MLAKARJEVA DOMAČIJA - Mlakarjeva baletna domačija ob Krki v novomeški Ločni je kulturni spomenik, ki združuje vrednote ljudskega stavbarstva in arhitekture. Slamnato streho, ki daje leseni stavbi še poseben čar, že dolga leta vzdržuje Franci Barbič, eden redkih mojstrov, ki so še večji pokrivanja strehe s slamo. (Foto: A. B.)

PONIŽEVANJE NAS VSEH

Francoskega šefa prezirljivo pismo

Morda gospod misli, da so revnejši ljudje brez človeškega dostojanstva?

Pred dnevi mi je neznanec poslal pismo, ki naj bi ga novi direktor Renaulta Slovenija, kakor so preimenovali komercialno divizijo Revoza, Stephane Galoustian po tednu dni na novem delovnem mestu poslal vsem zaposlenim v Renaultu Slovenija. Ko sem ga prebral, nisem mogel verjeti, da se je nekdo res na svoje podrejene obrnil s takim pisanjem. Zadevo sem preveril in izkazalo se je, da je pismo, žal, resnično. Iz pisma veje zaničljiv in prezirljiv odnos do sodelavcev, do nekakšne balkanske raje, katere zaniknost je vzvišeni pripadnik visoko kulturnega naroda opazil že v borem tednu dni in si za nalogo zadal, da jo prežene in nemarneže vsaj za silo civilizira.

Po tednu dni se je novi direktor moral za dva tedna vrniti v Francijo, zaposlenim pa je v pismu sporočil, kaj morajo v tem času storiti. Naročil jim je, da morajo pospraviti in urediti svoje pisarne in omare v njih. V (nerodnem) slovenskem prevodu njegovega francoskega pisarja, ki so ga prejeli njegovi podrejeni, med drugim stoji: "Nič naj ne bo na omarah razen fotokopirnih

strojev; razglednice, ki so jih poslane Pavla in Jožica iz ne vem katerega konca sveta, niso več potrebne. Različne posode za zalivanje rož poleg omar niso več potrebne, tudi ventilatorji ne. Posterji in okvirji (aluminijasti niso lepi) niso več potrebni, tudi različne reklame naših koncesionarjev ne. Ne potrebujemo več plišastih igrač in maskot, priigranih na sejmu. Potrebujemo urejeno in čisto delovno okolje in ne kreativni nered, kot so mi ponavljali nekateri v tednu, ki sem ga preživel med vami. Nič več mrtvih, suhih in žalostnih rož na robu preživetja itd."

Potem je novi šef podrejenim sporočil, da se bo po vrnitvi sestel z vsakim in vsem zastavil ista vprašanja. Da neoliki butci ne bi pozabili, jim je za začetku zabijal: Najprej se boste predstavili! Potem mi boste spregovorili o vašem poklicu. In potem naprej: šefu bo treba povedati, kdaj je podanik bil nazadnje na seminarju, kdaj je imel zadnji letni individualni razgovor, ki ga bo treba prezentirati, itd.

Vrhunec prezirljive nesramnosti in ponižujočega odnosa kaže njegov stavek: "Ob prebiranju teh vrstic sem prepričan, da na naše srečanje ne boste prišli z rokami v žepu."

Menda so se zaposleni ob odhodu prejšnjega šefa Revoze komercialne oddahnili. Kakršen koli je že bil, vsaj v osebnih stikih gotovo ni kazal takega vzvišene, zaničljivega in prezirljivega odnosa do slovenskih sodelavcev.

ANDREJ BARTEJ

Si država želi srečne prebivalce?

V krajevni skupnosti Drašiči so si za naslednja štiri leta zadali številne naloge, ki pa jih ne bodo zmogli uresničiti sami - Tudi zato, ker živijo na zeleni meji, pričakujejo pomoč države

DRAŠIČI - Krajevna skupnost Drašiči šteje okrog 400 prebivalcev, ki živijo v petih vaseh: v Drašičih, Železnikih, Vidošičih, Kamenici in na Krmačini. Vsi krajinani se poleg službe ukvarjajo še s kmetijstvom, skoraj pa ni domačije, ki ne bi imela vinograde.

V zadnjih dveh letih in pol je krajevni skupnosti predsedoval Martin Nemanič, ki so ga tudi ob zadnjih lokalnih volitvah izvolili za predsednika. Poleg njega pa so v svetu KS še štirje člani, ki so imeli prav takšne funkcije tudi v minulem mandatu. "V zadnjih letih smo se dobro vpeljali v to delo in tudi vnaprej se bomo potrudili, da bi upravičili zaupanje volilcev, za katero se jim zahvaljujemo," je dejal predsednik Ne-

manič. V prejšnjem kratkem mandatu so v KS od večjih del asfaltirali vaško pot in skupaj s KS Božakovo cesto od Drašičev do Božakovega.

Največja naloga v novem mandatu pa je, da bi Krmačina, Železniki in Vidošiči dobili vodovod. Med Železniki in Krmačino so sicer že vrtali, a je iz vrtnice priteklo premalo vode. V letošnjem letu pa naj bi ponovno poskušali s srečo z vrtino na Krmačini. Medtem ko je prav Kamenica kot zadnja vas v metliški občini dobila elektriko, pa si sedaj želijo, da bi dobili elektriko v vinskih gorah Babina gora in Repica. "V teh gorah ima vinograde veliko zagnanih vinogradnikov, brez elektrike v zidanicah pa je težko kletariti. Načrtujemo tudi asfaltno prevleko na obmejni cesti med Drašiči in Rakovcem ter na nekaterih vaških poteh, a tudi javno razsvetljavo v Drašičih," niza načrte Nemanič, ki se zaveda, da so vsa ta dela za naslednja štiri leta velik zalogaj, a je skupaj s krajinani

optimist.

Martin pohvali priidnost prebivalcev krajevne skupnosti, ki pri vsakem delu priskočijo na pomoč na različne načine, vendar pa jih je premalo, da bi sami zmogli večje naložbe. "Naša krajevna skupnost kar nekaj kilometrov meji s Hrvaško, in če želi imeti Slovenija na meji srečne državljane, jim bo pač morala pomagati zagotoviti osnovne pogoje za normalno življenje," je odločen Martin Nemanič.

M. B.-J.

KRVODAJALSKA AKCIJA ČRNOMELJ, SEMIČ - Območna organizacija Rdečega križa Črnomelj organizira redno republiško krvodajalsko akcijo v črnomeljski in semiški občini. V sredo, 13. januarja, bo akcija od 7. do 13. ure v osnovni šoli Mirana Jarca v Župančičevi ulici, v četrtek, 14. januarja, pa od 7. do 12. ure v osnovni šoli Semič.

NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dvoje nagradnih vprašanj: Napišite vsaj sedem vrst pizz, ki jih ponujajo v Hallo pizzi Grice na Drenovem griču (nagrada družinska pizza)! in V kateri ulici je knjižnovodski servis Renate Poljšek v Zürichu? (Nagrada je še skrivnost). Odgovore je potrebno poslati do 9. januarja na naslov NTR Logatec, p.p. 99, 1370 Logatec, za oddajo "99 minut za obezanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagradenca z dne 20. decembra sta Angelca Kokalj iz Selc in Darko Kokalj z Zgornjega Jezerskega.

Martin Nemanič

ZA DRAGE MEDICINSKE INSTRUMENTE

Za nabavo dragih medicinskih instrumentov v Splošni bolnišnici Novo mesto so prispevali: Silva Lovko iz Novega mesta namesto cvetja na grob pok. Sergeja Thorževskija - 10.000 tolarjev, Gorazd Perme, Novo mesto, 20.000, Mizarstvo Bobič iz Novega mesta 100.000, Janez Kos iz Novega mesta za EIT na kirurškem oddelku 100.000, Vlasta Voljč za izgradnjo bolnišnice 12.000, sodelavci dr. Malavašiča namesto cvetja na grob pok. očeta dr. Malavašiča s Senovega 24.000, Vraničarjevi iz Metlike namesto cvetja na grob pok. Marije Vraničar iz Metlike 72.000, sosede iz Paderšičeve ulice v Novem mestu namesto cvetja na grob pok. Leopolda Ferbežarja 56.180, Cvetličarna Magda, Novo mesto, za ultrazvočni aparat 10.000 tolarjev.

Namesto cvetja za pok. Veljka Vukčevića so prispevali za drage medicinske instrumente in za interni oddelk: brat Zdravko 15.000 tolarjev, nečak Stevo 15.000, nečak Nenad 10.000, družini Pezdirec in Kajin 20.000, Jankovski 15.000, prijatelji iz Cankarjeve ulice 3 - 8.000 tolarjev.

Splošna bolnišnica Novo mesto se za prispevke toplo zahvaljuje!

Med najbolj uspešnimi v državi

V črnomeljski upravni enoti so lani rešili okrog 97 odst. zadev - V celoti je rešenih 65 odst. denacionalizacijskih zahtevkov - S krajevnimi uradi se bodo bolj približali ljudem

ČRNOMELJ - Medtem ko so v upravni enoti Črnomelj še predlani prenesli v lansko leto okrog tisoč nerešenih zadev, se jih je v letošnjem letu znašlo nerešenih le še okrog 400, vendar jim rok za reševanje še ni potekel. Tako so v lanskem letu rešili več kot 14.500 zadev oz. okrog 97 odst., s čimer se uvrščajo med najuspešnejše upravne enote v Sloveniji.

Poleg tega so v črnomeljski upravni enoti, ki pokriva občini Črnomelj in Semič, lani opravili še okrog 27 tisoč ostalih upravnih dejanj za stranke, ki se jih sicer po navodilih o upravni statistiki ne zajema. Vendar jih na nekaterih

upravnih enotah kljub temu prištevajo k ostalim rešenim zahtevkom. Zato se, kot je dejal načelnik UE Črnomelj Anton Horvat, z desetimi upravnimi enotami v Beli krajini, na Dolenjskem in v Posavju borijo za enotno upravno statistiko in upajo, da bodo z novim Zakonom o upravnem postopku to uredili.

Na UE Črnomelj posvečajo posebno pozornost denacionalizaciji. Od 308 zahtevkov so jih v celoti rešili 65 odst., delno je rešenih 16 odst., ostale pa še rešujejo. Poleg tega rešujejo 34 zahtevkov agrarnih skupnosti, ki pa lahko še vedno prijavijo svoje zahtevke. Sicer pa so pred štirimi leti za črnomeljsko upravno enoto potrdili 47 delovnih mest. Ker pa ministrstva na upravne enote niso prenesla vseh nalog, kot so najprej načrtovali, je sedaj v Črnomlju sistematiziranih 43 delovnih mest, v resnici pa je redno zaposlenih 36 ljudi, medtem ko imata dva začasno zaposlitev. Od tega jih ima 14 odst. 7. stopnjo izobrazbe, 47 odst. 6. stopnjo, ostali pa 5. stopnjo.

• V letošnjem letu bo črnomeljska upravna enota dobila računalniški program "Spis", s pomočjo katerega bodo spremljali vsako vlogo od prihoda na UE do rešitve. Dobili so tudi programa za vodenje finančnega poslovanja. Z ureditvijo informacijskega sistema si bodo na UE olajšali delo, skrajšali pa se bodo tudi postopki.

Poleg sedeža v Črnomlju ima upravna enota v obeh občinah še pet krajevnih uradov. V Semiču so vrata urada za krajane odprta trikrat na teden, v Vinici, Dragatušu, Starem trgu in Adlešičih pa enkrat na teden. Po Horvatovih besedah načrtujejo, da bodo krajevni uradi tudi v drugih krajih odprti dvakrat na teden. S tem se bodo približali ljudem in zmanjšali gnečo na sedežu UE v Črnomlju.

M. B.-J.

KAMNITA ŠUNKA - Pred časom so okrog belokranjske Dragomlje vasi krčili kamenje. Tudi Škofovi so se znebili kar precej te nadloge, toda ko je Martin Škof oral njivo, je opazil, da je ostal še en, sicer ne prav velik kamen. A ko ga je hotel pobrati, je spoznal, da ne bo šlo ravno z lahko-to. Zemlja je namreč prekrivala precejšen del kamna, in ko mu ga je uspelo izveči na plano, je začuden ugotovil, da ima obliko pravcarne volvske šunke, z žilami in krivo kostjo vred. Kamnito šunko, težko okrog 70 kilogramov, je dal pobrati ter jo obesil v zidnico nad vinske sode, kjer jo že prekriva žlahtna plesen. Na fotografiji: Martin s sinom Tinkom ponosno razkazuje kamen, s katerim se je na šaljiv način poigrala narava. (Foto: M. B.-J.)

NOVINARIJI PRI ŽUPANU - Tik pred koncem preteklega leta je metliški župan Slavko Dragovan pripravil sprejem za novinarje, ki poročajo iz metliške občine. Ob tej priložnosti je pohvalil dobro sodelovanje s prejšnjim županom Brankom Matkovičem, s katerim sta bila na lokalnih volitvah tekmeča, ne pa sovražnika. Dragovan je nanizal nekaj pomembnejših nalog, ki čakajo metliško občino. Gre za nadzidavo metliškega gasilskega doma, dograditev osnovne šole v Metliki, ki naj bi stekla že letošnjo pomlad, gradnjo vodovoda in jugorske ceste ter dokončanje čistilne naprave v Rosalnicah. Novinarjem pa je podaril tudi lične omarice za ključke, ki so jih, preden je začel županovati, v sodelovanju z novomeškim VDC izdelovali v njegovem podjetju. (Foto: M. B.-J.)

S sanmi po parku Lahinja

VELIKI NERAJEC - Društvo Krnica iz Velikega Nerajca, vasi, ki predstavlja ena izmed vrat v krajinski park Lahinja, se je odločilo popestriti že doslej bogato turistično ponudbo v parku. Tako je prvo letošnjo soboto pripravilo vožnjo s sanmi na konjsko vprego po parku. Za poskušajo se se kot prvi po zasneženih pokrajini ob Lahinji popeljali povabljeni gostje.

Okrog trideset povabljenec je bilo navdušenih nad idejo zagnanih članov društva, ki ga vodi Vera Vardjan. Poleg nje so v sani vpregli svoje konje še Janja Pešelj iz Velikega Nerajca in Ivan Tkalič iz Belčjega Vrha. Zanimivo je, da so vse sani že častitljive starosti. Vardjanova, ki je že za lansko zimo obnovila precej dotrajane sani, a jih zaradi pomanjkanja snega žal ni mogla preizkusiti, je povedala, da so stare 90 let, a tudi Janjine in Ivanove ne štejejo veliko let manj. "Eden od razlogov, da smo se v društvu odločili za vožnjo s sanmi, je prav v tem, da smo želeli spodbuditi ljudi, ki imajo doma še vedno stare sani, da jih bodisi sami obnovijo, odstopijo ali

prodajo tistim, ki so jih pripravljeno uporabljati. Najbolj me boli, ko ljudje ta stara, a očitno spet vedno bolj priljubljena zimska prevozna sredstva popokajo po gospodarskih poslopih ali jih celo pustijo stati na dežju, ko pa že skoraj razpadejo, jih razsekaajo in skurijo. V društvu pa bi radi, da se ohrani čimveč sani, za katere smo prepričani, da jih je po belokranjskih domačinah še veliko. S pravilnim odnosom ter s kančkom potrpežljivosti in iznajdljivosti je mogoče tudi iz precej zdelanih sani narediti skoraj čudež," je prepričana Vardjanova, ki govori iz izkušnje, saj je tudi sama temeljito obnovila sani, nad katerimi bi marsikdo obupal.

V društvu Krnica zagotavljajo, da se bo odslej moč peljati s sanmi po krajinskem parku Lahinja vedno, ko bodo to dopuščale snežne razmere. Sicer pa so člani društva že doslej obiskovalce popeljali po parku z zapravljevcem, lojtnikom ali na konjskih hrbtih, pot pa je moč tudi prekolesariti ali prepešati.

M. BEZEK-JAKŠE

ZIMSKA IDILA - Vsak letni čas v krajinskem parku Lahinja ima svoje čare. (Foto: M. B.-J.)

Desetletnica ljubiteljskega petja

Moški pevski zbor sv. Štefan je pod vodstvom Agate Ahdali s celovečernim koncertom v semiški farni cerkvi proslavil deseto obletnico svojega dela - Pol od začetka

SEMIČ - Na štefanje je bilo v semiški farni cerkvi sv. Štefana slovesno, kot že dolgo ne. Pesem se je razlegala iz moških in ženskih grl, Sveto noč pa so peli vsi, ki so tistega sobotnega večera do zadnjega kottička napolnili cerkev. Tukajšnji moški pevski zbor sv. Štefan je namreč ob 10. obletnici delovanja pripravil jubilejni koncert, v goste pa je povabil ženski pevski zbor kulturno-umetniškega društva Semič.

Moški pevski zbor sv. Štefan je pred desetletjem začel z vajami na pobudo takratnega semiškega kaplana Marka Pajka, ki je s pomočjo organista Alojza Sušariča dve leti zbor tudi vodil. Ko pa je Pajk odšel, bi zbor verjetno razpadel, če ne bi za vaje in ubrano petje poskrbeli tedanji metliški župnik Albin Žnidarič in semiški zet Marko Krečič iz Ljubljane. Nekoletno pozneje je začela zbor voditi Agata Ahdali, ki s pevci vztraja še danes.

Zanimivo je, da v zboru, ki šteje 12 članov, kar polovica poje že od vsega začetka. To so Stanko Golobič, brata Stanko in Ivan Plut, Stanko Konda, Slavo Cesar in Tine Plut. Pozneje so začeli peti še Alojz Rogelj, Jože Tomc, Peter

Klemenčič, Franc Jakofčič ter brata Tine in Božo Konda. Trem

Ivan Plut

bratom Konda se bo v teh dneh pridružil še četrti, Jože. "Vsi smo ljubiteljski pevci, družijo pa nas velika ljubezen do petja. Odkar je bilo pred petimi leti ustanovljeno Kulturno društvo Orel, delujemo v njegovem okviru. Sicer pa na stopamo na vseh pomembnejših prireditvah v naši občini, na srečanjih belokranjskih pevskih zborov, vsako prvo nedeljo v mesecu sodelujemo pri bogoslužju v semiški farni cerkvi, predstavili pa smo se tudi že v Mariboru," pove Ivan Plut, ki je med tistimi z najdaljšim stažem v zboru.

Plut pravi, da so že nekajkrat poskušali pridobiti nove člane, a ni bilo pravega odziva. Morda tudi zato, ker je delo v njihovem zboru, ki poje cerkvene, umetne, slovenske narodne pesmi in žalostinke, resno. Zatrjuje pa, da so še vedno vsem, ki imajo radi ubrano petje, na stežaj odprta vrata v njihov zbor, ki želi ostati moški.

M. BEZEK-JAKŠE

Sprehod po Metliki

ZASLUGE I - Novi metliški župan Slavko Dragovan je na prednovoletnem sprejemu novinarjev pošteno povedal, da ima nekdanji župan Branko Matkovič za pripravo nekaterih projektov v občini veliko zaslug, ki pa se bodo pripisale njemu, torej Dragovanu. Slednji je sicer priznal, da nima nič proti temu, je pa izrazil upanje, da se bo lahko Matkoviču oddolžil na drugačen način. Na kakšen, še ni izdal. No ja, čez štiri leta bodo spet volitve.

ZASLUGE II - Člani metliške folklorne skupine "Ivan Navratil" so prekolovratili že precej sveta in videli marsikaj! Med tistimi, ki so jim ostali najbolj v spominu, so bili francoski žandari. Kaj vse so počeli na folklornem festivalu! Urejali so ozvočenje, skrbeli za ognjemete in podobno. Metliški folkloristi si lahko le želijo, da bi našim policistom izročili zahvalo za podobne zasluge na Vinski vigradi v Metliki.

Črnomaljski drobir

SEMAFOR I - Metličanom, ki so v prazničnih dneh nekoliko pogostejše potovali v Črnomelj, so se začeli ubogi črnomaljski semaforji že pošteno smiliti. V križišču stojijo brez prave koristi. Zato Metličani prijateljsko svetujejo Črnomalcem, naj bi stvar, imenovana semafor, veliko bolje delovala in bila koristnejša, če bi jo priključili tako, kot so to storili v Metliki: da bi torej uporabili vse tri barvne luči. Razen če se nista morda Črnomalcem rdeča in zelena barva zamerili. Potem pa jim tudi Metličani ne morejo več pomagati...

SEMAFOR II - Črnomaljeci obljubljajo Metličanom, da se jim bodo na račun zbadljivk, ki jih morajo poslušati zaradi svojega semaforja, že maščevali, da Metličani še sami ne bodo vedeli ne kako nekdaj. Potem pa naj Metličani kar tarnajo nad zgodovinsko usodo! Tudi za velikokrat požgano Metliko njeni prebivalci še vedno obtožujejo Turke. Pa so nedavno Črnomaljeci le razkrili skrivnost: Metliko so požigali predniki sedanjih prebivalcev Črnomlja, preoblečeni v Turke.

Semiške tropine

ZASLUŽEK I - Semiški župan Janko Bukovec se jezi nad zapetostjo svojih občanov, ki so si postavili na desetine zidanic, a še vedno ostajajo vsidrane v strma vinorodna pobočja nad Semičem zgolj kot mrtev kapital. Župan ne more dojeti, da ljudje niso pripravljeni dati zidance v najem in samo ob koncu tedna z najemnino iztržiti 15 tisočakov. Po drugi strani pa so pripravljeni ves mesec garati v tovarni za samo dvakrat ali trikrat višjo plačo. Očitno se Semičani trdno oklepajo trditve, da kmet ne sme vzeti svinčnika v roke, pa naj gre v njegov prid ali škodo.

ZASLUŽEK II - Nekateri, ki niti ne vedo, kaj bi počeli s svinčnikov v rokah, pa so se začeli v semiški občini obnašati podjetniško in - za njihov žep - zelo donosno. Ko je namreč nedavno Semičanom izginil njihov ljubljeneček Maks, so z dokajšnjo mero detektivskih sposobnosti odkrili psa v romskem naselju pri Štirih rokah ali po novem na Sovinku. Romi so seveda trdili, da je pes, kljub temu da so ga podili domov, sam tekel za njimi, čeprav detektivsko nastrojenim Semičanom ni ušlo, da je bil Maks ob njihovem prihodu skrbno zaprt v romski kolibi, medtem ko so ostali ciganski cucki veselo tekali naokrog. Sledila so pogajanja o tem, za koliko so novi lastniki s Sovinka pripravljeni psa zopet odstopiti njegovim nekdanjim lastnikom. Romi so se izkazali kot dobri pogajalci in morda ne bi bilo napak, če bi jih naša država vključila v katero od mednarodnih pogajalskih skupin. Samo zato, da so se znebili psa, ki ga po njihovih zatrjevanjih sploh niso marali in se je sam "prilepil" nanje, so iztržili tri tisoč tolarjev. Ker je - vsaj po tokratnih izkušnjah sodeč - največja želja vsakega semiškega psa, da pride na romski Sovinec, ne bo odveč napotek, naj Semičani bolje pazijo na svoje ljubljence. Da jim jih ne bo potrebno znova in znova kupovati.

USKLAJEVANJE - Zaradi podpisa koalicijske pogodbe med ZLSD in LDS pred drugim krogom volitev za župana, bo pred vsako sejo občinskega sveta v Kočevju po novem potrebno tudi medkoalicijsko usklajevanje. Tudi tu namreč velja, da ima vsaka dobra stvar, kot je v tem primeru sodelovanje dveh strank, tudi svojo slabost, to pa je bolj zapleten postopek. Čeprav stranki nista napovedali, da sta se takšnemu načinu dela po vzoru vladne koalicije na državni ravni pripravljene odpovedati, pa je neuradno slišati tudi iz vrst članov obeh strank, da bi bilo to smiselno storiti. Na ta način bi prihranili čas, potreben za usklajevanje med strankama, ki sta se vendar združili zato, ker sta imeli zelo podoben (če ne še skoraj enak!) program razvoja Kočevske!

O GOSPODARSTVU - NEKOČ - Jutri bo ob 19. uri v prostorih koševske knjižnice inž. Anton Prelesnik predaval o gospodarstvu na Kočevskem do leta 1941. Pohvale vredna poteza inženirja Prelesnika, da je o tem zbral podatke in jih je pripravljen predstaviti, pa bi bila še bolj cenjena, če bi spregovoril o današnjem kočevskem gospodarstvu, o katerem se malo govori in še manj ve.

OBČAN SPRAŠUJE, MEDVED ODGOVARJA

"Avstrijci in Italijani so se že dogovorili, da so lipicanci njihovi in da so torej ti naši konji že v Evropi. Kdaj bomo v Evropi tudi Slovenci?"

"Takrat, ko bo meja med Avstrijo in Italijo nekje na Savi, za kar si oboji že od nekdaj prizadevajo."

Ribniški zobotrebci

DOLENJEVAŠKO POLJE - Ribniška občina se nameri, zaustavi zaraščanje Dolenjevaškega polja, ni odgovorila. Lastniki razdrobljenih parcel so zainteresirani za prodajo, problem pa je kot vedno v denarju. Občina bi za odkup zemljišč in ureditev potrebne, da bi bile obširne površine Dolenjevaškega polja ponovno obdelovane, potrebovala okoli 50 milijonov tolarjev. Če o tem, kje bodo dobili potrebni denar, na ribniški občini še ne želijo govoriti, pa to še zdaleč ne pomeni, da že v prejšnjem mandatu župana Jožeta Tanka porojeni zamisli ne bodo v njegovem novem županskem mandatnem obdobju tudi uresničili. Kmetijstva namreč nikakor ne nameravajo zapostaviti. In kako tudi bi v občini, kjer velja, da ima vsak pravi domačin vsaj košček svojega gozda, vrta ali njive!

ZAMENJAVA - V kočevski občini, kjer bo Janko Veber še naprej ostal poslanec v državnem zboru, funkcijo župana pa bo opravljal nepoklicno, bo po Veberovem mnenju potrebno seje občinskega sveta sklicevati vsak mesec. Ribniški župan Jože Tanko, ki bo delo prvega moža ribniške občine opravljal profesionalno, pa računa, da bo v manjši ribniški občini letno potrebno 8 do največ 10 sej občinskega sveta. Glede na povedano odločitev obeh županov bi bilo veliko bolj logično, če bi Veber in Tanko zamenjala občini!

Kostelski rižni

NISO ČAKALI NA PROSTEM - V Kostelu so se prepozno spomnili, da bi priredili silvestrovanje na prostem, in sicer na prostoru pred banko in pošto, zato jim je zmanjkalo časa za dobro organizacijo in za ustrezno reklamo. Turistično športno društvo pa obljublja, da bodo prihodnje novo leto tako silvestrovanje zagotovito organizirali.

JE KOSTELIČEVA KOSTELKA? - Janica Kostelič je zelo uspešna hrvaška smučarka, ki je te dni dopolnila 17 let. Na Kostelskem ugibajo, če morda njeni predniki niso iz Kostela. Znano je namreč, da so take prednike zagotovo imeli tisti razpeteni po Sloveniji in svetu, ki se pišejo Kastelic, Kostelet itd in celo Kosler oziroma Kozler. TSD Kostel si je zadalo nalogo, da bo skušalo to uganko razrešiti.

NOVI KOSTELSKI DOKTOR - Magister Stanislav Južnič je že konec novembra obvestil občinske svetnike, da bo v kratkem zagovarjal doktorsko disertacijo na temo "Zgodovina Kostela od konca 15. do konca 19. stoletja", da bo to njegovo delo izšlo tatisnjeno v letu 1999 in da se zaima za finančno pomoč občine Kostel.

Končno na boljše!

Realna pričakovanja

KOČEVJE - V naslednjih štirih letih se po napovedih župana Janke Vebra Kočevju obetajo številne spremembe na boljše. Mesto bo dobilo novo osnovno šolo, gimnazijci se bodo preselili nazaj v nekdanjo stavbo gimnazije, vzporedno z obnovo gimnazijske stavbe bo rastle tudi večnamenska športna dvorana, stavbo bazena bodo preuredili v knjižnico, ponovno bo zaživela kavarna, ob državnih cestah bodo iz mesta v vseh smereh poskrbeli za varno hojo pešcev in vožnjo kolesarjev, dokončali bodo cesto od Gornje Brige do meje z novo občino Kostel, asfaltirali cesto med Knežjo Lipo in Spodnjim Logom, po letu 2000 pa bodo v sklopu investicij na demografsko ogrožena območja pričeli tudi z investicijami na področju Poloma, kjer bodo vasi Seč-Polom-Vrbovec z asfaltno cesto povezali z državno cesto pri Mali gori.

Da izdaja gradbenih dovoljenj ne bo več pogojena s predhodno predložitvijo načrtov za izgradnjo greznik, kot je bilo to po postrejenih postopkih v primeru stavbe kavarne, bo pomembna pridobitev izgradnja kanalizacije na desnem bregu Rinže in njena priključitev na centralno čistilno napravo. To bodo razširili in posodobili, s čimer bodo dosegli boljši učinek, kot bi jo s prvotno načrtovano izgradnjo še ene čistilne naprave, sama izgradnja kanalizacije pa bo pospešila tako individualno gradnjo kot gradnjo večstanovanjskih hiš (v občini imajo trenutno okoli 200 prosiincev stanovanj!). Skupaj z rekonstrukcijo kanalizacijskega omrežja po mestu bo potekala tudi obnova cest in pločnikov. V najslabšem stanju je tlakovana cesta v Kolodvorski ulici, ki je kot takšna danes v Sloveniji že prava redkost in bi jo zato veljalo, seveda obnovljeno, kot tlakovano tudi ohraniti.

Vsi načrti so podkrepili s finančnimi izračuni, v katerih se predvideva tudi sofinanciranje države. Večina investicij že poteka. M. L. S.

TRADICIONALNO OBDAROVANJE

LOŠKI POTOK - Odbor za rekreacijo pri društvu upokojencev konec vsakega leta poskrbi za skromno obdaritev svojih članov, ko dopolnijo 80 in več let. Pri tem ugotavljajo, da se starostna meja oziroma število starostnikov iz leta v leto povečuje, za nečlane pa ni evidence. Letos ima društvo 30 članov, starejših od 80 let. Obiskali in obdarili so tudi varovance doma ostarelih v Kočevju, tudi tiste, ki niso člani društva in se spomnili dveh najstarejših krajanov. Najstarejši možki je Janez Šega, rojen 21. septembra 1903, najstarejša ženska pa Jožefa Šega, rojena 26. februarja 1904. Oba sta iz Šegove vasi, v kateri je glede na njeno velikost največ ljudi, ki so po letih blizu najstarejšima krajanoma KS Loški Potok.

A. K.

• *Kristjan je človek, ki ne pozna ne sovraštva zoper koga, ne jeze, ne maščevanja, marveč le ljubezen, blagost in dobrodejnost. (Luther)*

V Kostelu je spet začel teči čas

Lisjak s tamburico je maskota Doma Fara, prve večje pridobitve občine Kostel

KOSTEL - Ob začetku delovanja nove občine Kostel so 48 ur pred iztekem lanskega leta pri maši v cerkvi Marijinega vnebovzvetja pri Fari in blagoslovu, ki ga je opravil tamkajšnji dekan Ivan Potrebuješ, po dvajsetih letih spet pognal cerkveno uro.

Simbolično je to pomenilo, da je v Kostelu spet začel teči čas. Pri maši je zbrane nagovoril kostelski župan Valentin Južnič. Slovensnost ob ustanovitvi občine so nadaljevali z ogledom Centra šolskih in obšolskih dejavnosti, Doma Fara; predstavil ga je pedagogski vodja Martin Marinč. Gost srečanja je bil tudi Janko Hamler, direktor ČSOD, kateremu je Martin Marinč izročil maskoto Doma Fara, to je na mesoreznicu lisjak s tamburico, ki jo je narisal Miki Muster.

NOVI PREDSEDNIKI KS

TREBNJE - Izvoljeni člani svetov krajevnih skupnosti (KS) v občini Trebnje so iz svojih vrst izvolili naslednje predsestnike: KS Čatež Ivana Zajca, KS Dobrič Silvestra Prparja, KS Dolenja Nemška vas Marjana Uhana, KS Knežja vas Janeza Majdeta, KS Mirna Janeza Bračka, KS Mokronog Antona Mavra, KS Rače Selo Antona Povheta, KS Svetinja Dragotina Perparja, KS Šentlovrenc Rajka Gliho, KS Šentrupert Petra Freliha, KS Sela pri Šumbrku Alojzija Struno, KS Trebelno Antona Cvetana, KS Trebnje Stanislava Sitarja, KS Velika Loka Jožeta Smoliča, KS Veliki Gaber Marjana Anžlovarja.

ŽUPANOV SKLAD

VELIKE LAŠČE - Anton Zakrajšek, velikaški župan, po poklicu diplomirani inženir strojništva, zaposlen v ljubljanskem podjetju Fotona, je eden redkih, če že ne edini slovenski župan, ki bo ustanovil županski sklad. Vanj bo vsak mesec nakazoval sedmino svojega honorarja, svetnikom bo predlagal, da mu sledijo in v sklad na pol leta nakazuje eno sejnino. Z zbranim denarjem bo štipendiral šolanje enega ali več otrok iz socialno šibkejših družin z območja velikaške občine.

NOVOLETNI KONCERT V KOČEVJU

KOČEVJE - V nabito polni dvorani Šeškovega doma je pihalni orkester Kočevje pripravil tradicionalni novoletni koncert. Pod dirigentsko palico Matevža Novaka so člani orkestra izvedli za to priložnost v enem letu devet nastudiranih točk. Kot solo pevci so nastopili domačini Marko Novak, Toni Obranič in Peter Movrin. Ob tej priložnosti so predstavili nov instrument - timpone, za katere je denar zagotovila Nova ljubljanska banka.

ŽIVE JASLICE TUDI V HROVAČI - Člani vaškega etnološkega društva iz Hrovače pri Ribnici, ki so se izkazali pri pripravi prireditev 80-letnice smrti rojaka, patra Stanislava Škrabca, so ob božičnih praznikih okrog lipe pripravili žive jaslce. Ogledalo si jih je več kot dva tisoč ljudi. Vsak večer so se po trgu vrstile uprizoritve svetopisemskih zgodb, pri jaslji je bila privedana krava v obori jagnje; Jožef je Marijo, ki je božje dete položila v jaslji, pripeljal na oslu. (Foto: M. Glavonjič)

PO LANSKI ZAČASNI USTAVITVI

V kavarni bo kavarna še letos

Fasada bo narejena še letos, urejeno pa bo tudi pritličje in podstrešje

KOČEVJE - Potem ko so pred nekaj leti nameravali stavbo kavarne porušiti in na njenem mestu zgraditi novo, a so se kasneje premislili in odločili, da jo bodo obnovili, so delavci ZRMK iz Ljubljane lani poleti utrdili njene temelje in zidove ter tako že leta prazno in propadajočo stavbo v centru mestá, ki velja za veliko sramoto kočevske občine, končno pripravili za nadaljnje urejanje.

Še pred zimo so nameravali zamenjati ostrešje in stešno kritino, tako da bi stavbo z utrjenimi temelji in zidovjem v celoti zaščitili pred nadaljnjim propadanjem. Vendar pa so začetek del namenoma postavili v mesecu zadnjega četrtletja, da bi opravljena dela prišla v izplačilo v letošnjem januarju. Na natečaju so za izvajalca del izbrali domače gradbeno podjetje Gramiz, ki se je takoj lotilo del, vendar pa dlje od postavitve odrov in opravljenih priprav na to, da bodo streho lahko odstranili, ni prišlo. "Ugotovili smo, da bo potrebno opraviti tudi nekaj betonskih del, zato smo se odločili, da bomo delo v času vremena, ki ni ugodno za betoniranje, začasno prekinili in ga nadaljevali, ko bodo temperature nekoliko višje," pojasnjuje ustavitev komaj začetih obnovitvenih del Marko Lovko s kočevske občinske uprave.

V letu, ki se je izteklo, so za obnovo kavarniške stavbe porabili 20 milijonov tolarjev, za letošnje leto pa jih načrtujejo 70. "Če nam bo v proračunu

uspelo zagotoviti toliko denarja, bomo do konca letošnjega leta stavbo obnovili tako, da bo nazunaj v celoti urejena, odprli pa bomo tudi že lahko vse tri lokale, ki bodo v pritličju," pravi Lovko. V stavbi bosta namreč v pritličju poleg kavarne še dve trgovini z ločenimi vhodi, na

ZAČETEK OBNOVE KAVARNE - Zaradi nizkih temperatur so komaj začeta dela na obnovi stavbe kavarne prekinili, vendar pa bodo že leta potrebno obnovo nadaljevali, kakor hitro jim bodo vremenske razmere to dopuščale.

Z novo občino v novo leto

Župan občine Kostel Valentin Južnič, tajnik Aleš Marolt

KOSTEL - V decembru so svetniki nove občine Kostel kar dvakrat zasedali. Na prvi seji so med drugim izvolili komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, za njenega predsednika pa Jožeta Štefanciča. Ugotovili so tudi, da nimajo občinskega žiga, in bodo zato namesto njega začasno uporabljali žig občinske volilne

komisije. Sklenili so tudi, da bo začasni sedež občine v prostorih krajevalne skupnosti, se pravi v Vasi št. 1.

Druga seja je bila 29. decembra, na njej pa so sprejeli začasni statutarni akt, začasni poslovnik občinskega sveta in začasno organiziranost občinske uprave. Za tajnika občine so imenovali Aleša Marolta in sklenili, da bo začel delo opravljati z novim letom. Računovodske posle občine so pogodbeno zaupali firmi Krkovič iz Morave. Imenovali so tudi komisijo za izdelavo osnutka statuta občine in za predsednika Jožeta Štefanciča in sklenili, da bodo statut sprejeli do konca marca, ko bo sprejeta delitvena bilanca z občino Kočevje. J. P.

Trije v Osilico, trije pa v Fara

Končno dosežen dogovor

OSILNICA - Na začetku šolskega leta 1997/98 osilniški župan Anton Kovač ni bil ravno navdušen nad vožnjo otrok iz podružnične šole Osilnica v matično šolo Fara. V Osilnici niso imeli primeren prostorov za pouk, vožnja v Fara pa naj bi mlade uka žejne dijake tudi zaradi prečkanja državne meje močno obremenjevala. Besedo o nevdzdržnih razmerah so padle na plodna tla, tako da je bil hitro zagotovljen denar in so lahko obnovili učilnico; šest učencev sta dve učiteljici poučevali v dveh oddelkih. Na začetku lanskega šolskega leta je ministrstvo za šolstvo in šport zagotovilo denar le za enega učitelja. S pedagoškega vidika torej ni dopustno, da bi po enega učenca od 1. do 3. razreda in tri učence 4. razreda poučevala ena učiteljica, ki bi morala imeti zanje kar 16 priprav. Vera Cimprič, ravnateljica OŠ Fara, je povedala, da sta z osilniškim županom dosegla skupen dogovor in najboljšo rešitev: v podružnični šoli učiteljica poučuje tri učence od 1. do 3. razreda, trije četrtošolci pa se vozijo v matično šolo Fara.

podstrešju, ki ga bodo prav tako uredili že v tej prvi fazi obnove, pa bodo 4 stanovanja. Po zamisli arhitekta Božidarja Rota, ki si je stavbo kavarne zamislil kot mestno hišo in izhodišče celovite ureditve Mestne ploščadi, bodo uredili tudi njeno okolico. Kaj bo v obeh nadstropjih stavbe, ki bo z namestitvijo novih oken in fasado, obnovljeno po kriterijih Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, dobila urejen videz še letos, pa se bo odločilo v naslednjih fazah obnove na podlagi do tedaj izraženih interesov bodisi za ureditev pisarn, galerije, seje sobe ali česa drugega.

M. LESKOVSEK-SVETE

Poskrbimo za sinice!

Zrnje v krmilnico

Siničke, naše zveste prijateljice, ostanejo pri nas tudi čez zimo, čeprav morajo gledati, kako mraz v mrtvaški prt oblači njihova košata drevesa. Svojo ljubezen do domačih krajev morajo, če je zima huda, plačati z lakoto in celo smrtjo. Šele v skrajni sili potrkajo na naša okna in mlo prosijo ter čivkajo, da bi jim pomagali. Našo dobroto nam bodo poplačale spomladi in čez leto po vrtovih, poljih in gozdovih.

Siničke valijo dvakrat na leto in zelo marljivo skrb za svoje mladice. Komaj dobijo perje, že začne vsa družina iskati mrčes po vejah in deblih. Zato nekaj drobnega zrnja, ki naj bi bilo v krmilnicah, gotovo reši mnogo teh lepih, ljubkih in koristnih ptic, ki tako čudovito oplemenitijo in polepsajo naravo.

T. V.

Potoški novoletni direndaj

Burno, kot že leta ne

LOŠKI POTOK - Začelo se je že 26. decembra na dan samostojnosti ali na štefanovo. Občinstvo je zvečer do zadnjega koticčka napolnilo veliko telovadnico v osnovni šoli, kjer je potekal božično-novoletni pevski koncert. Bilo je več kot 100 nastopajočih in sicer: otroški pevski zbor, ki ga že dolgo vodi Jože Lovko, nato zbor nekoliko starejših osnovnošolcev, pa že dodobra uveljavljeni deklinski PZ Ave verum. Med njimi je kar precej nadarjenih glasbenikov, z vsemi pa se trudi pošttrvalna pedagoginja Marija Montanič. Najštevilnejši je bil nastop planskega mešanega PZ, ki deluje pod vodstvom Štefke Debeljak, ki je dirigirala tudi ključni skupinski pesmi. Izredno opazen je bil nastop pevskega kvinteta, ki ga vodi Ivan Knavs. Naj zaključimo z nekaj besedami: pohvalno, odlično in praznično.

Po nekaj letih zatišja so retjiški mladinci pripravili smučarske skoke. Nastopilo je 60 tekmovalcev različnih starosti, kar je ob veseli muziki privabilo preko 200 gledalcev.

Tokrat se je na silvestrovanju, ki so ga letos drugič pripravili planinci na igrišču pred šolo, zbralo kar nekaj sto občanov. Večer je bil ob petardah in svetlobnih izstrelkih buren, kot že dolgo ne. Nekoliko manj pa so bili obiskovalci navdušeni nad velikim šotorom, v katerem so stregli. Svoje viže je igral popularni domači ansambel Sijaj, žal pa so bili tisti, ki niso želeli biti pod platnom, prikrajšani za veselo muziciranje in novoletno poslanico, ki jo je zbranim izrekel potoški župan Janez Novak.

A. KOŠMERL

Le zdrav učenec je lahko uspešen

Prošnja RDEG za meritev radona v nekaterih ivanških šolah in vrtcih - Dejavne ekološke patrolje - Sežiganje agresivnih odpadkov - Pritožbe na Armex in Mizarstvo Grosuplje

IVANČNA GORICA - "Naše društvo se zaveda, da je zdravje ljudi odvisno od zdravega okolja. Prizadevamo si, da bi učenci živeli v zdravih šolskih učilnicah, kajti le zdrav učenec je lahko tudi uspešen učenec," je povedal predsednik Regijskega društva ekološkega gibanja (RDEG) Ivančna Gorica Franc Hegler.

Ker je bila dovoljena količina radona v nekaterih šolah v ivanški (še prej grosupeljski) občini presežena, je društvo zaprosilo Ministrstvo za zdravstvo RS in Zdravstveni inšpektorat RS za meritve. Z inšpektorata so se dni sporočili, da je po meritvah Instituta Jožefa Štefana vsebnost radona v ivanškem vrtcu znatno pod spodnjo akcijsko mejo 200 Bq na kubični meter za bivalno okolje, ko bi bilo

potrebno ukrepati. Meritve v Šolskem centru Josipa Jurčiča niso bile opravljene in bodo še v letošnjem šolskem letu, ravno tako bodo ponovne v vrtcu v Stični ter v šolah v Hrastovem Dolu, Ambrosu in na Krki. Tu je namreč vrednost radona presežala zgornjo mejo 600 Bq na kubični meter in so potrebni dodatni zaščitni ukrepi. "Društvo ugotavlja, da se tudi starši otrok, ki obiskujejo šolo, premalo zavedajo pomena (ne)obremenjenosti življenjskega okolja, v katerem stoji šola. Posledice za zdravje so možne čez pet ali več let," meni Hegler.

STIŠKI KVARTET Z NOVO VODJO

STIČNA - Pri ljubljani Stiški kvartet, ki pridno izdaja nove plošče in kasete, je z novim letom doživel še eno spremembo. Razšli so se z dosedanjim umetniškim vodjo Loreno Mihelač (ki ima preveč obveznosti), to nalogo pa je prevzela Vesna Fabjan. Zadnje čase so bili pevci zelo zaposleni: poleg na novoletnih koncertih so sodelovali na treh koncertih Klic dobre, peli so ob drugi obletnici POP-TV, bili so na Dunaju itd., zdaj pa že snemajo novo kaseto skupaj z ansamblom Mi trije.

URE PRAVLJIC

IVANČNA GORICA - Knjižnica Ivančna Gorica se v dobrih dveh mesecih, odkar je odprta, že lahko pohvali z dobrim obiskom. Poleg izposoje knjižničarki kljub prostorski stiski pripravljata dodatne dejavnosti. Mednje spadajo tudi ure pravljic, ki jih vsako prvo sredo v mesecu ob 17. uri vodi knjižničarka Ana Pulko. Vabljeni so predvsem otroci od 5. do 9. leta starosti. Če bo odziv velik, se bodo razdelili v več pravljicnih skupin.

GOST ČRN DIM - Takole se je decembra valilo iz dimnika Mizarstva Grosuplje. Zrak je bil neznošen, v grlu se je čutilo pekoče in lepljivo.

V RDEG so zelo aktivne ekološke patrolje, ki so zadnje čase opazile razne nepravilnosti. V kraju Vodotučine pri Ivančni Gorici je eden izmed članov opazil v potoku Višnjica masne madeže in zavohal vonj po nafti. Ljubljanski poklicni gasilci so potok sanirali in preprečili nadaljnje onesnaževanje. Izkazalo se je, da je bil povzročitelj podjetje Armex, d.o.o., proizvodna trgovina z Malega Hudega. Ivanško ekološko društvo od tega podjetja do danes ni prejelo še nikakršnega odgovora.

Decembra so na društvo sprejeli tudi vest, da na dvorišču v Stranski vasi ob Višnjici na veliko sežigajo odpadni material, ki nastane ob proizvodnji copat. Nastalo je ogromno škodljivega dima in smradu. Hegler je dejal, da so, ker sežiganje odpadkov ni v skladu z Uredbo o varstvu pred požarom v naravnem življenjskem okolju in ker so bili isti ljudje maja zaradi takšnega dejanja že ustno opozorjeni, primer sporočili Inšpektoratu RS za kmetijstvo. Ekološka patrolja je pred kratkim opazila tudi veliko koncentracijo črnega dima, ki se je valil iz dimnika Mizarstva Grosuplje. V okolici je zaudarjal smrad po lepilih in drugih kemičnih produktih, pri vdihavanju zraka se je v grlu in nosu čutilo pekoče in lepljivo. Zaradi prevelike obremenjenosti življenjskega okolja je RDEG mizarstvu predlagalo saniranje kotlovnice - kurilnice na tekoče gorivo ali plin.

L. MURN

• Kdor danes govori o spravi, gradi svojo platformo za pot na oblast. (Bučar)

• Pri nas še nismo prišli do spoznanja, da je imeti delo pomembnejše od dividend. (Mencinger)

Turizem še vedno ni enakovreden

Dolgoletna predsednica TD Trebnje Marija Cugelj prejela zlato plaketo TZS za življenjsko delo - Svetniki premalo zavzeti - Najuspešnejši projekt Iz trebanjskega koša

TREBNJE - Sredi decembra je predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič v Novem mestu prijetno presenetil priznana trebanjsko gostilničarko in dolgoletno predsednico TD Trebnje Marijo Cugelj, ko ji je podelil zlato plaketo za življenjsko delo na področju turizma. Priznanje je šlo v prave roke, Cugljeva pa le skromno pove, da je to neke vrste dokaz, da njeno delo ni bilo zastonj. V 17 letih, odkar vodi TD, je prejela že tudi veliko drugih priznanj in pohval.

V teh letih se je na področju turizma v trebanjski občini marsikaj spremenilo na boljše. Povečalo se je število članov, ki jih je sedaj blizu 150, omeniti pa velja tudi druge akcije in prireditve v organizaciji društva. Med najuspešnejše spada gotovo tradicionalna junijska tridnevna prireditev Iz trebanjskega koša, ki jo obiščejo ljudje iz vse Slovenije. Deset so jih že pripravili. Cugljeva je, kljub temu da želi mesto predsednice čimprej prepustiti komu mlajšemu, zavzeto pripovedovala, da nameravajo letos trebanjski godbeniki v goste povabiti še tri tuje godbe z mažoretkami in pripraviti t.i. bavarski dan.

V letih predsednikovanja Marije Cugelj so obnovili Baragovo sobo v Mali vasi in pet le organizirali Baragov dan, pred desetimi leti so v Rodinah gostili zadnjo kmečko ohceto iz Ljubljane, s pomočjo sponzorjev so pred nekaj leti osvetlili trebanjsko cerkev, vodijo akcijo ocenjevanja najlepše

urejene vasi, hiše, vrtov itd. Turizem pa seveda pomeni tudi urejeno okolje, pokrajino, označene zanimivosti, urejene oglasne prostore, avtobusne postaje ipd. Cugljevo na primer zelo moti zunanja podoba trebanjskega gradu. Grad ne le da postaja razvalina, pač pa njegovo že tako žalostno podobo kazijo lesene barake ob njem, "ki so celo črna gradnja in nikakor ne pripomorejo k lepemu vtisu naših turistov, pa se za to že vrsto let nihče ne zmeni. Nasploh imam vtis, da v trebanjski občini turizem

PRAZNIČNI DECEMBER

IVANČNA GORICA - Skorajda vsak decembrski dan v VVZ Vrtcu Ivančna Gorica je bil praznično obarvan. V enotah vrtca so za starše in otroke pripravili naslednje prireditve: skrivnostni obisk Miklavža, obiske Lutkovnega gledališča Ljubljana in ogled lutkovnih predstav, obiske igralnih dopoldnevov v Cankarjevem domu, novoletno ustvarjalno delavnico z obiskom dedka Mraza, lutkovne predstave vzgojiteljic v vrtcu, srečanje s šolarji, izdelovanje čestitk in voščil, krašenje vrtca, obisk Čandkove domačije in galerije v Višnji Gori, udeležbo na božično-novoletni prireditvi v KS, novoletne delavnice za starše in koncert otroškega pevskega zbora Marjetica.

MANJ KRVODAJALCEV

SEVNICA - Na krvodajalsko akcijo, ki jo je 29. in 30. decembra organiziralo območno združenje RK Sevnica, je prišlo 200 dajalcev krvi manj kot na prejšnjih akcijah. V obeh dneh je kri darovalo zgolj 283 oseb, 18 med njimi (predvsem mlajših) se je za to človekoljubno gesto odločilo prvič.

MOTEČE BARAKE OB GRADU - "Za obnovo trebanjskega gradu je zdaj verjetno že prepozno, za ureditev okolice, ki jo kazijo razne barake, postavljene na črno, pa gotovo ne," meni predsednica TD Trebnje Marija Cugelj. (Foto: L. M.)

VESELO PREDPRAZNIČNO VZDUŠJE - Kot mnogokje so tudi v Vzgojno-varstvenem zavodu Trebnje (VVZ) poskrbeli za vesel december. Otroci so si ogledali lutkovno igrice Didel didel daja, dedek Mraz prihaja, obiskal jih je pravi dedek Mraz, zabavali so se na rajanju in raznih družabnih igrah, izdelovali so čestitke, drug drugega razveselili s skromnimi darili in podobno. Kot je povedala vzgojiteljica malošolarjev v Trebnjem Erika Slak - Riossa, je bilo skoraj vsak decembrski dan kaj zanimivega v programu in se niso dolgočasil. Takole sproščeno in radoživo so na predbožični dan zaplesali malošolarji iz trebanjske občine skupaj s svojo vzgojiteljico. (Foto: L. Murn)

NOVOLETNO DARILO DRUŽINI KOTAR - Ob božično-novoletnih praznikih je slovensko ministvo za obrambo preko načelnika generalštaba Slovenske vojske podaril simbolično novoletno darilo svojcem padlih v desetdnevni vojni. Novoletno darilo v obliki bonov sta družini Kotar z Medvedjeka izročila major Francis Medle in predstavnik občine Trebnje Dušan Mežnaršič.

Z LUČKAMI ISKALI DARILA - Na fotografiji so mali šolarji Rdeče kapičice, enote sevnškega vrtca, s svetilkami, ki so jih pred novim letom sami izdelali. V družbi staršev in vzgojiteljic so odšli po mestu, da bi našli dedka Mraza, ko pa so se vrnili k vrtcu, so zvedeli, da jih je dedek že iskal in zanje pustil darila. Svetilke, drobne nožice in žareče oči, polne pričakovanja, so nato tekale po snegu med smrekami in iskale, dokler niso našle! Dedek je tako razveselil muce (na fotografiji so kar brez svoje vzgojiteljice Zdenke Dušič), sončke, zvončke in palčke. (Foto: B. D. G.)

Pozor, Tajfun je zajel Evropo!

Prvi pri gozdarskih vitlih v Evropi - Vlagajo v razvoj lastnih izdelkov - V bodoče računajo na izdelke iz hobi programa - Unicit vodilo je prvo te vrste v svetu

PLANINA PRI SEVNICI - Družbe Tajfun s Planine nad Sevnico se naši ljudje spominjajo predvsem po puhalnikih za seno s tem imenom. Tovarna je zrastle iz obrtne delavnice Jožeta Špana, se širila v skupnem poslu z bratom, nato kot pogodbeno organizacija (POZD) in pozneje del Hmezada. Danes je spet v 100-odstotni lasti Jožeta Špana in njegovega sina, Tajfun pa je največji proizvajalec gozdarskih vitlov v Evropi in po vsej verjetnosti tudi v svetu. Trdnejšo prihodnost si še vedno gradi v vlaganji v razvoj novih izdelkov lastne blagovne znamke.

Obračalnikov za seno in trosilcev hlevskega gnoja zdaj ne izdelujejo več, puhalnikov, ki so jih nekdaj naredili tudi po 3.600, pa zdaj naredijo le še 200 na leto. V začetku 90-ih let so začeli izdelovati krožne žage za nemško družbo AL-KO. Takrat so kar 70 odst. vse proizvodnje namenjali tej družbi, vendar se je v naslednjih letih razmere močno spremenile, tako da zdaj delajo le še 20 odst. tega programa.

Vzporedno z usihanjem dela za AL-KO so vse bolj razvijali proizvodnjo gozdarskih vitlov. Izdelujejo mehanske, hidravlične in tudi vitle na daljinsko - radijsko upravljanje. Vitel Tajfun je močno zasidran zlasti na evropskih tržiščih in v Kanadi, zdaj pa proučujejo tudi možnost prodaje v Afriki. Največ jih prodajo v Nemčiji, Avstriji in Italiji, nato sledijo Francija, Švica in Kanada. Z njimi so že vrsto let prisotni na vseh večjih specializiranih sejmiš

svetu. Zaradi prevelikih naročil v tovarni trenutno delajo vse sotebote. S pospešenim razvojem vzporednih programov poskušajo uravnotežiti proizvodnjo, ki zdaj skoraj 80-odstotno sloni prav na gozdarskih vitlih. Ker želijo v prihodnje ostale programe tako povečati, da bi dosegali polovico vse proizvodnje, bo direktor Jože Špan s sodelavci v bodoče največ pozornosti posvečal razširitvi po-

Jože Špan

nudbe hobi programa. "Menimo, da bo program AL-KA nekoč povsem usahnil; je namreč edini izdelek, ki ga ne prodajamo pod lastno blagovno znamko. Do takrat moramo dovolj razviti hobi program," napoveduje direktor Špan.

Tajfunov hobi program doživlja vedno nove dopolnitve. Zadnje čase je veliko zanimanja za manjše skobeljnice za les in za traktorske zabojnike, še posebej pa za unicit vodilo. Gre za vodilo za natančno vodenje električnih žag različnih znamk. Izdelek je patentiran v Evropi in takega tudi v svetu ni, zato se morajo pri trženju nekoliko bolj potruditi. Predstavljajo ga po vsem svetu in menijo, da ima izdelek še dobro prihodnost. Letos so prodali že 3.000 kosov, kar je trikrat več kot lani, njihov cilj pa je prodati 20.000 kosov na leto.

Tajfun je v letošnjem letu zaradi izpada programa AL-KA dosegel le okrog 700 milijonov tolarjev prihodkov. V petih letih, kolikor bodo potrebovali, da povečajo proizvodnjo vzporednih programov, načrtujejo prihodek podvojiti.

B. DUŠIČ GORNIK

Krjavljeve iskrice

NOVOSTI - Na prvi seji novega občinskega sveta je bilo opaziti kar nekaj novosti, pri čemer ne mislimo seveda le nove oblike svetnikov. Za lepo dobrodošlico so namreč na občini poskrbeli z novimi udobnimi stoli, določili pa so jim tudi svoje mesto. Svetniki so se morali uvesti tja, kjer so na mizi na tablici našli svoje ime. Seveda sedijo skupaj člani poslanskih skupin, najbolj nezaželen pa je bil že dosedanji svetnik Nikolaj Erjavac, ki je edini predstavnik DS, saj je svoje mesto dobil med člani LDS, in to na drugem koncu, kot je sedel zadnja štiri leta. No, pa je bilo kmalu vse v redu, saj konec koncev ni važno, kje kdo sedi, važno je, kaj misli.

PORAST ŽENSK - Kadar se pogovarjamo o politiki, pogosto pridemo do ugotovitve, da je žensk tu vse manj, kar seveda ni prav in bi bilo potrebno popraviti. Obstajajo občinski sveti, ki nimajo niti ene ženske predstavnice, od tega pa zelo odstopa ivanški svet, še posebej v avoi sestavi. Od 21 svetnikov je 5 žensk, kar pomeni tri več kot v prejšnjem mandatu. Mileni Vrhovec (SLS) in Francki Vidmar (SKD) sta se zdaj pridružila še Marija Koščak in Sonja Maravič (obe članici LDS) ter Marta Smole iz SKD. LDS in SKD imata torej kar po dve svetnici. Že na prvi seji se je pokazalo, da to ni slabo.

Trebanjske iveri

NE LE ZA MLADE - Pogosto je mogoče slišati, kako na mladih svet stoji in kako je zanje potrebno narediti čimveč. Vse lepo in prav, toda tudi mladina bo nekoč stara in skrb mora veljati tudi starejšim. V trebanjski občini jim to gre kar dobro od rok. V nekaj mesecih, najkasneje v pol leta, bodo v Trebnjem odprli nov dom starejših občanov. Sprejeli bodo lahko do 130 starostnikov, ki so sedaj naseljeni v 22 tovrstnih domovih po Sloveniji, razveseljujejo pa je predvsem to, da bo v novem trebanjskem domu dobilo zaposlitev kar 40 do 50 ljudi. Verjetno bodo prišli na vrsto mlajši, tako da bo ob skrbi za starejše poskrbljeno tudi za mladi rod.

SO SE LE NAUČILI? - Ob minulih praznikih so imeli poštarji veliko dela z raznašanjem najrazličnejših voščil z lepimi željami. Žal je bilo zadnja leta na karticah in drugje mogoče opaziti, da so ljudje božič in novo leto vztrajno pisali z veliko začetnico, čeprav je bilo že zdavnaj jasno, da to ni prav. Pa vendarle, vedno se je še našel kdo. V zadnjem trebanjskem občinskem glasilu tudi mrgoli najrazličnejših čestitk, največ seveda od podjetnikov in obrtnikov, in prav razveseljuje, da nikjer niti božič niti novo leto nista pisana narobe.

NOVI SVET BOLJ "TURISTIČEN"? - Predsednica trebanjskega turističnega društva kritično pove, da dosedanji občinski svetniki nikakor niso imeli posluha za potrebe in razvoj turizma. Nikoli ni bila povabljena na sejo, ko je bila na sporedu ta tema, denarni vložek v turizem pa tudi pove svoje. Toda upanje na boljše čase vedno ostaja. Bo novi trebanjski občinski svet bolj "turističen"?

Sevniški paberki

MIRNA DOLINA - Odkar imajo v dolini reke Mirne na vsakih nekaj kilometrov po eno osnovno šolo (Tržišče, Krmelj, Sentjanž), ni v krajih tod okoli nobenega miru. Tudi v prazničnih dneh sevniški del Mirne doline ni dal prav nič na svoje ime. Dogajanja je bilo več kot v kakem mestu, ki se ima za prestolnico regije. Otroke je obiskal dedek Mraz, po dolini pa so te dni odmevali glasovi Vilija Resnika ter številnih ansamblor, kot so: Victory, Efect, Akord, Poklon. In še smo verjetno kaj spustili.

PREVEČ IN PREMALO - V decembru, ko so se cene na drobnopretu močno povečale, so se za večjo vrednost točke za stavbno zemljišče odločili tudi v sevniški občini. Točka se je podražila za 7 odst., kar je, tako so povedali, le minimalna podražitev. Glas iz gospodarstva si ob tem ni mogel kaj, da ne bi rekel, da je za izvoznike vsaka podražitev preveč. Kaj več o tej resnici ni bilo slišati. Navsezadnje omenjene točke prinašajo denar v občinski proračun. Prav tistega, ki ga bo že jutri premalo, ko se bodo isti svetniki (še pred kratkim gospodarstveniki, zdaj krajanji) potegovali zanj.

TI, TI, ŠKRAT! - V dveh prednovoletnih paberkih se je tiskarskem škratu zmehčalo in je napisal dvakrat isto bodičko. Medtem ko se je krivec obupano skrival pred Sevnici, so ga nekateri razkrili in potolažili. Pravijo, da je pomankanje žensk v politiki tako akutno, da niti dvakratno opozorilo ne bo zaleglo.

Zamisli in denar za zaposlovanje

Ukrepi za zmanjšanje domala pettisočglave armade brezposelnih v posavskih občinah - Pomembna naklonjenost županov - Regijski skladi kot podpora razvoju - Kako prihaja denar

KRŠKO - Visoka stopnja brezposelnosti, ki v Posavju presega slovensko povprečje, že dolgo časa naravnost kliče po ukrepih, ki bi to nadlogo, povezano s socialno stisko mnogih, vsaj nekoliko omilili. Številka, ki govori o skoraj petih tisočih nezaposlenih Posavcih, je tako visoka, da je nemogoče pričakovati, da se bo zmanjšala brez široko podprtih in dobro organiziranih akcij.

Teh dolgo ni bilo čutiti, šele v zadnjem času se je v tej smeri nekaj le premaknilo. Gre predvsem za programe, ki bi z oblikami svetovanja in tudi drugače zlasti drobnemu gospodarstvu in ljudem z dobrimi zamislimi pomagali širiti dejavnost ter pognati nove obrate, s tem pa tudi odpirati nova delovna mesta. Tako je letos spomladi v Krškem kot javni zavod pričel delovati Podjetniški center, v zaključnem postopku registracije je Regijski pospeševalni center s sedežem v Krškem, v Brežicah pa so svetniki pred časom sprejeli sklep o ustanovitvi lokalnega razvojnega centra. Z delovanjem in cilji prvih dveh so se pred časom na predstavitev-nem popoldnevu v hotelu Sremič v Krškem seznanili tudi posavski župani, kajti njihova podpora predstavljenim projektom bo še kako pomembna. Županska naklonjenost bo zlasti pomembna,

ker treba poleg moralne podpore zbrati tudi denar za napolnitev regionalnih skladov, ki bodo postali porok, da najrazličnejši razvojni programi ne bodo ostali zgolj mrtva črka na papirju. Kot je med drugim povedala Mateja Jazbec, glavna organiza-

torka predstavitev, vršilka dolžnosti direktorja Regijskega pospeševalnega centra, bodo v okviru RPC delovali trije skladi, ki bodo za razliko od podobnih, a žal težko dosegljivih državnih skladov kmalu na voljo posavskim podjetnikom. Gre za garancijski sklad, sklad dela in tehnološko razvojni sklad.

Če k naštetim ob že omenjenih javnih zavodih omenimo še zagon mednarodnega programa Phare in različne oblike javnih del, je z zmerno mero optimizma vendar-

• **Župana krške in sevniske občine, Franci Bogovič in Kristijan Janc, sta predstavljene projekte ocenila pozitivno in obljubila vso potrebno podporo za njihovo izpeljavo. Vlado Deržič, brežiški župan, se predstaviti ni mogel udeležiti, kar še ne pomeni, da brežiška občina ne podpira zamisli, saj je Regijskemu pospeševalnemu centru v času do omenjene predstavitev v Krškem edina nakazala del denarja za delovanje tega centra.**

le mogoče trditi, da bo regionalna politika zaposlovanja slejko prej pričela kazati pozitivne rezultate.

L. M.

Prgišče misli

- **Včasih so stvari takšne, kot jih vidijo drugi. (Tofaj)**
- **Iz zaupnosti se rodita najnežnejše prijateljstvo in najhujše sovraštvo. (Rivarol)**
- **Mož v menedžmentu prihodnosti je ženska. (Purg)**
- **Ni miru brez pravice in ni pravice brez resnice in strpnosti. (Wiesenthal)**
- **Pretepaj osla, kolikor hočeš, konja ne boš naredil iz njega. (Afganistanski pregovor)**
- **Če zatone pravičnost, ni več vredno, da ljudje živijo na Zemlji. (Kant)**
- **Enačenje krščanstva z zahodom je pripravljeno spopada civilizacij. (Mastnak)**
- **Burgundec napravi veliko dobrega ženskam, še posebno, če ga pijejo moški. (Francoski pregovor)**
- **Pisanje poezije je najbolj resno dejanje na svetu. Tako kot telo drhti v ljubezni, drhtijo besede na papirju. (Šalamun)**

Iz odpadkov si kujemo bodočnost

Ivanu Vogrincu brežiško priznanje za inovativne in raziskovalne dosežke - "Nemci že mislijo na razgradnjo materialov" - Dr. A. Šostar: "Odlično strokovno delo"

GABRJE PRI DOBOVI - V brežiški občini so lani podelili priznanje za dosežke na področju inovativne in raziskovalne dejavnosti Ivanu Vogrincu iz Gabrja pri Dobovi. Ta dipl. inž. strojništva si je inovatorsko odličje pridobil s strokovnim delom Recikliranje nekovinskih gradiv - recikliranje polimernih materialov.

Vogrinc predstavlja v omenjenem delu življenjski cikel proizvodov, postopkov oblikovanja izdelkov, primernih za recikliranje. Obravnava tudi možnosti za recikliranje polimernih materialov, keramike, stekla, papirja in gume. Predstavlja probleme sortiranja in ločevanja ter postopke recikliranja polimernih materialov in drugih nekovinskih gradiv. "To so izhodišča za vzpostavljane tehnoloških procesov. Obravnavam področje, ki je v Sloveniji neraziskano, o katerem pa že razmišljajo npr. v Nemčiji, kjer mnogi proizvajalci polimernih materialov že pri proizvodnji mislijo na razgradnjo," je pojasnil Ivan Vogrinc.

Vogrincevo strokovno delo sproža vprašanje o pripravljenosti Slovenije za uporabo sekundarnih surovin in recikliranje materialov. Ali Slovenija v tem pogledu preveč zaostaja? Je že čas za plat zvona? V zvezi z omenjeno nalogo je Društvo študentov Brežice, ki je

SREČANJE Z NOVINARJI - Poveljniki enot slovenske vojske, ki delujejo na Dolenjskem in v Posavju, so se z novinarji sešli na prednovoletnem srečanju. Zahvalili so se za poročanje o njihovem delu, predvsem pa o poročanju o vaji članic Nata in partnerstva za mir. Po novem Dolenjska nima več pokrajinskega poveljstva, ampak sodi v 3. operativno poveljstvo s sedežem v Celju. Še naprej pa ostaja največja enota 22. pehotna brigada s poveljstvom in prvim bataljonom v Novem mestu in drugim bataljonom v vojašnici v Cerkljah ob Krki. V Cerkljah deluje tudi manjša letalska enota in 24. motorizirani oklepni bataljon. Slednji je pred novim letom prvič dobil v usposabljanje blizu 80 novincev. Na našem območju deluje še vojaško teritorialno poveljstvo, ki ima na skrbi rezervni sestav slovenske vojske. Da je osnovna naloga vseh enot nenehno usposabljanje, ni potrebno posebej poudarjati, saj Nato računa le na sodobno slovensko vojsko. (Foto: M. Vesel)

NAD ODVISNOST DRUGAČE

LESKOVEC PRI KRŠKEM - Od 11. do 15. januarja bo v Sloveniji več srečanj "Narkoman - najdeni biseri", na katerih bodo sodelovali psihoterapevt dr. Slavko Barbarič iz Medjugorja in dva zdravljenar narkomana iz skupnosti s. Elvira. Slavko Barbarič v knjigi Biseri ranjenega srca opisuje in svetuje drugačne načine zdravljenja odvisnosti. O tem bo govoril v petek, 15. januarja, ob 19. uri v osnovni šoli v Leskovcu pri Krškem, kjer bo tekel tudi pogovor z obema fantoma, ob 17. uri pa bo v župnijski cerkvi molitveni spored.

SVEČANA OTVORITEV MARKET - Trgovaška družba Dolenjka iz Novega mesta je v Brežicah, kot smo že poročali, odprla svoj market in se na ta način približala tudi kupcem iz sosednje Hrvaške. Ti namreč dobesedno oblegajo brežiške trgovine. Novomeščani so z odprtim prodajalno zagotovili tudi 10 delovnih mest. Blizu 500 kvadratnih metrov veliki market - gre predvsem za prodajo živil - je veljal približno 110 milijonov tolarjev. Po priložnostnem kulturnem programu sta trak prerezala novi brežiški župan Vlado Deržič in predsednik družbe Dolenjka Maksimilijan Jakopin. (Foto: M. Vesel)

KLJUČI DO RESNICE

KRŠKO - Ob menjavi oblasti v Krškem bodo mogoče mrzlično iskali tudi vse možne ključke vseh prostorov krške občinske stavbe. Če se bodo za to odločili, se bodo mogoče tudi zato, da ne bi bila tudi v času nove oblasti kdaj odznotraj zaklenjena vrata občinske poročne dvorane, tako kot so bila pred meseci, ko se je v tem prostoru neznan ljubitelj očitno šel krškega Clintona z neugotovljeno krško Monico. Edina zunanja priča, ki bi lahko pojasnila podrobnosti, je šla, presenečena o zadevi, obvestiti pristojne, namesto da bi na kraju samem šla do konca, in je tako ostala brez otipljive resnice.

Podbočje v znamenju ikone

V novo leto z razstavo slik Mihajla Hardija, grkokatoliškega župnika iz Metlike - Popestritev

PODBOČJE - Podbočje je v obeleževanje 750-letnice prve omembe Sv. Križa - to je starejše in zdaj spet čislano ime kraja - nanizalo vrsto dogodkov. Tako je nedavno povabilo Mihajla Hardija, grkokatoliškega župnika iz Metlike, in v župnijskem domu v Podbočju uredilo razstavo njegovih ikon. Otvoritev razstave so pospremili s kulturnim programom v bližnji farni cerkvi. Dokaj številnim obiskovalcem je pel mešani pevski zbor Viva Brežice.

Vse je bilo ugašeno na ta zborov božični koncert, zato je tudi France Novak, župnik v Podbočju, počakal v klopi v cerkvi, da so pevci zaključili svoj nastop.

Ko je pesem utihnila, je širše spregovoril o motivih, s kateri-

mi se na podboški razstavi predstavlja Hardi. Novak je govoril o ikonah in o odnosu družbe in religij do ikon. Pri tem je omenil, da narašča zanimanje za ikone tudi v okoljih, za katera sicer niso značilne tovrstne umetniške podobe.

Ali gre pripisati temu rastočemu zanimanju za ikone ali čemu drugemu tudi dober obisk omenjene razstave v podboškem župnijskem domu? Vsekakor so slike Mihajla Hardija pritegnile precejšnjo pozornost. To verjetno govori pohvalno o izpeljani zamisli podboških organizatorjev, da krajevno zgodovinsko obletnico popestrijo z umetnostjo, ki dobiva navdih v nekoliko drugačnem verovanju.

L. M.

RAZSTAVA V PODBOČJU - Razstava ikon je bila tudi priložnost za pogovore o motivih slikanja in o prehojeni umetniški in življenjski poti, o čemer priča tudi fotografija. (Foto: L. M.)

Novo v Brežicah

NEPLAČEVANJE - Nekateri tukajšnji zasebni delodajalci daljši čas ne plačajo šolarjev, potem ko so ti delali pri njih. Ti privatniki očitno po svoje razumejo kapitalizem, svobodo posameznika in demokracijo. Ali s tem razumevanjem ostajajo v socializmu, srednjem veku ali 21. stoletju, naj razmislijo najprej sami, potem jim bodo to povedali še nekateri drugi. Zlasti tistim, ki bodo prvi v postopku.

PLESKAVICA SVOBODE - Novi red v brežiški gimnaziji, ki pomeni, da dijaki niti med poukom niti med odmorom ne hodijo iz te učno-vzgojne ustanove, občutijo med drugimi tudi dijaški želodci. Včasih so gimnazijci hodili ven po malico in navdušeno jedli Francijeve pleskavice. Zdaj so še navdušeni nad temi dišečimi mesninami, vendar jih več ne jedo, ker, kot rečeno, ne morejo do njih. Namesto omenjenih pleskavic imajo zdaj na voljo tiste, ki jim jih v samo gimnazijsko stavbo dostavlja neki drugi izdelovalec. Gimnazijci so nezadovoljni. Navkljub temu pa vendarle ni povsem jasno, ali jim je resnično bolj žal za onimi pleskavicami ali za tem, da so včasih lahko dopoldne malo pokukali "v svobodo" na ulico. Do odgovora ni težko priti, kajne?!

BIZELJSKE TOPLICE? - Nekateri so prepričani, da ima Bizeljsko vse možnosti za lastne toplote. Če bi res začele delovati, bi se v njih prvi okopali tisti, ki so pred leti dali zgraditi pravočasto vaško kopališče, ki danes ne obratuje, čeprav je stalo precej denarja.

• ROCK IN VOLITVE

BREŽICE - Plakatiranje v brežiški občini je še zmeraj uganka brez odgovora. Da Brežice še ne vedo, kako naj bi lepilo in pribijale plakate, da bo lepo na pogled, nič jeze in skratka vse prav, se je najbolje pokazalo ob volitvah. Takrat je bilo po dolgem času spet enkrat skupaj veliko plakatov. Res skupaj, tako da so nepoučene ljudi mogoče celo zavedli. Pa ni človek kriv, če gre ob tej in tej uri na določeno mesto in tam namesto rockovske zvezde najde županskega kandidata. Krivo je plakatiranje. Od zgorajnja sta ostala datum, kraj in ura, od spodnjega pa vse drugo, prebrano skupaj, pa lahko da, kot rečeno, rock-volitve.

L. M.

V času od 19. do 31. decembra 1998 so v brežiški porodnišnici rodile: Dragica Simonišek iz Krškega - Gašperja, Irena Kos iz Stolovnika - Janija, Verica Zlobko iz Dolenjih Skopcev - Marka, Marija Derstvenšek iz Mrzle Planine - Anjo, Nevenka Hudorovič iz Gazič - Manuella, Suzana Kelhar iz Gaberja - Lucijo, Urška Tešič iz Senovega - Niko, Milena Turk z Rožna - Marka, Darja Ajdonik iz Brestanice - Tejo, Kristina Deržič z Velikega Obreža - Tadeja, Milena dr. Lajtner iz Zagreba - Roberta, Manica Kuselj iz Krškega - Tajo.

Cestitamo!

EVRO JE PO 188 SLOVENSKE TOLARJEV

LJUBLJANA - S 1. januarjem je v 11 državah s skupno 291 milijoni prebivalcev začela veljati skupna evropska valuta, ki se za zdaj uporablja v papirnatem poslovanju, v začetku leta 2002 pa bodo prišli v obtoč tudi novi kovanci in bankovci. V državah, ki so članice evropske denarne unije (EMU), so zdaj v trgovinah že obvezne cene v domači valuti in tudi v evrih. Banka Slovenije zdaj objavlja tečaj evra na prvem mestu svoje tečajnice - trenutno je treba za en evro odšteti 188 tolarjev. Naša država napoveduje, da bo poskušala čimprej vezati tolar na evro.

MERCATOR KUPUJE DELNICE EMONE MERKURJA

LJUBLJANA - Poslovni sistem Mercator je pred novim letom objavil ponudbo za odkup delnic družbe Emona Merkur. Njihova nominalna vrednost je 8.000 in zadnja izračunana knjigovodska 26.865 tolarjev. Mercator ponuja za delnico po 28 tisočakov. Ponudba velja od 4. januarja do 1. februarja, vendar ne gre prezreti tudi opozorila, da sklenjene pogodbe prenehajo veljati, če Mercator ne bo dobil dovoljenja za nameravani prevzem Emone Merkurja ali, če vladni urad za varstvo konkurence izda odločbo o prepovedi prevzema. Mercator je doslej pridobil že 25 odst. delnic Emone Merkur, s pogodbami pa je pridobil že tudi pravico do nakupa nadaljnjih 31.716 delnic.

NIŽJE CARINE ZA AVTOMOBILE

LJUBLJANA - Z novim letom naša država znižuje carinske stopnje na uvoz večine japonskih, južnokorejskih in ameriških avtomobilov od 27 na 25 in od 25 na 23 odst., medtem ko se bodo stopnje za zmogljivejše avtomobile znižale celo od 27 na 18 odst. Pri vozilih znamk z Daljnega vzhoda je treba paziti, ali so izdelani v državah EU ali Cefte in se jim prizna evropski izvor.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Trgovali zaradi popravkov

Borzno trgovanje, tečaji vrednostnih papirjev ter nenormalno veliki prometi so v zadnjih decembrskih dneh ustvarjali videz živahnega borznega dogajanja. V resnici se ni zgodilo nič takega, kar bi vplivalo upanje na ponovni tržni zagon. Gre za pojav, ki je značilnost vsakega zaključka leta. Posamezni veliki borzni akterji si namreč s transakcijami, ki običajno nimajo nič skupnega z rednim borznim trgovanjem, pomagajo pri oblikovanju želenega rezultata v poslovnih bilancah. Nekateri delnice začasno odprodajo po izjemno nizkih cenah, kar jim znižuje predobro poslovni rezultat in s tem lajša davčno breme. Drugi, obratno, z nakupi nelikvidnih delnic po nenavadno visokih cenah dvigujejo njihov končni tečaj in s tem zmanjšujejo morebitne kapitalne izgube, ki so jih med letom pridobili za predragimi nakupi. Tretji mogoče samo popravljajo neustrezno strukturo naložb, ki bi utegnili motiti različne revizorje zaključnih bilanc.

Ze prve dni v novem letu se je trgovanje vrnilo v okvire, kakršnih smo bili vajeni ves november in večji del decembra. Se največ so se konec leta borzniki ukvarjali z delnicami Krke in Petrola. Tudi v tem primeru ne s trgovanjem na borzi, temveč s preknjiževanjem lastništva v delniških

Pomemben je vsak meter pletiva

V Inpletu so v zadnjih petih letih za petino povečali prihodek, zmanjšali število zaposlenih od 125 na 100 in močno povečali storilnost - Zgradili nove proizvodne prostore

SEVNICA - V Inpletu, tovarni elastičnih in neelastičnih pletiv za perilo, kopalke, otroška oblačila ter oblačila za prosti čas in šport, so še v letu 1993 letno ustvarili 5,4 milijona tolarjev na delavca, v letošnjem letu pa že 13 milijonov. S povečevanjem produktivnosti, zniževanjem stroškov in s stalnim izboljševanjem kakovosti so se uveljavili na novih trgih. Še več, proizvodnjo celo povečujejo.

V pičlih treh mesecih so zgradili novo proizvodno dvorano v izmeri 900 kvadratnih metrov, ki jo bodo začeli uporabljati že v kratkem. Letos so v novo opremo in izgradnjo vložili 134 milijonov tolarjev, še nekaj več nameravajo za posodobitev proizvodnje in nakup novih strojev nameniti tudi v novem letu. Z naložbami so že v minulih letih povečali pletilske in barvarske zmogljivosti, s katerimi so odpravili ozka grla v proizvodnji, zdaj pa jim bo novi stroj za oplemenitenje pletiv ponujal več možnosti za lastne izdelke.

Inplet je v minulem letu ustvaril za 1,3 milijarde tolarjev prihodkov, ki jih namerava v tem letu povečati za 12 odstotkov. V lanskem letu so ustvarili več dobička, kot so načrtovali, v tem letu naj bi ga še povečali. Zaposlili bodo še 9 ljudi in povečali produktivnost za 8 odst. Do leta 2002 nameravajo 100-odst. izkoristiti vse novopostavljene zmogljivosti in vzporedno povečevati prodajo, še posebej na tujih trgih. Razmišljajo tudi o uvedbi novega

proizvodnega programa, ki je za zdaj še skrivnost, saj preverjajo trg.

Kot je povedala direktorica Marija Jazbec, družba neposredno izvozi 15 odst. izdelkov, če pa štejejo še izvoz konfeksionarjev, gre na tuje kar 60 odst. njihovih pletiv. V izdelavi pletiv prehajajo v vedno višji razred, zato je toliko bolj zahtevna tudi

CENE NA DROBNO VIŠJE ZA 8,6 ODS.

LJUBLJANA - Po podatkih statističnega urada je bila inflacija od decembra 1997 do decembra 1998 6,5-odstotna, kar je najmanj v zadnjih treh desetletjih. Cene življenjskih potrebščin so se v minulem decembru povečale za 0,7 odst. K mesečni inflaciji, ki je bila tako največja od meseca maja, so prispevale tudi podražitve elektrike in avtomobilskega zavarovanja. Cene na drobno so se v minulem letu povprečno povečale za 8,6 odst. Po podatkih omenjenega urada so najbolj, kar za 15 odst., poskočile na področju izobraževanja. Cene tobaka in alkoholnih pijač so se povprečno povečale za dobro desetino, medtem ko so se najemnine, gorivo in elektrika podražili za 9 odst.

POVEČALI KAKOVOST IN STORILNOST - V Inpletu je danes pomemben vsak kos blaga. Čisto vsak meter pletiva se takole, kot kaže fotografija, natančno pregleda, da se izločijo vse, tudi najmanjše napake. Včasih so bili ob takem kontrolnem mestu kupi izločenega škartiranega blaga, danes je tam le še napol prazen zaboj. (Foto: B. D. G.)

IŠČE SE ENERGETSKO UČINKOVITO PODJETJE

LJUBLJANA - Gospodarski vestnik in Agencija za učinkovito rabo energije tudi letos iščeta energetske najbolj učinkovita podjetja in ustanove ter energetskega menedžerja leta 1999. Prijave zbirata do 10. februarja.

MOBILNI TELEFONI

LJUBLJANA - S 1. januarjem je zaradi prostocarinskih sporazumov prišlo do znižanja in odprave carin iz 32 držav. Na podlagi dogovora v Svetovni trgovinski organizaciji bo tudi nekaj primerov dražjega uvoza. Podražil se bo na primer uvoz mobilnih telefonov iz tržišč zunaj EU (Japonska, Amerika).

KAKO S CARINAMI?

LJUBLJANA - Tudi v tem letu velja, da lahko vsak državljan, ki je starejši od 17 let, pri vsakem vračanju iz tujine uvozi za 80 evrov (prej ekujev) blaga, pri čemer se v to vsoto štejejo tudi nakupi v brezcarinskih prodajalnah. Vsak lahko brez plačila carine uvozi en parum ali toaletno vodo, en liter žgane pijače ali dva litra vina, 200 cigaret ali 100 cigarilov ali 50 cigar ali 250 g tobaka. Potrošno blago, ki ga bomo uvozili iz držav, s katerimi nismo sprostili trgovine, nam bodo do skupne vrednosti 200 tisoč tolarjev carinili po 15-odst. carinski stopnji, na to pa pride še davek, tako da so skupne uvozne dajatve 38-odstotne.

proizvodnja. Najpomembnejši kupec Inpleta je sevnška Liska, eden najboljših proizvajalcev spodnjega perila, pri katerem je Inpletov konkurent eden najboljših proizvajalcev elastičnih pletiv iz Nemčije. "Po kakovosti gremo z njim v korak, žal pa nekoliko zaostajamo v razvoju, ker smo manjši," pravi Jazbec. Drugi največji kupec pletiv je Jutranjka, tovarna otroške konfekcije, prodajajo pa tudi svetovno znanim konfeksionarjem, kot je na primer Playtex iz Francije, ki je Inplet dobro leto temeljito preizkušal. Inplet prodaja veliko tudi na italijanski in češki trg ter preko njega še na Poljsko. Skupno prodaja preko 300 različnim kupcem.

B. D. G.

ZA UGODNA STANOVANJSKA POSOJILA

LJUBLJANA - Od minulega ponedeljka pa do vključno ponedeljka, 11. januarja, bo Stanovanjski sklad RS sprejemal vloge za ugodna stanovanjska posojila (obrazci se dobijo na pošti), ki jih je razpisal sredi decembra. Tokrat bo na voljo 1,8 milijarde tolarjev za družine z vsaj enim otrokom, ki prvič rešujejo stanovanjsko vprašanje z gradnjo individualne hiše. Za vlogo je treba imeti veljavno gradbeno dovoljenje, ki je bilo izdano do datuma razpisa. Prednost naj bi dali družinam z več otroki, mladim družinam, invalidom, najemnikom stanovanj pri fizičnih osebah ter prosilcem, ki gradijo v družinski gradnji ali montažno hišo. Obrestne mere so od T+2,25 do T+ 2,75 odst., odplačilna doba pa 10, 15 ali 20 let.

VEČJA HLADILNICA IN SORTIRNI STROJ

KRŠKO - Evrosad Krško je lani prenovil in povečal hladilnico za sadje v Stari vasi in tako ima hladilnica zdaj zmogljivost 4.200 ton in deluje po najsodobnejši tehnologiji. Podjetje bo februarja vgradilo nov sortirni stroj za sadje in paradizke. V zvezi s tem nakupom so že podpisali pogodbo.

Fenomen podjetij brez zaposlenih

Največji delež takih je ravno v Posavju - Mikro podjetja na Dolenjskem in v Posavju med bolj donosnimi - Veliki stroški zaposlitve in odpuščenja

NOVO MESTO - Študija, ki jo sofinancira Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem, je opozorila na slabo učinkovitost slovenskih mikro in malih podjetij v primerjavi z evropskimi. Razkrila je tudi, da pri nas kar tretjina gospodarskih družb posluje, ne da bi pri tem imela vsaj enega zaposlenega. Če bi vsako od teh podjetij zaposlilo vsaj enega delavca, pravijo v ministrstvu, bi Slovenija imela skoraj 12.000 manj brezposelnih!

Na mikro (0 do 9 zaposlenih) in mala podjetja (10 do 49) pripade skupaj 44 odst. vse izgube slovenskih gospodarskih družb. Še posebej izstopajo družbe brez zaposlenih, ki pridelajo skoraj desetino vse izgube. Tudi rentabilnost kapitala je najnižja v najmanjših podjetjih - najslabša spet v podjetjih brez delavcev. V ministrstvu ocenjujejo, da je tu rentabilnost že kar alarmantna. Še posebej v nekaterih dejavnostih, kot je predelovalna industrija, kjer povprečno na 100 enot kapitala ustvarijo kar 70 enot izgube.

Kot v razpravi o rasti malega gospodarstva pravi državni sekretar Jože Smole, obstajajo razlogi za slovenski fenomen - podjetja z nič zaposlenimi. K njihovi številčnosti gotovo prispevajo visoki

VEČJA PROIZVODNJA

LJUBLJANA - Po podatkih statističnega urada je bil obseg industrijske proizvodnje v minulem novembru za 2,2 odst. večji kot mesec prej. Tudi industrijska proizvodnja v prvih enajstih mesecih minulega leta je bila za 4,2 odst. večja kot v enakem obdobju leto prej.

MARIJA JAZBEC:

Rezultate smo prigarali!

SEVNICA - Inplet so pred 16 leti zgradile Liska, Jutranjka in metliški Komet. Po razpadu Jugoslavije je tovarna ostala brez kupcev, zato je morala poiskati nove trge - preusmerila se je na manjše kupce in v tujino. V tistem času je tovarna slabo poslovala, stroški so bili veliki in produktivnost majhna. Rekli bi lahko, da je delila usodo slovenske tekstilne industrije, vendar se je iz težav uspešno izvlekla. O tem, kako ji je to uspelo, smo se pogovarjali z direktorico Marijo Jazbec.

"V letu 1993 smo pridobili certifikat ISO 9001 in s tem uvedli tehnološki red, uredili poslovanje podjetja in bili podvrženi polletnim zunanjim presojam zastavljenega razvoja, tehnološkega procesa ter prodaje in nabave po mednarodnih merilih. Decembra smo imeli ravno 12. presojo in smo jo odlično prestali."

Izboljšanja kakovosti poslovanja ni mogoče doseči brez usposabljanja kadrov. Kako ste se lotili tega?

"V Letu 1996 smo vložili velika sredstva v interno usposabljanje vodstva podjetja in vseh zaposlenih. Trening z zunanjimi sodelavci je trajal pol leta po sistemu urejenosti poslovanja, kakršnega imajo v avtomobilski industriji. Enak program so imeli tudi v Revozu, Gorenju in Gorenjskem tisku. Z njim smo se vsi zaposleni naučili drugače razmišljati, računati in nadzorovati vsak potreben ali nepotreben strošek. Učili smo se, kako ustvarjati dobiček na vsakem delovnem mestu in kako hitreje razvijati nove izdelke ter povečati njihovo kakovost do cilja nič napak."

Inplet je v tem času dosegel zavidljive rezultate, hkrati pa se večina tekstilne industrije še vedno otepa s hudimi težavami. Zakaj?

"Nekateri še vedno niso začeli ukrepati in se prilagajati evropski produktivnosti, urejati poslovanja, zmanjševati stroškov. Za slovensko gospodarstvo je to velika škoda, saj bi se dalo z velikim trudom marsikaj narediti. Vendar pa tudi Inplet še ni zunaj nevarnosti in nič mu ne bo podarjeno. Vztrajati bomo morali z izboljšavami in treninzi zaposlenih, kajti danes je poslovanje vsakega podjetja

tako občutljiva stvar, da lahko ob vsaki neprevidnosti, spremembi kadrov ali pogojev poslovanja hitro zaide v težave."

• Ima Inplet še vedno rezerve?

"Prihajajo še hujši časi, zato bomo morali tudi ob prehodu v Evropsko unijo ostati konkurenčni po kakovosti, dobavnih rokih, modi in cenah. Podjetje ne sme zaspati, temveč mora poiskati skrite rezerve v še bolj natančnem delu, v zagotavljanju 100-odst. upoštevanja tehnoloških navodil, v doslednem redu in čistosti. Vse to ima vpliv na kakovost izdelkov, sicer prihaja do napak in odpada, to pa je denar. Naše rezerve so tudi v povečevanju prodaje, saj bomo morali ob povečevanju zmogljivosti več delati na tujih trgih. Dosledno bomo morali slediti modi in še posebno razvoju izdelkov visoke kakovosti."

Marija Jazbec

Razviti je treba tudi čim boljše servisiranje partnerjev, saj danes ni več pomembna samo cena."

• Kako pomembni so pri doseganju teh ciljev ljudje?

"Danes sem ponosna na sodelavce v podjetju. Delovne navade in način razmišljanja je bilo zelo težko spremeniti. Težko se je navaditi, da ni pomembno samo delati, ampak je bistveno pri vsakem delu ustvarjalno razmišljati, paziti na vsak strošek, na kakovost izdelka, natančnost in z vsako potezo prispevati k dobičku. Mislim, da so usposobljeni in prizadevni ljudje največje bogastvo v podjetju."

B. D. G.

RAK NA KOSTANJU NIMA VEČ TAKE MOČI

SEVNICA - V tovarni Tanin so zadovoljni, da so v preteklih letih tudi sami prispevali k ohranitvi kostanja v naših gozdovih. Zaradi pomanjkanja surovin (kostanjevega lesa) so se v sodelovanju z Zavodom za gozdove lotili pospeševanja sanitarne sečnje v slovenskih gozdovih, kjer je kostanjeva drevesa močno ogrozil kostanjev rak. Pravočasna sečnja namreč omogoča, da se bolezen zatire in ne prodre do korenin, rastlina pa požene mlade poganjke. Kot je povedal direktor Tanina Ivan Mirt, so s tako sanitarno sečnjo tudi sami prispevali k zaustavitvi te nevarne bolezni, zaradi katere je kostanju še pred kratkim grozilo izumrtje. Zdaj ugotavljajo, da se je rak ustavil, saj na novih poganjkih nima več take moči. Narava je vmes naredila svoje in kostanj se brani s protivirusi. Na napadenem delu rastline se zdaj naredi bula, samo drevo pa ne propade.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek je bilo na novomeški tržnici čutiti zatišje po novoletnih praznikih. Nekaj stalnih branjevk pa je kljub temu prineslo na prodaj svoje pridelke. Orehe so prodajale po 800 do 1.000 tolarjev kilogram, ajdovo moko po 400, fižol po 300, kolerabo, črno redkev in korenje po 200, česen po 400 do 500, čebulo po 200, šalotko po 400, hren po 500, radič po 400, motovilec po 2.000, jabolčne krljce po 800, med po 800 do 900 kozarec, stekleničko propolisa po 300, jabolka po 60 do 90 kilogram, hruške po 130 do 180, cele lešnike po 500, rozine po 460, fige po 640, suhe slive po 540, jabolčni kis po 200 liter in pol in jajca po 25 do 30 tolarjev.

kmetijski nasveti

DOMAČE KOLINE

(Ne)pravilen zakol prašiča

Dr. Stanko Renčelj velja za enega najboljših slovenskih strokovnjakov za pripravo suhomesnatih izdelkov, ki se ne začne šele s sušenjem in dimu ali na kraški burji, temveč že mnogo prej. Ena od vmesnih postaj je tudi zakol prašičev, zato bo zanimivo, kakšen higienski postopek priporoča on pri tem opravilu.

Tako pravi, da pravilen zakol odločilno vpliva na kakovost suhomesnatih pa tudi drugih izdelkov iz prašičjega mesa. Vsak mesar mora najprej poskrbeti za humano omamljanje živali oz. kar najhitrejši in temeljito izkrvavitve. Kri, ki jo potrebuje za izdelavo krvavic, dobi s prerezanjem vratne žile, vendar mora paziti, da srce ostane nepoškodovano. Srčna mišica namreč v tem primeru še lahko iztisne večino krvi iz telesa, prav dobra izkrvavitve pa je pogoj za dobro kakovost mesa in suhomesnatih izdelkov.

Odločilnega pomena je tudi odstranjevanje drobovine, ki ne sme s svojo vsebino (blato, seč) zamazati trebušne votline, mesa in kosti ter drugih organov. To se da doseči samo v visečem položaju, zato vsak dober mesar drobovino odstranjuje že na merski mizi. Odstranjevanje drobovine je tudi priložnost, da natančno pregledamo notranje organe, posebej še, če sumimo, da je imela zaklana žival kako obolenje. Veterinarski pregled je seveda več kot dobrodošel.

Hlačenje mesa je naslednji važni postopek, saj se takoj po zakolu začne v mesu biokemični procesi, ki kasneje lahko zelo vplivajo na kakovost mesa. Najpomembnejša je razgradnja glikogena ("živalskega škroba") v mlečno kislino, ki rahlo zakisa meso in mu s tem poveča sposobnost obrambe pred gnilobnimi bakterijami. Proces zakisanja mišičnine traja nekako šest ur, razen pri prašičih, ki so pred zakolom doživeli daljši oz. hujši stres, ki je prej porabil glikogen. To poslabša kakovost mesa, kar je opazno zlasti pri živalih, ki so pred zakolom prestale daljši in napornejši prevoz. Seveda na kakovost mišičnine vplivajo tudi način vzreje, pasma, spol živali, starost idr., o čemer pa kaj več kdaj drugje.

Inž. M. L.

SPOR, KI BURI SLOVENIJO

Plat zvona za naše lipicance

Dobro bi se bilo bolj zavedati, kolikšen je naš domet in pri čem moramo vztrajati

Nekaj gnilega je v deželi slovenski, če morajo pesniki poskrbeti za konje, vendar ne pegaže, simbol pesništva, temveč bolj prozaične lipicance, slovensko pasmo konj, ki si jo žal lastijo tudi drugi. Potem, ko se ob novici, da nameravata Italija in Avstrija skleniti dvostranski sporazum, po katerem naj bi Dunaj dobil pravico za vodenje rejskih knjig za vse lipicance v Evropi, tudi slovenske, uradna Slovenija ni zganila, je začelo biti plat zvona Društvo prijateljev Lipice, ki ga vodi pesnik dr. Boris A. Novak.

Vse hvale vredno, vendar stvar postane nerodna v tem, da pesniki niso poznavalci rejske problematike in reagirajo čustveno, čustva pa niso najboljši pomočnik pri pogajanjih, ki bodo v primeru lipicancev vsekakor potrebna, a nikakor brez sodelovanja Slovenije. Njena oblast je s protestom društva dobila dovolj močno spodbudo, da se do lipicancev, ki so nesporna kulturnozgodovinska dediščina našega naroda, ne bo več obnašala tako medlo, da ne rečemo brezbržno.

Se je pa dobro zavedati tudi, kolikšen je naš domet in kakšno je naše pogajalsko stališče, od katerega nikakor ne bi smeli odstopiti. Kalimerovsko obtoževanje, češ da nas vsi tepejo in odrivajo, ker smo majhni, Evrope pač ne bo ganilo, konec koncev v Sloveniji živi le manjši del lipicancev, niti desetina ne, in so močni rejski centri še drugje (kobilarina Piber v Avstriji, Monterotondo v Italiji, Szilvasvarad na Madžarskem, Simbata de Jos v Romuniji in druge), ki ima tudi svoje rejske linije in z njimi povezane zahteve.

Je pa nesporno dejstvo, da je lipicanska toplokrvna pasma najprej nastala na slovenskem Krasu. Osnovo zanjo so dali domači kraški konji, katerih korenine se-

gajo še v rimske čase in ki so jih križali s španskimi, napolitanskimi in kasneje tudi arabskimi konji. Za začetek šteje leto 1580, ko je avstrijski nadvojvoda Karel v Lipici ustanovil kobilarno za vzgojo elegantnih jahalnih in voznih konj za potrebe avstrijskega dvora. V teku stoletij so z medsebojnim križanjem vzgojili nekaj pomembnih in značilnih rejskih linij, ki skupaj dajejo slovenskega lipicanca. Lipica ima šest lastnih klasičnih linij, imenovanih po žrebcih (Pluto, Neapolitano, Conversano, Maestoso, Favory, vsi iz evropskih kobilarn, in kot najmlajši arabski sivec Siglavy) ter oblikovanih še po 18 rodovih kobil, med katerimi naj omenimo slavno tekmovalno kobilo Thais.

To je osnova za slovensko rejo in zaščito. Žal so se v zgodovini Lipice pojavile nekatere težave, ki so njen položaj v svetu lipicancev močno oslobile. Lipica je doživela več hudih udarcev, od selitev in izgube črede do nesrečne izročitve celotnega arhiva Italiji, potem ko je po drugi svetovni vojni kobilarina začasno prišla pod ameriško upravo oz. poveljstvo. Kako težko je bilo po vojni začeti iz nič, dokazuje že to, da je kobilarina Lipica imela ob pripojitvi Jugoslaviji samo še 11 konj in je bilo z

vsem zahtevanim rejskim delom potrebno začeti znova.

Po zaslugi predanega dela slovenskih rejcev, ki so znali ceniti skromnega, lepega, vsestranskega, tudi v kmečki reji uporabnega lipicanca, se je čreda obnovila v vseh šestih linijah. Leta 1996 je bila z zakonom Kobilarina Lipica proglašena za kulturnozgodovinski spomenik največjega pomena za Republiko Slovenijo, dobila pa je tudi položaj javnega zavoda, ki je deležen posebne državne skrbi.

• NA DOLENJSKEM SE NI PRIJELA - Leta 1983 je bila na posetov KPD Dob pri Mirni ustanovljena manjša kobilarina temnih lipicancev, ki pa se žal ni obdržala.

Žal se njen položaj ne krepi tako, kot bi želeli in kot bi Lipica zaslužila, na kar opozarja tudi nedavna odstopna izjava mag. Janeza Rusa, strokovnega vodja za konjerejo v Lipici.

In zdaj še ta mednarodni zaplet z vodenjem rejskih knjig, ki se obeta in ki bo preskusni kamen slovenske oblasti in slovenske samozvesti pa tudi pravičnosti in demokratičnosti Evropske unije, ki naj bi le taka nekoč postala naš skupni dom.

MARJAN LEGAN

KMETOVALEC ŠT. 1

SLOVENJ GRADEC - "S to številko Kmetovalca smo zakorakali v zadnje leto tega tisočletja," je zapisal v uvodniku prve letošnje številke urednik te strokovne kmetijske revije in se s tem pridružil vsem tistim, ki v medijih in javnih nastopih napačno štejejo leto. Zadnje leto tega tisočletja bo seveda leto 2000. Kakorkoli, tudi prva številka revije je bogata in zanimiva, v njej so objavljeni poljudni članki o reji tibetskega goveda, vplivu gnojenja na vsebnost škroba v krompirjevih gomoljih, setvi sladkorne pese brez oranja, sejmu konj v Veroni, presajanju zarodkov goveda, urejanju klime v hlevih za prašiče, Kvernelandovih strojih, vitlu podjetja Tajfun iz Planine pri Sevnici idr.

TRIGLAV ZNIŽUJE ZAVAROVALNE PREMIJE

LJUBLJANA - Kot je na novinarski konferenci povedala glavna direktorica Zavarovalnice Triglav Nada Klemenčič, je s prvim januarjem 1999 ta zavarovalnica znižala kmetijska, avtomobilska in premoženjska zavarovanja. Tako so se za petino znižale premije pri zavarovanju goveda in kopitarjev (temeljna zavarovanja in zavarovanja stroškov zdravljenja), pocenila pa so se tudi zavarovanja posevkov in plodov razen zavarovanja žit ter industrijskih in krmnih rastlin. Zavarovalnica Triglav pričakuje od slovenske vlade, da bo namesto stalnih intervencij s proračunskim denarjem raje kmetom regresirala zavarovalne premije, saj se je prav zavarovalništvo izkazalo za najboljšo obliko varovanja pred vremenskimi ujumi, ki jim je izpostavljeno kmetijstvo.

TEČAJ ZA VINARJE

NOVO MESTO - Novomeški oddelek Kmetijskega zavoda Ljubljana, Društvo vinogradnikov Trška gora in Društvo vinogradnikov Janeza Trdina Brusnice - Gabrje organizirajo tečaj za vinarje. Tečaj bo potoke predvidoma februarja in marca na Srednji kmetijski šoli Grm na Bajnofu. Predvidena cena tečaja je 10 tisočakov (pogoj je najmanj 30 udeležencev). Prijavit se v čim večjem številu do 10. januarja, in sicer: v gostilni Hudoklin v Gabrju, v gostilni Hudoklin v Brusnicah in v gostilni Vovko na Ratežu.

KLETARSKI TEČAJ

TREBNJE - Društvo vinogradnikov Trebnje vabi vse vinogradnike na kletarski tečaj, ki se bo začel v ponedeljek, 11. januarja, ob 16. uri v OŠ Trebnje. Za člane društva znaša prispevek pet tisoč tolarjev, za nečlane pa deset tisoč tolarjev. Vpis sprejema gostilna Opara iz Trebnjega.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Prodaja na domu

Prazniki so zmanjšali vinske zaloge in to je dobro. V Sloveniji bo vino vedno sestavni del prehrane pri velikem delu prebivalstva in s tem tudi tržno blago. Zato obnavljajmo vinograde.

Pred dobrimi desetimi leti smo večkrat slišali, da smo boljši vinogradniki kot vinarji. Tudi predelavo grozdja in nego vina že kar dobro obvladamo, opazen je lep napredek v kakovosti vina. V boljše kletarjenje nas je prisilila konkurenca in vse bolj osveščeni porabniki vina.

Sestavni del znanja na vinogradniški kmetiji je tudi znanje o trženju vina. Tu smo pa najbolj šibki. Vino smo doslej še kar lahko prodajali in tudi vina povprečne kakovosti, in celo vina z napako. S tem mislim na vino, ki ga prodajamo v sodih ali v gostilni za šankom.

Toda slovenski trg ni več tako zaprt za vino, kot je bil. V decembru ni bilo skoraj dneva, da ne bi inšpekcija prinesla na kontrolo kakovosti na Kmetijski inštitut Slovenije vzorcev vin, ki jih številni trgovci uvažajo iz raznih evropskih in tudi iz prekomorskih dežel. Pošiljke so sicer majhne, toda vinska ponudba na slovenskem trgu postaja vse bolj pestra. Med uvoženimi vini so tudi taka, ki bodo pritegnila marsikaterega pivca, doslej prepričanega, da ni boljšega vina na svetu, kot je slovensko.

Mnoge vinogradniško specializirane kmetije imajo svoj

krog odjemalcev, torej so se ljudje že naučili tržiti. Toda kupce je potrebno znati tudi zadržati. Veliko cenejša je prodaja oziroma manjši stroški so za kmetijo, če prodaja stalnim kupcem. Pridobivanje novih strank ni poceni. Zato je pametneje vlagati v stalne kupce, kakor pa iskati nove, za katere ne vemo, če jih bomo pridobili. Od nekdanj velja načelo, da velik del prodaje vin počiva na zaupanju. Vino, ki nas je razočaralo, nikoli več ne kupimo.

Pri nas se še ni uveljavilo razmišljanje o odnosu med kakovostjo in ceno vina. V preteklosti smo, ne oziraje se na to, lahko prodajali, ker so kupci vino iskali. Sedaj, ko se vino ponuja, se bo cena prilagajala kakovosti in ne bo več sramota za hišo, če je bilo vino slabše kakovosti cenejše prodano, kot boljše sosedovo, in obratno. Stalne stranke bomo poleg s kakovostjo zadržali tudi z izvirnostjo ponudbe. Zunanja podoba steklenice (etikete) igra veliko vlogo pri odločanju kupca. Stalnega kupca je potrebno tudi oskrbeti za njegovo celoletno potrebo po našem vinu. Torej moramo najti načine, da bomo kupce še bolj prepričali o edinstvenosti našega vina in ga z dobro kakovostjo stalno navduševali. Zato pa moramo veliko vedeti o značilnostih svojega vina ter poznati prednosti in šibke točke naših najbližjih konkurentov. Zato moramo včasih kupiti tudi steklenico sosedovega vina.

dr. JULIJ NEMANIČ

Isteničeve penine na visokih mestih

Z lanskim ocenjevanjem vin

LJUBLJANA - Isteničeva klet iz Stare vasi na Bizelskem je v letu 1998 sodelovala s peninami na več ocenjevanjih v Sloveniji in tujini in dosegla dobre uvrstitve. Na ocenjevanju International Wine and Spirit Competition London 1998 je prejela srebrno medaljo za No. 1 Cuvee Speciale 1993 in bronasto za penino Barbara 1996. To so doslej najvišja priznanja za to vrsto slovenskih vin v Veliki Britaniji. V Geisenheimu v Nemčiji je penina Barbara

zasedla 4. mesto med 22 vzorci iz vsega sveta, ki so bili vzeti iz trgovske mreže.

Kongres vinskih bratovščin na Portugalskem Porto 1998 je podelil zlati medalji za Golf brut in Barbaro, ocenjevalci na Vinitaly v Veroni, ki velja za eno največjih ocenjevanj na svetu, pa so podelili zlato medaljo za No. 1 Cuvee Speciale 1993. V Ljubljani so prejeli srebrno medaljo penine Barbara, Golf but in Michelle, iz Zagreba se je Istenič vrnil z zlato medaljo za Golf brut 1991, ter srebrnima za Barbaro 1994 in No. 1 Cuvee Speciale 1994. Lansko ocenjevanje vin v Splitu je prineslo velike zlato medalje Barbari, No. 1 Cuvee Speciale 1993 in Golf brut 1991.

L. M.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Blagodejni učinki jabolk

Starejši ljudje znajo veliko povedati o blagodejnih učinkih jabolk na prebavila. Med drugim jih priporočajo v različnih oblikah za mirno spanje, proti potrtosti, slabokrvnosti, kašlju, išiasu in ne nazdanje so tudi sestavni del mnogih shujševalnih diet, saj nas nasitijo in odčejajo hkrati. Jabolko se uporablja v kozmetiki, saj si iz njega lahko naredimo masko za obraz, primerno je za čiščenje suhe kože, pomaga v boju z mozolji in vneta koži.

Jabolka so uporabna surova, kuhana, pečena, sušena in predelana v sok, jabolčnik, marmelado, kis in še kaj. Neolupljeno jabolko pa naredi tudi zdrave zobe in krepi dlesni in prav sveža jabolka so med vsem sadjem najuporabnejša. Velika škoda pa je, da ljudi, predvsem otroke, premalo spodbujamo k rednemu uživanju jabolk. Stari preskušeni recepti navajajo, da je za dober spanec dobro jesti v vinu kuhana jabolka ali piti čaj, pripravljen iz posušenih jabolčnih olupkov. Proti potrtosti si pripravimo kopal: topli vodi dodamo tri litre jabolčnega kisa in en liter čaja iz

brinovih jagod, nato spijemo kozarec svežega jabolčnega soka, oslajenega z medom ali kozarcem jabolčnika. Proti izpadanju las skuhamo jabolka kot za kompot, vendar brez sladkorja, in mu dodamo brezov sok. Z dobljeno zmesjo si natremo lasišče in ga masiramo.

Za boljšo koncentracijo in krepitev odpornosti vsak dan pol ure pred zajtrkom spijmo kozarec vode, v kateri razmešamo kosček kvasa, žličko medu in žlico jabolčnega kisa. Če pa se odločimo za jabolčni dan, bomo za zajtrk popili kozarec svežega jabolčnega soka, v katerega stisnemo sok pol limone; za kosilo si pripravimo čaj iz jabolčnih olupkov, oslajen z medom; za večerjo pa použijemo tri kuhana ali pečena jabolka, oslajena z medom.

Jabolka se omenjajo tudi v mnogih pregovorih in rekih. Imajo tudi simbolni pomen, po njih se imenuje vidna hrustančasta izboklina na moškem vratu adamovo jabolko. Nemalokrat rečemo, kadar se kdo loti česa neprijetnega, da je ugriznil v kislo jabolko.

Tank!

Razstava o slovenski zgodovinski avantgardi

LJUBLJANA - V Moderni galeriji so konec decembra odprli veliko študijsko razstavo o slovenski zgodovinski avantgardi, ki so jo pod naslovom Tank! posvetili trem njenim protagonistom: slikarju in grafiku Avgustu Černigoju in Ivanu Čargu ter pesniku Antonu Podbevšku. Lani je namreč poteklo okroglih sto let od rojstva teh treh avantgardnih umetnikov. Za nas je razstava dodatno zanimiva, ker je začetek zgodovinskih avantgard na Slovenskem vezan na Novo mesto oziroma na tako imenovano Novomeščan. S tem študijskim projektom in razstavo je Moderna galerija počastila tudi petdesetletnico svoje ustanovitve.

Naslov razstave je povzet po istoimenski avantgardistični reviji iz leta 1927, ki predstavlja enega od vrhuncov slovenske avantgarde, sicer pa pri predstavljanju časa zgodovinskih avantgard na Slovenskem glede na multimedijki značaj avantgardnih prizadevanj razstava pokriva področja likovne umetnosti, gledališča, glasbe, fotografije, literature in arhitekture. Poudarek je na že omenjenih treh umetnikih ter ob njih še na gledališkem režiserju Ferdu Delaku, pesniku Srečku Kosovelu, skladateljih Mariju Kogoju in Slavku Ostercu ter arhitektu Ivi Spinčiču. Na ogled je kakih 150 eksponatov, razstavo pa dopolnjujejo glasba ter video in filmske projekcije. Moderna galerija je ob tej priložnosti izdala tudi bogato ilustriran zbornik.

FOTOGRAFIJA LETA 1999

Revija Mzin razpisuje anonimni natečaj za Fotografijo leta 1999. Tema natečaja je poljubna, udeležba pa se ga lahko avtorji s stalnim prebivališčem v Sloveniji. Pošljete naj najmanj 6 in največ 10 črno-belih ali barvnih fotografij, nastalih od leta 1997 do danes, in formata od 18x24 cm dalje. Vsaka fotografija naj vsebuje letnico nastanka, zaporedno številko in šifro avtorja. Fotografijam naj bo priložena s šifro označena zaprta kuverta s podatki o avtorju. Žirija bo razdelila 3 nagrade in posebno nagrado za reportažno fotografijo. Fotografije pošljite najkasneje do 18. februarja na naslov: Revija Emzin, Metelkova 6/II, 1000 Ljubljana.

Knjiga knjig na cederomu

Celotno Sveto pismo v elektronski obliki - Hitro iskanje po besedilih, uvodih in opombah

S Svetim pismom je tesno povezano rojstvo slovenske knjige in slovenskega knjižnega jezika. Tisočletja stara besedila, ki so kanonizirana v Svetem pismu prešla v same temelje zahodne civilizacije, so v slovenskem prevodu pospremlila tudi slovenskega človeka na njegovi poti k opismenjevanju, celoten prevod Biblije v slovensčino, epohalno delo Jurija Dalmatina, pa stoji kot temeljni kamen slovenskega slovstva.

Ko so v osemdesetih letih začeli v naše življenje stopati računalniki, so bila biblijska besedila ponovno med prvimi elektronskimi knjigami v slovensčini. Že leta 1989 je pri Mohorjevi družbi iz Celja izšla celotna

Brežiški glasbeniki v drug dom

Brežiška glasbena šola se bo letos poslovila od neprimernih prostorov v stari občinski stavbi - Preselila se bo v obnovljene nekdanje prostore Vina Brežice

BREŽICE - Pred tremi leti je brežiška glasbena šola slavila petdesetletnico delovanja. Takrat si je prenekateri od učencev in učiteljev zaželel, da bi se šola v njenem šestem desetletju izpolnila želja po pridobitvi primernejših prostorov. Prostorske potrebe šole so se namreč občutno povečale od leta 1956, ko je dobila v uporabo staro občinsko stavbo, kjer še zdaj domuje. Če je stavba pred štirimi desetletji zadoščala za pouk kakih sto učencev, pa dandanes nikakor ni več primerna za pouk več kot 352 učencev, kolikor jih je letos vpisanih. Stare želje se bodo končno le uresničile: letos spomladi, najkasneje pa junija, se bo glasbena šola selila v obnovljeno stavbo Vina Brežice, kjer bo delala v primernejših in zadostnih prostorih.

"Hvaležni smo dosedanjemu županu Jožetu Avšiču, članom občinskega sveta in Anici Hribar z oddelka za splošne zadeve in družbene dejavnosti, da so se z veliko posluha zavzeli za reševanje prostorskih problemov naše šole," pravi ravnatelj Dragutin Križanič. "Obnovljeni prostori Vina Brežice nam bodo omogočili normalne razmere za delo, ki jih v tej stavbi, kjer smo zdaj že vrsto let, nimamo. V obnovljeni stavbi bomo imeli 17 učilnic za individualni pouk, učilnice za skupinski pouk, potrebne administrativne prostore in pa - česar se še posebej veselimo - dvorano za interne nastope, ki smo jo ves čas delovanja šole zelo pogrešali. Mislim, da naša glasbena šola nove prostore zares zasluži. Naši učenci dosegajo lepe uspehe in so prisotni skoraj pri vseh kulturnih dogodkih v občini. V prejšnjem šolskem letu so imeli več kot petdeset javnih nastopov, v letošnjem jih ne bo nič manj."

Ravnatelj Glasbene šole Brežice prof. Dragutin Križanič.

Zanimanje za pouk glasbe je v občini sploh precejšnje, največ pa, podobno kot drugod po Sloveniji, za pouk klavirja, harmonike in kitare. Vendar v šoli vse od prihoda ravnatelja Križaniča pred peti-

mi leti načrtno usmerjanje mlade tudi k pouku orkestralnih instrumentov, tako da so v tem času odprli več novih oddelkov za pouk godal, trobil in tolkal. Na šoli uspešno delujeta dva pevška zbora, manjše instrumentalne zasedbe ter harmonikarski, kitarski in godalni orkester, ki ga šola v vsej svoji zgodovini nikoli ni zmogla. Pozabiti pa ne smemo pihalnega orkestra, ki so ga po 25 letih ponovno obudili k delovanju. Z novimi prostori se vsem obetajo lepši in boljši časi.

Kadrovsko je šola dobro zasedena, 18 rednih in trije honorarni učitelji imajo ustrezno izobrazbo, nekaj težav je le s tem, ker je dobra polovica učiteljev tujcev, iz Zagreba. Po besedah ravnatelja slovenskih učiteljev primanjkuje, upa pa, da se bodo vračali v domači kraj tisti učenci glasbene šole, ki so si za poklic izbrali glasbo. Kar dva, Rok Lopatič in Daniel Ivša, študirata v Gradcu, Marjetka Šuler, Andreja Zlatič in Janko Volčansek so na ljubljanski glasbeni akademiji, Matej Hotko pa na akademiji za jazz v New Yorku. Njihovi in uspehi drugih nekdanjih in sedanjih učencev so najlepši dokaz o dvigu kakovosti na brežiški glasbeni šoli.

M. MARKELJ

NOVA KNJIGA TRKOVNIKOVE

LJUBLJANA - Danes, 14. januarja, opoldne bodo v Galeriji Commerce predstavili knjigo Milenke Trkovic (po rodu je iz Kočevja) Pozitivnost v sodobnem času. Knjigo je izdala Kristina - Agencija za kvaliteto življenja.

Temni angeli usode

Predpremierna Podgorškovega celovečernega filma

BREŽICE - V Kinu Brežice bo jutri, 8. januarja, ob osmih zvečer predpremierna projekcija slovenskega celovečernega filma Temni angeli usode, ki je nastal po scenariju Gorana Šalamuna in v režiji Saša Podgorška, med glavnimi igralci pa so člani znane posavske glasbene skupine Demolition Group, kar vse je dovolj velik razlog za predpremierno v Brežicah.

Film je nastal za Televizijo Slovenijo, Filmski sklad Republike Slovenije pa je sofinanciral povečavo filma na 35-milimetrski trak in mu s tem odprl vrata kinematografu. Filmska pripoved se dogaja v malem kraju, kjer si je moč in oblast razdelila petorica ljudi, ki se je že v rani mladosti odločila, da bo obvladala življenje celotne svoje okolice. Gre torej za "slabe fantje", "temne angele usode", predstavnike vseh vseh oblasti, za ljudi, ki uživajo neomejeno zaupanje in spoštovanje okolja in ki oblikujejo miselnost in moralo družbe. Taista družba je prepričana, da so "temni angeli usode" pametni, plemeniti delovni ljudje, človekoljubi dobrega srca, ki jim je smisel življenja žrtvovanje za blagor soljudi in ki nase in na lastno korist nikoli ne pomislijo.

no imeti vsaj poldrugi megazlog prostora. Danes je vse skupaj slišati kot nekakšna računalniška prazgodovina.

Na računalniškem sejmu Infos 98 konec lanskega oktobra pa smo že lahko preskusili celotno Sveto pismo v elektronski obliki. Gre za slovenski standardni prevod Svetega pisma skupaj z uvodi, opombami in referencami. Izdalo ga je društvo Svetopisemska družba Slovenije na računalniški zgoščenki, ki je zdaj že v redni prodaji.

Osnovni program je zasnovan modularno, se pravi, da bomo lahko slovenski izdaji dodali standardizirane prevode biblije tudi v drugih jezikih, kodirane po mednarodnem bibličnem standardu, imenovanem UBS-CAP. Po drugih prevodih bodo posegli predvsem strokovnjaki in raziskovalci svetopisemske problematike, za običajne uporabnike pa slovenski prevod povsem zadošča.

Slovenska elektronska biblija je narejena prijazno za uporabnika.

Tri cela desetletja z ljubiteljsko kulturo

Pogovor s Stašo Vovk, dolgoletno tajnico Zveze kulturnih društev Novo mesto, ki 1. februarja odhaja v pokoj

NOVO MESTO - Okroglih trideset let se je zaobrnilo, kar Staša Vovk, sedanja tajnica Zveze kulturnih društev Novo mesto in v.d. vodje območne izpostave sklada Republike Slovenije za ljubiteljske kulturne dejavnosti Novo mesto, dela v ljubiteljski kulturi. Najprej je bila dejavna v Krkinem kulturnem društvu in v gledališki skupini Kulturnega društva Dušan Jereb, potem pa ji je ukvarjanje s kulturo postalo poklic. Pol delovnega časa je opravljala v Krki, pol pa kot tajnica takratne občinske kulturne skupnosti, od leta 1984 pa je polno zaposlena kot tajnica nekdanje Zveze kulturnih organizacij oziroma sedanje ZKD Novo mesto. Prihodnji mesec bo poklicno pot končala, čaka jo upokojitve, kar pa nikakor ne pomeni, da bo dala slovo tistemu, kar ji je desetletja polno življenje. Ne bo upokojenka na kavču pred televizorjem, Staša Vovk bo ostala zvesta svoji življenjski ljubezni - kulturi in upa, da bo še kaj koristnega naredila za njen razvoj v rojstnem Novem mestu.

• Pred upokojitvijo ste se ponovno znašli kot na začetku vaše poklicne poti v kulturi na dveh funkcijah. Ste tajnica ZKD Novo mesto in v.d. vodje območne izpostave sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti. Imate torej pogled v prejšnje stanje in v prihajajoče. Kaj pomenijo spremembe, ki jih prinašajo skladi za ljubiteljske kulturne dejavnosti?

"Nova zakonodaja prinaša v ljubiteljsko kulturo pomembne spremembe. Zveze kulturnih društev izgubljajo svoj nekdanji pomen, sicer še ostajajo, vendar le kot ljubiteljska dejavnost in brez poklicnih delavcev, vse strokovne naloge pa prevzema območne izpostave skladov za ljubiteljske kulturne dejavnosti. Gre predvsem za organiziranje skupnih preglednih prireditev za območje več občin in skrb za izobraževanje kulturnikov, ki delajo v ljubiteljskih dejavnostih. Novomeška izpostava, ki smo jo registrirali pred kratkim in ki jo začasno vodim kot vršilec dolžnosti, pokriva območje šestih občin: Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Novo mesto, Šentjernej, Škocjan in Žužemberk. Zaradi zamude pri ustanavljanju smo si začasno pripravili možnost, da bi na izpostavi imeli zaposlene štiri strokovne delavce. Začeli bomo z dvema, izpadla pa sta dva, ki bi skrbela za glasbeno in gledališko dejavnost na območju Dolenjske in Bele krajine. Predvideno je bilo namreč, da naj bi bila novomeška izpostava strokovno močnejša."

• Mislite, da bodo težave, predno se bo nov način dela v ljubiteljski kulturi uveljavil?

"V prehodnem obdobju bodo morda kakšne težave. Ko smo po zvezah kulturnih društev veliko in temeljito razpravljali o novi ureditvi, so se nam pokazale številne dileme. Osredno me najbolj skrbi, da ne bi območne izpostave postale preveč birokratizirane državne službe. Delo v ljubiteljski kulturi je specifično, zahteva predanost in ljubezen do kulture, birokratska duša pa ni primerna zanj. Ljubiteljska kultura pač ni spektakularna, ni tako opazna in prisotna v medijih, zato se z njo plodno ukvarjajo le tisti, ki jo imajo zares radi. Vendar kljub nekaterim pomislekom pozdravljam reorganiziranje, saj je jasno, da je do njega moralo priti, ker je to pravi pravzaprav edina možnost za ohranitev dovolj močne in učinkovite strokovne službe za rast ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Pri takšni razdrobljenosti na občine, kot jo poznamo zdaj, bi zveze kulturnih društev najbrž ne bile kos nalogam."

• S 1. februarjem odhajate v pokoj. Kako ocenjujete opravljeno delo v ZKD?

"Mislim, da smo v letih, kar sem bila tajnica, v Zvezi kulturnih društev Novo mesto naredili lep premik. Število kulturnih društev se ni osipalo, čeprav je nekaj časa kazalo precej slabo za ljubiteljske kulturne dejavnosti. Predvsem se je dvignila kakovost dela v društvih. Največji premiki so bili narejeni v zborovskem petju. Pevskih zborov je precej, med njimi jih je nekaj, ki so vse bolj kakovostni, eden, Pomlad, pa je kakovostno sploh prišel

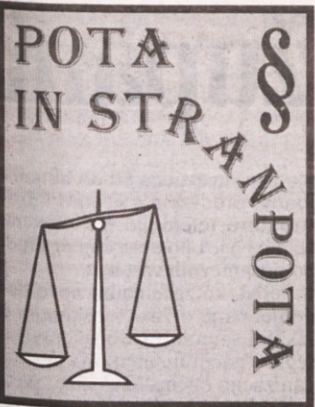
Staša Vovk

zelo visoko. Prav zgovorno je dejstvo, da sta se v več kot štirih desetletjih na republiško biennialno zborovsko prireditev Naša pesem v Mariboru z območja Dolenjske in Bele krajine uvrstila le zbor Dušan Jereb in trebanjski pevski zbor, v zadnjih nekaj letih pa se je Pomlad uvrstila že dvakrat in enkrat Revozov zbor. Lep napredek so dosegli tudi pihalni orkestri, zlasti Krkin, ki s svojo kakovostjo daje spodbudo drugim."

• Svoj čas ste bili dejavni v ljubiteljski gledališki dejavnosti in gledališče vam je še vedno pri srcu. Kako gledate na razvoj te dejavnosti pri nas? In še to: ali je kaj možnosti, da gledališko zaživi tudi Novo mesto kot regijsko središče?

"Na našem območju je dejavnih več gledaliških skupin, napreduje tudi njihova kakovost, ki pa jo bo treba še izboljšati. Žal moram ugotoviti, da še vedno nimamo mestne gledališke skupine. Novo mesto, ki je bilo nekaj gledališko živahno in ima kar bogato tovrstno tradicijo, je v tem pogledu prazen prostor. Interes je za zdaj opazen predvsem pri srednješolcih, ni pa gledališke skupine, ki bi združevala vse generacije in bi bila ob še čem osnova za nastanek polpoklicnega gledališča. Trdno upam, da bo gledališka dejavnost v Novem mestu zaživela. Trudila se bom za to. Mislim, da so izhodišča kar v redu. Imamo lutkovni bienalni festival, v ustanavljanju je muzej lutk, Društvo Klemenčičevi dnevi s sedežem v Novem mestu je tudi založniško dejavno in izdaja edino slovensko revijo Lutka, v tisku so strokovne publikacije. Dejavnosti so tudi mladi v gledaliških delavnicah, dva nekdanja novomeška gimnazijca sta na Akademiji za gledališče, radio, televizijo in film. Morda bosta kdaj delovala tu pri nas. S prizadevanji za obnovo in ureditev Narodnega doma se kažejo možnosti, da bi dobili tudi primeren prostor za gledališko dejavnost. Vse to me navdaja z optimizmom in mi daje voljo, da se bom tudi po upokojitvi trudila za razvoj gledališke dejavnosti v Novem mestu."

M. MARKELJ

dežurni poročajo

ZAŽELEL SI JE GLASBE - V noči na 2. januar je nekdo na parkirišču pred diskoteko Afrika vlomil v osebni avto, last S. V. iz Novega mesta, in ukradel avtoradio znamke Panasonic. Lastnika je tako oškodoval za 20 tisočakov.

ZNESEL SE JE NAD POHIŠTVOM - Zadnji dan v letu so policisti do stregitve pridržali 27-letnega L. M. iz Novega mesta, ker je doma razbijal pohištvo, nato pa odšel od doma. Ko so policisti z njim opravljali postopek, jih je žalil, in ker s kršitvijo ni prenehal, so ga pridržali. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

GROZIL DOMACIM - 2. januarja so policisti pridržali tudi 51-letnega A. M. iz okolice Trebnja, ker je doma razgrajal in domačim grozil. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

AVTO GA JE MOTIL - 1. ali 2. januarja je nekdo na parkirnem prostoru pred gostiščem Springer v Trebnjem z ostrim predmetom poškodoval pokrov motorja, prednji levi blatnik in prednja leva vrata. S tem je lastnika A. K. z Mirne oškodoval za okoli 50 tisoč tolarjev.

ODTRGAL ANTENO - Nekdo se je znesel tudi na osebni avto, ki ga je lastnik T. G. s Trške Gore parkirjal v Golušniku. Z ostrim predmetom je poškodoval zadnji blatnik in zadnja leva vrata ter odtrgal radijsko anteno. Škode je za 70 tisoč tolarjev.

KATERI AVTO JE OZALJŠAL? - V noči na 31. december je nekdo na parkirnem prostoru v naselju Borisa Kidriča v Metliki iz osebnega avta ukradel vse štiri okrasne pokrove in s tem lastnika N. D. iz Metlike oškodoval za 20 tisoč tolarjev.

PROMETNI KVIZ (2)

Videti in biti viden

Nekaterim je vprašanje, kolikšno stopnjo alkohola v krvi ima lahko voznik začetnik, povzročilo kar nekaj težav. Novi zakon o varnosti cestnega prometa prav za te voznike prinaša pomembno novost, saj od njih zahteva popolno treznost. Vozniki začetniki niso le mladi vozniki v obdobju dveh let od pridobitve vozniškega dovoljenja. Voznik začetnik je tudi voznik v obdobju dveh let po ponovni pridobitvi vozniškega dovoljenja, ki mu je ustrezen organ pred tem izrekel prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja. Teh bo v Sloveniji veliko, saj se je že v prvih šestih mesecih po veljavnosti novega zakona kar 8.000 kandidatov za odzvem voznike.

Tokrat se je v naš kviz vključila uprava za notranje zadeve Novo mesto, ki je za reševalce kviza pripravila 5 alkoktestov, zgoščenko pihalnega orkestra slovenske policije in 2 knjižici vicev Smejno se skupaj. Dolenjski list pa bo podelil 5 knjig.

UNZ Novo mesto v teh zimskih dneh voznike opozarja na predpisano zimsko opremo. Z vozil je potrebno očistiti sneg in led ter na ta način poskrbeti za dobro preglednost. Pozimi, ko so noči daljše, je velikega pomena dobra vidljivost. Ne le pešcev, od katerih zakon zahteva, da so vidni z odsevniki bele barve ali z belo

Cenjeno tudi delo zapornikov

Celo v svetu bi težko našli podjetje, v katerem bi tako pomembno vlogo imeli zaporniki in bi mu uspelo kakovost poslovanja dvigniti na tako visoko raven

DOB PRI MIRNI - Gospodarska enota Pohorje, ki je sestavni del Zavoda za prestajanje zaporne kazni Dob in je lani septembra praznovala 35-letnico obratovanja na tej lokaciji (prej je bila 15 let v Mariboru), se je pred kratkim odlikovala s še enim odmevnim dosežkom: prejela je namreč certifikat kakovosti ISO 9001.

Gospodarska dejavnost je poleg varnostne in vzgojne funkcije ena od temeljnih področij dela zavoda ter predstavlja pomemben vidik priprave obsojencev na življenje po prestani kazni. V tej enoti, ki zaposluje okoli 200 delavcev, je približno polovica

CERTIFIKAT KAKOVOSTI - Gospodarska enota Pohorje, ki sodi v sklop Zavoda za prestajanje zaporne kazni Dob pri Mirni, zagotavlja 200 delovnih mest. Med delavci je polovica zapornikov. (Foto: T. G.)

SPET PONAREJENI BANKOVCI

NOVO MESTO - Prejšnji teden smo poročali, da so se na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju pojavili ponarejeni bankovci po 10.000 tolarjev. Dva so policisti zasegli tudi predzadnji dan leta. Enega je neznanec vnovič v trgovini Tremex kafol v BTC-ju v Novem mestu, drugega pa v bifeju na Dvoru pri Žužemberku.

delavcev obsojencev, mednarodno priznani certifikat kakovosti ISO 9001 pa kaže na zaviljiv nivo kakovosti proizvodov in je edinstven primer izvrševanja kazni v Sloveniji, hkrati pa vzpostavlja model prestajanja kazni, ki se ponaša s pridobitvami, ki jih svet praktično ne pozna. Gospodarska enota Pohorje je tako med prvimi prejemniki certifikata ISO 9001 v državni upravi in edina s certifikatom BVQI.

Osnovni program enote je izdelava opreme za protipožarno zaščito in namakanje ter ulivanje, kovanje in obdelava barvnih kovin. Približno dve tretjini proizvodnje gre na tuje trge, predvsem v Nemčijo, v lanskem letu pa so dosegli kar 1,25 milijarde tolarjev prometa. Delovna sila je sestavljena iz delavcev zavoda in zapornikov, število slednjih se giblje med 80 in 100. Vse vodstvene in vodilne funkcije opravljajo delavci zavoda, zaporniki pa so zaposleni na delovnih mestih z zelo razvejeno zahtevnostno stopnjo. Za

USODNO PREČKANJE

KRŠKO - Na silvestrovo nekaj minut pred sedmo uro zvečer je 65-letni Janez V. iz Presladora pri Krškem hodil po desnem robu ceste na Valvasorjevem nabrežju v Krškem v smeri proti Brestanici, ob sebi pa je potiskal kolo. Za njim je pripeljala voznica osebnega vozila Opel kadett 19-letna Helena P. Ko ga je začela prehitovati, je pešec s kolesom stopil proti sredini ceste, tako da ga je voznica zadela. Pešca je odbilo na pokrov motorja in na vetrobransko steklo, nato pa je padel na cesto, kjer je obležal mrtev.

porniki, ki dosežejo predvideni mesečni fond delovnih ur, so tudi pokojninsko zavarovani, torej jim teče delovna doba, za svoje delo pa dobijo tudi plačo. Praviloma naj bi dobili četrtno zneska, kot bi ga dobili za takšno delo zunaj zapora, kar znaša okoli 16 tisočakov.

Za sistem izvrševanja kazenskih sankcij v Sloveniji pomeni pridobitev certifikata posebno pomemben dorgodek in v evropskem ali celo svetovnem primeru bi težko našli podoben primer. Torej podjetje, v katerem bi tako pomembno vlogo nosili zaporniki in v katerem bi uspelo kakovost poslovanja dvigniti na tako visoko nivo.

T. G.

TRMASTI TUJEC

GRADAC - V sredo, 30. decembra, so policisti v Gradcu ustavili voznika osebnega avta, 34-letnega M. M. iz Nemčije. Ker je dišal po alkoholu, so ga preizkusili z alkoktestom, ki je pokazal 2,26 promila alkohola. Voznik ni hotel podpisati zapisnika in ne pokazati dokumentov, odklonil pa je tudi strokovni pregled krvi. Policisti so ga odpeljali na policijsko postajo, opravili identifikacijski postopek in ga pridržali do uradnih ur sodnika za prekrške. Ta mu je kasneje izrekel denarno kazen 100 tisočakov, Nemec pa je moral odšteti še 16 tisoč tolarjev za postopek.

DOBRO OBOROŽENI POTNIK

OBREŽJE - V nedeljo, 3. januarja, se je na mejni prehod v Obrežju z Opel kadettom pripeljal 20-letni Hrvat Kristijan Č., ki začasno stanuje v Nemčiji. Policistom je dejal, da nima ničesar prijaviti, moške v modrem pa so našli pri njemu kar nekaj "nenavadnih" predmetov. V predalu vrat je imel plinsko pištolo Reck, kal. 8 mm, z enim nabojem, v predalu pri armaturi nož bodalo, pri njem pa so našli za pas skrito svinčnik-pištolo znamke 22 Standard, v kateri je bil tulec že izstreljenega naboja. Pod zaščitno plastiko armature plošče so našli še 123 malokalibrskih nabojev, kal. 22 standard. Orožje so zasegli in Hrvata predali sodniku za prekrške v Brežicah.

Trobec spet v Novem mestu

Razveljavljena sodba novomeškega okrožnega sodišča, ki je Metoda Trobca obsodilo na 8 let zapora

Metod Trobec, gotovo najbolj razpiti slovenski zapornik in mož z najdaljšim stažem, prebitim v zaporu, ki si ga je začetek prislužil z umorom petih žensk (te je razkosal in skuril v krušni peči, sodišče pa ga je najprej obsodilo na došmrtno ječo, potem pa je bila kazen spremenjena na 20 let zapora), bo moral spet sedeti na zatožni klopi novomeškega okrožnega sodišča. To ga je aprila lani za poskus naklepnega umora sojetnika obsodilo na 8 let zapora, ker pa mu je sodišče že pred časom za poskus umora sojetnika in lažje telesne poškodbe dosodilo desetinpolletno kazen, so mu nato izrekli enotno kazen 15 let zapora. Na sodbo se je pritožil Trobecov zagovornik, razlog pa je tičal v mnenju izvedenca psihiatra o Trobecovi prištevnosti.

Danes 50-letni Metod Trobec je sojetnika napadel 28. avgusta 1992 med sprehom na jetniškem sprehajališču. Pri sebi je imel nož, in ko je zagledal sebi neljubega zapornika, ki je imel polno naročje pijače, ga je od zadaj napadel in ga začel "kot žolna" zabadati v hrbet. Na sredo je Trobecovo početje opazil paznik in napadenega zapornika rešil.

Sodni izvedenec psihiater je na glavni obravnavi povedal, da je Trobec prve tri udarce povzročil v skoraj normalnem stanju, nato pa je izgubil oblast, tako da je bil pri naslednjih vbodih bistveno manj prišteven. Za višje sodišče je bilo sporno izvedenčev mnenje, da o prvem zamahu še vedno obstaja dilema, na odvetnikovo vprašanje, ali je bil po prvem udarcu sploh še sposoben obla-

dovati in dojemati svoje početje, pa je izvedenec dejal, da je bilo Trobecovo stanje bistveno bližje nepristevnosti kot pristevnosti. Trobecov zagovornik je v pritožbi na višje sodišče še opozoril, da sta bila psihiatrov pisni izvid in mnenje drugačna od ustnega, sodišče pa se je pri izreku sodbe naslonilo le na pisno mnenje.

Ker je pristevnost bistvena za ugotavljanje Trobecove kazenske odgovornosti, bo po mnenju višjega sodišča potrebno izvedensko mnenje še dopolniti in natančneje definirati obtoženčev duševno stanje.

T. G.

PONOVNO SOJENJE - Metod Trobec je v zaporu od leta 1979. Kdaj bo prišel na prostost, še ni najbolj jasno. 20-letna zaporna kazen se bo iztekla avgusta letos, "v dobrem" ima že izrečeno pravno-močno sodbo, ki mu določa 10 let in pol zapora, za poskus umora sojetnika pa bodo Trobcu po razveljavitvi sodbe ponovno sodili na novomeškem okrožnem sodišču. (Foto: T. G.)

PO TISOČ MARK ZA POT

NOVO MESTO - V sredo, 30. decembra, so policisti med kontrolo prometa ustavili voznika osebnega avta G. R. iz Ljubljane, ki je peljal štiri državljane Zvezne republike Jugoslavije. Policisti so ugotovili, da so ti istega dne ilegalno prestopili mejo blizu mejnega prehoda v Metliki. Za organizacijo prehoda so plačali vsak tisoč mark. Po sojenju pri sodniku za prekrške so morali nazaj na Hrvaško.

NOV PROMETNI PRAVILNIK V AVSTRIJI

Državljanje, ki nameravajo potovati v tujino, obveščamo, da je v Avstriji s 1. januarjem začel veljati nov prometni pravilnik o prevozu oseb v vozilih. Po novem tudi njihov pravilnik - tako kot naš zakon o varnosti cestnega prometa - sedaj določa, da se v vozilu lahko prevaža le toliko oseb, kolikor sedežev vozila je vpisanih v prometno dovoljenje. Za eno osebo se šteje tudi en otrok. Število oseb torej ne sme presegati števila sedežev, kar bodo avstrijski varnostni organi preverjali že pri vstopu v državo.

Hitrost za nesrečo ni bila ključna

Tudi Višje sodišče v Ljubljani je potrdilo oprostilno sodbo Andreju Janževiču, ki ga je tožba bremenila povzročitve prometne nesreče iz malomarnosti

25. maja 1996 četrtek 5. popoldne se je danes 21-letni Andrej Janževič iz Gorenje Brezovice pri Šentjernejem z osebnim avtom VW Scirocco peljal po regionalni cesti od Šentjerneja proti Kostanjevici (po oceni sodnega izvedenca s 66 odstotkov večjo hitrostjo od dovoljene), ko je iz stranske ceste iz Grobelj proti Gruči na glavno cesto s fičkom zapeljal Stane Pungerčar iz Gruče. V silovitem trčenju je fička prepeloval, voznik Pungerčar pa je bil zaradi poškodbe hrbtenice na mestu mrtev.

Tako je obtožba Andreja Janževiča bremenila kaznivega dejanja povzročitve prometne nesreče iz malomarnosti, saj je na cesti, kjer je bila takrat hitrost omejena na 80 km/h, peljal prehitro, tudi glede na to, da se je približeval križišču neenakovrednih cest. V svojem zagovoru je Janževič sicer dejal, da se je v lepem sončnem dnevu po ravni, pregledni in njemu dobro znani cesti peljal s hitrostjo okoli 80 km/h. Fička je videl že od daleč in

je predvideval, da bo oškodovanec Stanislav Pungerčar ustavljen pred križiščem, zato je povsem normalno peljal naprej in se približeval križišču z nezmanjšano hitrostjo, takrat pa je na cesto spjel voznik fička.

Izvedenec cestnoprometne stroke je njegovo hitrost ocenil drugače. Izračunal je namreč, da je pred pričetkom zaviranja vozil s hitrostjo 133 km/h, zavirati pa je začel 44 metrov pred krajem trčenja ali časovno približno 1,3 sekunde pred

trčenjem. V takšni prometni situaciji bi Janževič z zaviranjem lahko preprečil nesrečo, če ne bi vozil hitreje od 70 km/h. Če bi vozil z 80 km/h, kakor se je zagovarjal obtoženec in kakršna je bila po takratnem zakonu omejitve, bi po oceni izvedenca lahko z zaviranjem preprečil prometno nesrečo, saj bi oškodovanec prevozil smer obdolženčeve vožnje.

Čeprav je bilo po oceni izvedenca v vožnji voznika scirocca zaslediti elemente nepravilne in agresivne vožnje, pa je okrožno sodišče v Novem mestu razsodilo, da je vzrok za nastanek te prometne nesreče v nepredvidni vožnji voznika fička, ki je z neprednostne ceste zapeljal na regionalno prednostno, ne da bi zmanjšal hitrost. Hkrati je okrožno sodišče opozorilo tudi na dejstvo, da vožnja temelji v veliki meri na zaupanju, da bodo tudi drugi udeleženci v prometu spoštovali pravila vožnje, zato je sodišče zaklju-

čilo, da prehitra vožnja obtoženca ni bila v vzročni zvezi z nastankom te prometne nesreče, ko je kritično situacijo s svojim načinom vožnje povzročil oškodovanec. Zato je Janževiča okrožno sodišče oprostilo, stroške kazenskega postopka pa je kril proračun.

Na takšno sodbo se je na Višje sodišče v Ljubljani pritožil okrožni državni tožilec, vendar je Višje sodišče njegovo pritožbo zavrnilo. Poudarilo je, da je vzrok za nastanek nesreče nepredvidna vožnja voznika fička, da pa okoliščina, da je obtoženec v tistem trenutku pripeljal po prednostni cesti s 66 odstotkov višjo hitrostjo od dovoljene, pa v tem primeru še ne pomeni, da je s tem tudi pretrgal vzročno zvezo med ugotovljenim protipredpisanim ravnanjem samega oškodovanca in končno posledico - njegovo smrtjo.

T. GAZVODA

Za obojestransko zaupanje gre!

Zakon o varnosti cestnega prometa pravi, da sme udeleženec v cestnem prometu pričakovati, da bodo vsi v prometu spoštovali predpise. Na načelo zaupanja se v sodbah, obravnavanih v prispevku "Hitrost za nesrečo ni bila ključna", sklicuje tudi okrožno sodišče v Novem mestu in Višje sodišče. Voznik, ki je torej pripeljal po glavni cesti, je zaupal vozniku na stranski cesti, da ne bo spjel pred njim. Jasno! Za nesrečo je torej odgovoren tisti, ki je izsiljeval. A kdor je videl posledice nesreče pri Gruči na cesti med Kostanjevico in Šentjernejem, se

je lahko prepričal, da ni šlo zgolj za izsiljevanje, saj so ostanki pločevine po silovitem trčenju ležali daleč vsaksebi.

Da je na smrtno nesrečo vplivala tudi hitrost voznika, ki je pripeljal po glavni cesti, je ugotovil tudi izvedenec za prometno stroko. Izračunal je, da je pripeljal s 66 odstotkov večjo hitrostjo od tedaj predpisane za regionalne ceste. Zato le v premislek: če je voznik na glavni cesti pričakoval, da voznik s stranske ceste ne bo spjel pred njim, je morda prav ta pričakoval, da voznik po glavni cesti ne bo pripeljal s takšno hitrostjo. In morijo na naših cestah bomo lahko naredili konec le z obojestranskim zaupanjem, ne le s sklicevanjem na prednost!

T. G.

SILOVITO TRČENJE ZARADI IZSILJEVANJA - Tako kot okrožno sodišče v Novem mestu je tudi višje sodišče ugotovilo, da je do nesreče 25. maja 1996 na cesti med Šentjernejem in Kostanjevico prišlo zaradi izsiljevanja voznika fička, hitrost, čeprav 66 odstotkov višja od dovoljene, pa ni bila glavni vzrok nesreče. V silovitem trčenju je življenje izgubil voznik fička Stane Pungerčar, njegov avto pa je v silovitem trčenju preklalo na pol. (Foto: T. G.)

Kaj načrtujejo in obetajo novoizvoljeni župani

Brežice

Vlado Deržič

Vlado Deržič deluje v javnosti kot velika brežiška politična neznanca. Zlasti to velja, če sodimo po različnih odzivih na lanske lokalne volitve, v katerih je bil udeležen dejavno, saj se je prebil v drugi krog in tam prejel več glasov kot njegov tekmelec Jože Avšič, dosednji župan. Potem ko ga je za županskega kandidata predlagal občinski odbor Demokratov Slovenije in je šel na volitve kot neodvisen kandidat, je v drugem volilnem krogu v zelo naelektrenem lokalnem političnem ozračju nastopil z javno podporo brežiških krščanskih demokratov in socialdemokratov. Ta pestra strankarska naveza je napakala Deržiču vrsto vprašanj, med temi nekaj javnih, o njegovi politični identiteti. Načelnosti v povezavi s politiko nikjer ne svetu ne gre jemati posebej resno, vendar so tiha in glasna vprašanja, naslovljena na ime Vlado Deržič, iskala odgovor, ali je prvi človek Društva izganecv Slovenije politični levičar ali desničar. Skratka, Deržičeva predvolilna kombinacija je presenetila. Če do danes še ni, bo Deržič v zelo kratkem času presenetil tudi drugič, če je na predvolilni predstavitvi svojega županskega delovnega načrta resno mislil, ko je rekel: "Nisem pristaš strankarskih koalicij." Te besede bi namreč pomenile, da predvolilna skupina - Deržič z demokrati, SKD IN SDS - lahko živi samo do Deržičevega ustoličenja na župansko funkcijo. Bržčas bodo končno podoba take Deržičeve politične drže izklesala zahtevna medstrankarska pogajanja, o katerih se že ve, da so krščanskim demokratom najbrž prinesla mesto občinskega tajnika.

O županovih političnih načelih morda še to: kljub njegovi jasno izrisani dosednji politični poti, ki jo nekateri njegovi kritiki ugotavljajo zgolj na levi, mu ni mogoče oporekati odkritosrčnosti. Pred volitvami je verjetno povedal volilec, kar je rekel za medije: "Poudarjam skupinsko delo. Ker nisem strankarsko skrajnež, vzamem kot župan v ekipo vse ljudi. Motivirati je treba vse sile, vsi moramo delati za dobro občine." L. M.

Črnomelj

Andrej Fabjan

Inženir agronomije Andrej Fabjan županuje v črnomeljski občini že drugi mandat, zadnji dve leti, odkar je tudi poslanec v državnem zboru, pa to delo opravlja nepoklicno. Tudi vnaprej bo nepoklicni župan, saj je kljub takšnemu načinu dela dobro ocenil dosedanje županovanje. "Velik napredek smo v občini dosegli pri gradnji vodovodnega in cestnega omrežja, brezposelnost se je zmanjšala, gospodarstvo pa se je, potem ko je doseglo najnižjo

točko, začelo zopet razcvetati," je pojasnil Fabjan.

In čemu bodo dali v črnomeljski občini prednost v naslednjih štirih letih? Po Fabjanovih zagotovilih bo to gradnja telovadnice in prizidka pri osnovni šoli Mirana Jarca ter prizidka k osnovni šoli Loka. V Loka nameravajo urediti tudi športni park, na Marjerju pa težko pričakovani varstveno-delovni center ter v Radenjih Center šolskih in obšolskih dejavnosti. Pri cestah bodo imele prednost Kolodvorska in Belokranjska cesta ter črnomeljska obvoznica, pri razvoju podeželja pa vodovod. Seveda ne bodo pozabili na razvoj malega gospodarstva, načrtujejo tesnejše sodelovanje z danskim Nordborgom, v katerem je sedež Danfossa, k razvoju turizma pa naj bi precej pripomogla topla voda, ki jo bodo iskali v okolici Dragatusa. Novost, ki jo želi vpeljati Fabjan, pa je, da bi občinski svet zasedal le vsaka dva meseca, saj zanj ni pomembna kvantiteta, ampak kvaliteta sej. M. B.-J.

Dobrepolje

Anton Jakopič

DOBREPOLJE - "V štiriletnem mandatu bomo skušali uresničiti volilne obljube tako, kot smo jih večino od leta 1994. Občani si zelo želijo, da bi končno obnovili dotrajani Jakličev dom, naš hram kulture in večnamensko stavbo, ki nas spominja na velikega moža naše doline", je povedal stari (novi) župan Dobrepolja Anton Jakopič. V Jakličevem domu naj bi svoj kotiček dobili tudi zelo dejavni člani društva upokojencv, ki se nekaj let stiskajo v majhnem prostoru v občinski stavbi. Skupaj z Karitasom bodo ob koncu mandata bržkone pripravili izhodišče (vire financiranja) za gradnjo doma za ostarele, saj se tudi v Dobrepolju prebivalstvo stara, njihovi občani pa zaradi pomanjkanja prostorv jesen življenja prebivajo drugod. V Strugah jih čaka gradnja mrliške vežice, na Vidmu pa dokončanje in ureditev že zgrajene okolice. Čeprav so v prejšnjem mandatu asfaltirali več stranskih cest kot v vsem povojnem območju, bodo že v prvih spomladanskih dnevih s "črno podlago" povezali nekatera naselja in vasi. Veliko denarja bosta tudi zaradi kraškega terena pogoltnila kanalizacija in čistilna naprava na Vidmu, hkrati bodo stekle priprave za graditev kanalizacije v Predstrugah. Pod oznako "tekoča dela" se skriva načrt za ureditev vaških središč. Ponekod naj bi zrasla športna igrišča, ob koncu mandata pa se bodo resno lotili priprav na gradnjo športne dvorane. M. G.

Dolenjske Toplice

Franc Vovk

Župan nove občine Dolenjske Toplice, ki je nastala z odcepitvi

jo KS Dolenjske Toplice od občine Novo mesto, je postal Franc Vovk, ki svoje župansko delo opravlja nepoklicno.

"Seveda se je treba najprej navaditi na nove razmere," pravi topliški župan. "Naša prva naloga je, da do konca prihodnjega meseca postavimo primerno in strokovno občinsko upravo, ki mora takoj začeti pripravljati občinski proračun, prav tako je treba čim prej sprejeti odloke in pravilnike, ki bodo urejali življenje in delo v občini."

Seveda bodo v novi občini nadaljevali delo za dokončanje že v krajevni skupnosti začelih projektov. "To sta v prvi vrsti mrliška vežica in kulturni dom, a najprej bo treba poplačati obveznosti do upnikov nekdanje krajevnne skupnosti, teh pa naj bi bilo za okoli 9 milijonov tolarjev," pravi župan. Dolenjske Toplice potrebujejo obvoznico, naselje na Cvibljah pa vodovod.

Sicer pa sta glavni panogi nove občine turizem in malo gospodarstvo. "Možnosti za razvoj turizma so velike, še posebej v samih Dolenjskih Toplicah. Poleg tega se turizem kot nova gospodarska dejavnost lahko razvije še v Soteski, spodbujali bomo tudi ribolov, lov, kmečki turizem in rekreacijski šport. Kot župan se bom še posebej zavzemal za skupno promocijo turistične ponudbe v občini. Seveda se zavedam, da je treba veliko postoriti tudi na drugih področjih, zgraditi pločnike do sosednjih vasi, obnoviti vaške domove, poskrbeti za javno razsvetljavo, zgraditi kanalizacijo, skratka, poskrbeti za dostojno življenje prebivalcev Sel, Meniške vasi, Podturna, Obrha, Suhorja, Podhoste, Loške vasi in Dolenjskih Toplic." A. B.

Ivančna Gorica

Jernej Lampret

"Zaupanje je bilo povrnjeno z zaupanjem," meni dosedanj in novi župan Občine Ivančna Gorica Jernej Lampret z Muljave (SDS), ki je na nedavnih lokalnih volitvah dobil večino (63,34 odstotkov) glasov volilcev. Župansko funkcijo bo še naprej opravljal nepoklicno, saj je kot profesor športne vzgoje že vrsto let ravnatelj OŠ Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični. V svojem programu poudarja, da se bo še naprej zavzemal za enakomeren razvoj občine, komunalno urejenost, za izboljšanje bivalnega okolja tudi v smislu ekologije, poudarek pa bo na že začelih investicijah, ki jih ni malo: izgradnja prometne infrastrukture s poudarkom na občinskem središču, k čemur bo pripomogla novonarčtovana obvoznica na zahodnem delu, ki bo Ivančni Gorici omogočila tudi kvaliteten prostor za potrebe drobnega gospodarstva, izgradnja medobčinske deponije v Špaji dolini, dokončanje OŠ Višnja Gora, začetek gradnje OŠ Stična ter vrtca v Ivančni Gorici, ureditev prostora za industrijo in obrtno dejavnost v večjih lokalnih naseljih, sofinanciranje uspešnih programov v kmetijstvu itn. Lampret obljublja, da se bo trudil tudi za razvoj naravne in kulturne dediščine, po čemer je ivanška občina še posebej prepoznavna, ne pozablja pa tudi na dobro sodelovanje s KS, za katere meni, da so gonilo razvoja na podeželju in najtesnejša povezava med vsakim občanom in lokalno skupnostjo. "Prisluhnil bom tudi drugim potrebam, upam pa na dobro sodelovanje z novonastalo Občino Žužemberk, tako preko vodovodnega sistema Globočec

kot izboljšanja cestnih povezav," je poudaril župan Jernej Lampret. L. M.

Kočevje

Janko Veber

"Najpomembnejše za kočevski prostor je, da se mu zagotovijo dolgoročni pogoji za razvoj gospodarstva," meni kočevski župan Janko Veber. Prepričan je, da bodo zato, ker ni prišlo do zamenjave župana, lažje in hitreje uresničili večino že začelih programskih izhodišč skupnega programa ZLSD in LDS, ki dolgoročno zagotavlja razvoj gospodarskih panog, ki so tesno povezane z naravnimi danostmi Kočevske, kratkoročno pa dokončanje vrste za kočevsko občino pomembnih investicij.

Pomembna pridobitev za Kočevje, ki bo ustvarila možnosti za razvoj gospodarstva in gradnjo, bo že v prvi polovici mandata zgrajena kanalizacija na desnem bregu Rinze in njena priključitev na posodobljeno in razširjeno centralno čistilno napravo, ki pa bo obsežnejša investicija in bo predvidoma dokončana do konca mandata. Prihodnje leto bodo pričeli obnavljati gimnazijo ter graditi večnamensko športno dvorano. Obe investiciji naj bi bili končani do konca mandata, še pred njegovim iztekom pa bo dokončana tudi nova osnovna šola, za katero si želijo, da bi se pouk v njej pričel že s šolskim letom 2000/01. Prihodnje leto želijo z ureditvijo kavarniške stavbe mestu povrniti življenjski utrip, leta 2000 pa končati spremembo objekta bazena v knjižnico. Na svoj račun bodo prišla tudi primestna naselja, ki jih nameravajo s položniki povezati z mestom, ter demografsko ogrožena območja, na katerih načrtujejo vrsto investicij pri ureditvi cest. M. L.-S.

Kostel

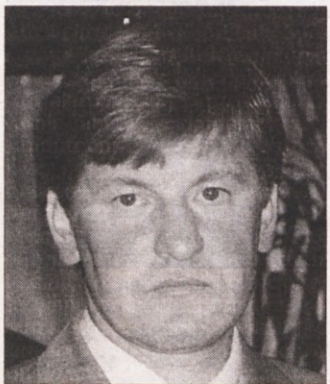

Valentin Južnič

Prvemu županu nove občine Kostel Valentinu Južniču bo vodilo delovanja vrnitev življenja v Kostel. "Pogoj za to je urejena infrastruktura," pravi Južnič. Trenutno izdelujejo projektno dokumentacijo za izgradnjo kanalizacijskega omrežja za Vas, Faro, Potok, Hrib in Jakšiče, ki ga bodo navezali na čistilno napravo, ki jo sicer že imajo, a ne deluje. Prav tako tudi že posodablja kartoografsko gradivo, ki bo osnova za prostorsko planiranje. Temu pa bo sledila, kot pravi Južnič, čimprej izdela prostorskih načrtov. Vzporedno s tem si bodo prizadevali za zagotovitev pitne vode v centralnem vodovodu ter posodobitev cest, v povezavi z državnimi programi ministrstev za kmetijstvo in okolje in prostor pa bodo poskrbeli tudi za ureditev kulturne krajine.

Že v kratkem bodo začeli uvajati program crpov, na osnovi katerega bodo izdelali program razvoja Kostela. Zaradi naravnih, kulturnih in zgodovinskih danosti Kostela bo ena od osnovnih dejavnosti turizem. Zato bodo iskali investitorje predvsem za gostinsko-turistično dejavnost, pripravljani pa se bodo pogovarjati tudi o regijskem parku, če bo to park za ljudi oziroma, kot pravi Južnič, če jim bo omogočal razvoj in jim prinesel nova delovna mesta, za katere si bodo kot občina še posebej prizadevali, prav tako pa za zaustavitev odseljavanja in ponovno poselitev Kostela. M. L.-S.

Krško

Franci Bogovič

Franci Bogovič, župan občine Krško, je o dogajanju v krški občini v naslednjih letih govoril pred volitvami z zmernim optimizmom, kljub temu da večina podatkov o njegovem dosedanjem delu in mogoče značajskih potezah govori o človeku, ki se ne boji izzivov in gre premišljeno svojo lastno pot. Preveč lepih pričakovanj si dosedanj predsednik krškega občinskega sveta očitno ne želi privoščiti, kot da bi hotel prepričati, da ne pozna vsega, kar je v najnovejšo krško zgodovino zadnjih let prispeval občinski upravni aparat dosedanjega župana Danila Siterja. "Denarja ni toliko, kot je obljubil župan (Danilo Siter, op. L. M.). Bojim se, da bo dolg občine naslednje leto velik." Take dvome v denarno moč občinske blagajne je Bogovič izrekel pred lokalnimi volitvami na predstavitvi županskih kandidatov na Raki.

Bogovič želi biti boljši od Siterja, kot je posredno sporočil, ko je z napovedmi, kako bo kot župan poskrbel za razvoj najpomembnejših razvojnih dejavnosti v občini. Z uresničenjem teh napovedi bi v Krškem ljudska stranka utrdila zmago nad krščanskimi demokrati, vendar pa Bogovič svojemu zmagoslavju ne bi pustil tako daleč, da bi krščanske demokrate pometel s krškega političnega prizorišča.

Franci Bogovič je bil rojen 2. februarja 1963, živi v Koprivnici v občini Krško, po izobrazbi je inženir agronomije. Dela v družinskem podjetju, ki zaposluje 17 ljudi. Je poročen, z ženo Bojano imata tri otroke. L. M.

Loški Potok

Janez Novak

V teh dneh, ko smo se poslavljali od starega leta, se začnejo drugi mandat za občino Loški Potok in za župana inž. Janeza Novaka. "Uspehi v prvem mandatu so bili sorazmerno kar veliki, tako da smo zadovoljni jaz in seveda tudi člani občinskega sveta, ki jim je 19. decembra potokelel mandat. Vsako leto smo name-

njali za investicije 60 do 80 milijonov, predvsem v cestno infrastrukturo, telefonijo, KTV sistem, veliko pa je bilo postorjenega tudi po posameznih vaseh.

Sedaj, ko začnemo novo obdobje, pa je država z zakonom o lokalni samoupravi bistveno poslegla v načinu financiranja in v organizaciji občinske uprave. Sveti ne bodo več imeli svojih predsednikov. To breme je sedaj preloženo na župana, kar pomeni dodatne naloge, odvzeto pa je vodenje občinske uprave. Po novem zakon u pravo vodijo tajniki ali direktorji. Drugo, kar je še pomembnejše in kar prinaša zakon, pa je način financiranja. Za našo občino, ki je majhna, to pomeni vsaj 20 odst. manj denarja medtem ko so večje občine občutno na boljšem. Z enim stavkom: več dobe tiste skupnosti, ki so že tako bogatejše in bolj razvite na vseh področjih. Ocenjujem, da zakonodajalec namensko zmanjšuje sredstva zato, da bi nekako občinam, ki imajo manj kot 3000 prebivalcev, kratil samostojnost. To pomeni marsikaj, v danem trenutku pa manj investicij za razvoj in teže preživetje. To seveda ne pomeni, da bomo obupali. Nadaljevali bomo z že začeti projekti, srednjeročnimi in dolgoročnimi. Trenutno intenzivno delamo na projektu ureditve občinskega središča in občabranske ceste povezave, to pa so načrti, ki so zelo kompleksni in zahtevni," končuje župan. A. K.

Metlika

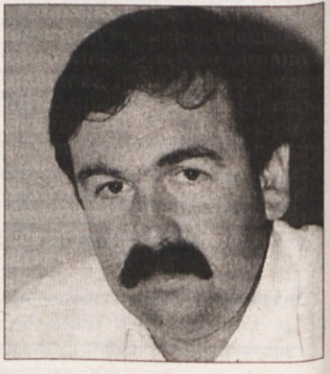

Slavko Dragovan

Novi metliški župan Slavko Dragovan, sicer inženir agronomije, je bil doslej samostojen podjetnik. Njegovo volilno geslo je bilo: "Hočem, zmorem, znam." Vendar je že v nekaj dneh županovanja spoznal, da ga čaka veliko dela. "Nadaljeval bom vse dobro zastavljene projekte svojega predhodnika Branka Matkoviča. Prav tako bom vse, ki so kaj dobrega naredili za občino, poprosil, naj nadaljujejo. Hkrati bom proučil vse možnosti za čim boljši razvoj občine na področju obrti, gospodarstva, turizma, pri gradnji infrastrukture. Zavedam pa se, da gre za dolgoročne naloge, katerih rezultati bodo vidni čez pet in več let," pojasnjuje župan.

Dragovan načrtuje, da bodo v občini veliko vlagali v znanje, zlasti v kmetijstvo. Čeprav so ljudje precej črnogledi, jim želi dokazati, da se da živeti tudi od zemlje. Lep primer je on sam. Pravi pa, da bodo morali na občini poskrbeti, da bo na voljo denar, ko se bodo ljudje odločili za projekte. "Sicer nameravam biti veliko med ljudmi, iz Ljubljane pa potegniti čim več denarja. Dobro se zavedam tudi, da skozi metliško občino vodi pomembna pot, ki se jo moramo naučiti vnovičiti," je prepričan Dragovan. M. B.-J.

Mirna Peč

Zvone Lah

Zvone Lah je postal župan nove občine Mirna Peč že v prvem vo-

lilnem krogu, ko je dobil prepričljivo večino glasov. Dolgoletni uspešni predsednik krajevne skupnosti je tako postal prvi župan te podeželske občine. Za pravico do ustanovitve takih manjših podeželskih občin se je prav Zvone Lah močno prizadeval v vodstvu Združenja krajevnih skupnosti Slovenije, ki so hotele postati samostojne občine. To združenje in Lah z njim imata nesporne zasluge za to, saj so državni birokrati hoteli na vse načine spodsekati take želje in onemogočiti nastanek novih manjših občin.

Občina Mirna Peč meri 48 km² in ima blizu 2.700 prebivalcev. "Naša občina je glede na odstotek mladih do 15 let dokaj mlada, ima zelo ugodno lego, je primerno komunalno opremljena, za kar smo v velikim meri poskrbeli že v prejšnji krajevni skupnosti. Z izgradnjo priključka na bodočo avtocesto bomo imeli tudi boljše možnosti za razvoj gospodarstva v naši občini. Do takrat pa moramo izdelati oziroma prilagoditi ustrezne prostorske akte," pravi Lah, ki svojo župansko funkcijo opravlja nepoklicno, tako kot je to obljubil pred volitvami. "Imamo zelo razvito kmetijstvo, kar moramo ohraniti. Izkoristiti je treba naravne danosti za razvoj turizma, ki naj bi bil s kmetijstvom zelo perspektivna dejavnost v naši občini. Seveda je naloga občine zagotavljati primerno komunalno oskrbo in poskrbeti za razvoj gospodarstva."

Kot župan se bo Lah poleg zgoraj naštetega zavzemal za boljše razmere za delovanje društev, ki so pomemben dejavnik v življenju mirnopoške občine. "Občina ni politična skupnost, ampak servis za zagotavljanje čim boljših življenjskih razmer za svoje občane," je prepričan Lah.

A. B.

Novo mesto

Tone Starc

Mestna občina Novo mesto je med večjimi in pomembnejšimi občinami v Sloveniji, Novo mesto pa je tako rekoč od ustanovitve pred več kot 630 leti pomembno gospodarsko in kulturno središče Dolenjske. Na zadnjih volitvah je župan te občine postal dr. Tone Starc, dolgoletni direktor novomeške bolnišnice.

"Rezultati volitev so tudi odsev teženj in pričakovanj občanov," pravi dr. Starc. "Zavedam se tega, da bomo te lahko uresničevali le ob spoštovanju dejstva, da je najvišji organ oblasti v občini občinski svet in da bodo morale biti vse ključne odločitve sprejete v tem organu. Funkcijo župana razumem kot izvršilno funkcijo in župan je odgovoren za uresničevanje sklepov in smernic občinskega sveta.

Seveda je velik del odgovornosti za uspešno delovanje občine na občinski upravi. Z reorganizacijo uprave bomo skušali zagotoviti čim večjo strokovnost in racionalno delo, zaostriili pa bomo tudi osebno odgovornost za izvrševanje nalog."

Župan dr. Starc se zaveda, da bo treba za uresničitev pomembnejših projektov pritegniti tudi najboljše strokovnjake od drugod, iz Novega mesta, občine nasploh pa tudi zunaj nje. "Posebno skrb bom namenil delovanju delu krajevnih skupnosti, katerih dobro delo je v korist krajanom in celotni občini."

Ena prednostnih nalog novega občinskega vodstva z občanom na čelu je izdelava razvojnega programa občine, za kar bo treba zbrati vse moči, znanje in pogum. "Našim občanom je treba zagotoviti višji življenjski in kulturni standard, boljše možnosti zaposlovanja in investicijskih vlaganj, uporabo urejenega prostora. Posebno skrb bomo posvečali zaposlovanju in odpiranju novih delovnih mest v drobnem gospodarstvu in obrti pa tudi v turizmu in kmetijstvu." Ena od prednost-

nih naklog, ki si jih je zadal novi župan, je ureditev mestnega in primestnega prometa, kar pa - to je dr. Starcu jasno - zahteva veliko strokovnega dela in političnega napora.

"Novo mesto se mora dobro zavedati svojega osrednjega položaja v regiji," pravi župan, ki poziva k strnitvi vseh sil za napredek občine.

A. B.

Osilnica

Anton Kovač

V deželi Petra Klepca, to je udomačeno ime za Osilniško dolino, so bili volilci v prejšnjem mandatu župana Antona Kovača več kot zadovoljni, saj so mu podaljšali županovnje še za štiri leta. Nalogo do leta 2002 je veliko, med najbolj mikavne pa zanesljivo sodita priprave občine za vključitev v regijski park Kolpa in razglasitev Osilnice kot turističnega območja.

"Drobnogospodarstvo in turizem v najzlahnejšem pomenu besede bosta parадna konja naše občine, zato smo v razvojnih načrtih tesno vezani na območje vzdolž Kolpe, ki je bil in bo tudi v prihodnje pomemben povezovalni člen med ljudmi", pojasnjuje župan Anton Kovač. Ker je nacionalni park Risnjak (Hrvaška) dosegel območje sotočja Kolpe in Čabranke, je smiselno nadaljevati s parkom Kolpa, ki je vsaj v prvem delu realnejši kot park kočevsko-Kolpa. Občina bo podpirala prizadevanja tudi za tesnejše sodelovanje (lani je bil podpisan sporazum) z Loško dolino, ki bo v območju parka Snežnik, Loškega Potoka, Čabra in Delnice (v svojo družščino pričakujejo tudi novo občino Kostel). Že v pripravah za ustanovitev lastne občine so njeni pobudniki zagovarjali graditev ceste od Kočevske Reke. Manj kot polovica je asfaltirane, letos (v državnem proračunu je zagotovljen denar) bodo dokončali projekt in odkupili zemljišča, leta 2000 pa se bodo nadaljevala zemljiška dela.

M. G.

Ribnica

Jože Tanko

V ribniški občini v naslednjih štirih letih ne bo korenitih sprememb. Na čelu z že drugo izvoljenim županom Jožetom Tankom bodo še naprej uresničevali program ribniških socialnih demokratov. Ohranjali bodo enakomeren razvoj občine, s tem da bodo v naslednjih štirih letih zagotavljali razvoj tudi v tistih predelih v občini, ki se jih razvoj cestne in komunalne infratrakture do sedaj še ni dotaknil. Razvoju šolstva, športa, kulture pa tudi zdravstvu in vrtcem bodo posvečali podobno pozornost kot do sedaj, računajo pa, kot pravi Tanko, da bodo predvsem zaradi sedanje strukture občinskega sveta, v katerem je veliko šolnikov in zdravstvenih delavcev, na vseh teh področjih obstoječe programe obogatili.

Eden izmed ciljev občine je, da bi Ribnica postala pomembno središče, želijo pa si tudi, in kot pravi Tanko, si bodo za to tudi prizadevali, da bi ohranili zelo visoko nivo investicij. "Pomembno je delo in ne podpora!" pravi Tanko. Potrebno pa je tudi ohranjati in

razvijati naprej vse tisto, kar je plod tradicije in znak razpoznavnosti ribniške občine ne le v domačem, ampak tudi v mednarodnem okolju. Zato bodo na področju promocije in razvoja turizma vse večje prireditve obdržali na doseženi ravni, z oživljanjem ljubiteljske kulture pa bodo skušali predvsem v manjše kraje ponovno vrniti življenje.

M. L.-S.

Semič

Janko Bukovec

Semiški župan Janko Bukovec si je svoje županske izkušnje nabiral že v preteklem mandatnem obdobju. Po oceni volilcev - zanj jih je namreč ponovno glasovalo več kot 88 odstotkov - ter po lastni presoji je svoje dosedanje delo dobro opravil. Žačel ga je namreč kot kmet v novi občini, danes pa ugotavlja, da jim je prav v njihovi občini med vsemi v Sloveniji uspešno pridobiti največ denarja na prebivalca. Z zadovoljstvom se ozira v preteklost, saj so uresnili vse programe, ki so si jih v občini zastavili, čeprav so se mnogokrat zdeli neuresničljivi.

Bukovec, ki tako kot ostala dva belokranjska župana izhaja iz vrst SLS, tudi v prihodnost zre z optimizmom. "Predvsem moramo dati vsem občanom enake možnosti za življenje. V mislih imam zlasti vodovod ter priložnost za zaposlitev. Pri slednji je predvsem pomembna gradnja industrijske cone," je odločen Bukovec. Zaveda se, da bodo morali več narediti tudi v turizmu. Vse turistične znamenitosti naj bi povezali in jih predstavili na turistični karti. Razmišlja tudi o umetnem zasneževanju Gač. Za središče Semiča pa nameravajo narediti obnovitveni projekt. "Ko bo, če seveda bo, vse to uresničeno, bo že zmanjkalo tako denarja kot časa," se nasmeje Bukovec.

M. B.-J.

Sevnica

Kristijan Janc

Edina Jančeva predvolilna obluba je bila, da bo dobro delal, in tega se misli držati. V prvi vrsti namerava temeljito analizirati stanje v občinski upravi. Verjetno bo zapustil mesto direktorja v Gostinskem podjetju Sevnica in postal poklicni župan. Med pomembnejše naloge v prvih tednih šteje izbor kar najboljšega podžupana in tajnika ter sestavo odbora iz vseh strank. Poskrbel bo, da se v akcijah, ki že tečejo, ne bo poznala zamenjava župana, zanj pa bo s sodelavci poskušal pripraviti takšen program dela, ki ga bodo podpirale vse stranke, občinski svet in tudi krajevne skupnosti.

V stikih z Ljubljano bo uporabil vse moči, tudi obe stranki, ki sta v vladi, da prisrbi državno podporo za čimveč občinskih projektov. Med osrednje naloge uvršča zagotavljanje lokalnih interesov pri izgradnji HE na Savi. Veliko pozornosti bo namenil povezovanju treh posavskih občin, saj meni, da bodo s tesnim povezovanjem v pokrajino dosegli več.

"Prav je, da se v občinski upravi vidi, da je zdaj župan Janc in ne več Peternel, prav tako je nujno pripraviti nov statut in sistemiza-

cijo delovnih mest ter spremeniti način dela. Sicer pa po upravi ne bomo na veliko pometali, saj moj cilj ni namestiti pet ali šest svojih ljudi, ampak uvajati spremembe previdno in s premislekom," trdi Kristijan Janc.

B. D. G.

Sodražica

Andrej Pogorelec

Program delovanja in razvoja nove občine Sodražica, ki ga bo uresničeval župan Andrej Pogorelec, je delno popravljen in dopolnjen program, ki so ga sodraški socialdemokrati pripravili že za prve volitve v organe nove lokalne samouprave leta 1994. Njegova bistvena načela, ki prevevajo področje gospodarstva, kmetijstva, družbenih dejavnosti, komunalne infrastrukture ter organiziranosti in delovanja sodraške občine in njenih odnosov s sosednjimi občinami, pa imajo namen ustaviti demografsko nazadovanje, zagotavljati enakomeren razvoj vseh področij občine, približati občinsko upravo občanom in dati prednost sodelovanju, strpnosti in strokovnosti.

Ker je večina prebivalstva tesno povezana s kmetijstvom in malim gospodarstvom, bodo tako kot donedavna v skupni občini Ribnica še naprej podpirali kmetijstvo s subvencijami in nudenjem brezplačne zamenjave zemljišč ter malo gospodarstvo predvsem v obliki pomoči pri kreditiranju in izobraževanju podjetnikov. Kljub dosedanjim neuspešnim poskusom oživitve turistične dejavnosti si bodo še naprej prizadevali za razvoj kmečkega in ekološkega turizma, precej pa nameravajo postoriti tudi na področju kulture, športa in rekreacije.

M. L.-S.

Šentjernej

Franc Hudoklin

V šentjernejški občini so volilci na nedavnih lokalnih volitvah ponovno izvolili za župana Francu Hudoklina, ki je dobil enega najvišjih odstotkov glasov v Sloveniji. Pred dobrimi štirimi leti, ko je postal prvi župan šentjernejske občine, je bilo delo zanj neprijetno težje, kot bo v prihodnjem mandatu, saj so v zadnjih štirih letih v občini na različnih področjih zastavili temelje, na katerih bodo sedaj gradili naprej.

V naslednjem mandatnem obdobju si je župan Franc Hudoklin zadal številne naloge. Na področju kmetijstva si bo prizadeval za pridobitev čim več nepovratnih sredstev za različne programe, za sprejetje interventnega zakona, po katerem bo lahko tudi njihova občina dobila denar za povračilo škode, ki jo je lani povzročilo hudo neurje. Od pristojnih služb bo zahteval, naj končno uredijo komasacijske postopke, nadaljevati pa namerava tudi sanacijo hidromelioracijskega sistema.

Na področju cestne in komunalne infrastrukture namerava Hudoklin največ pozornosti posvetiti izgradnji čistilne naprave in kanalizacije v Šentjerneju in v celi občini. Pomembno delo je tudi preplastitev cest in gradnja pločnikov, javne razsvetljave in avtobusnih postajališč, obnova in gradnja vodovodov, v Šentjerneju rekonstrukcija križišča. Prizade-

val si bo za pridobitev novih prostorov za devetletko in razširitev vrtca, za športno dvorano, atletsko stezo itd. Na njegovo podporo pa lahko računajo tudi tisti, ki delajo na področju kulture, športa, turizma in v raznih društvih.

J. D.

Škocjan

Janez Povšič

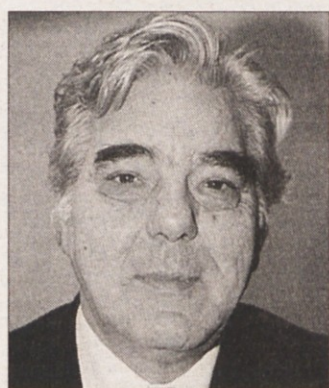
Tudi v pred dobrimi štirimi leti nastali škocjanski občini so na zadnjih volitvah županovanje ponovno zaupali njihovemu prvemu županu Janezu Povšiču. Izvolili so ga s 65 odst. glasov.

Župan Janez Povšič pravi, da se bo tudi v naslednjih štirih letih zavzemal za čim hitrejši razvoj občine, zato bo skrbel, da se bo oskrba z vodo v občini izboljšala, predvsem na Bučki, kjer je že narejena vrtina, pa tudi za posodobitev drugih vaških vodovodov. Na cestnem področju se bo prizadeval za dokončanje 1800 m dolge ceste Velike Poljane - Breznik, za posodobitev cest na Bučki in druge, kolikor bo seveda dopuščal proračun. Prizadeval si bo tudi za izgradnjo čistilne naprave in kanalizacije od Zloganja, Škocjana in Zavinka do Stare vasi, za katero trenutno pripravljajo dokumentacijo.

Tako kot v prejšnjem mandatu se bo tudi v naslednjih štirih letih zavzemal za pomoč pri pospeševanju razvoja kmetijstva, malega gospodarstva in podjetništva. Prizadeval si bo, da bodo Škocjanci prišli do proizvodne obrtne cone v dobruški gmajni in obrtne cone za storitvene dejavnosti v Škocjanu. Na področju družbenih dejavnosti se bo župan Povšič zavzemal za podporo vrtcu in šoli, še posebej pri uvedbi devetletke. Prizadeval si bo za komunalno ureditev parcel za gradnjo individualnih hiš v Hrastuljah, na področju požarne varnosti in za posodobitev gasilskih vozil in opreme gasilskih društev ter za strokovno izobraževanje gasilskega kadra.

J. D.

Trebnje

Ciril Metod Pungartnik

Trebanjci so za svojega novega župana s 44,46 odst. glasov ponovno izvolili Cirila Metoda Pungartnika (LDS), ki jim je županoval do pred letom in pol. "Vračam se, ker ste vi tako želeli," je bil eden od njegovih predvolilnih sloganov, ki se je tudi uresničil. Pungartnik, ki ima končano višjo šolo organizacije dela - poslovna smer, še naprej ostaja poslanec v državnem zboru, če pa zaradi prezaposlenosti le ne bi šlo, pravi, da bo mesto župana pomembnejše. Med prednostne naloge pristeva čimprejše srečanje z novimi vodstvi 16 krajevnih skupnosti, da skupaj ugotovijo najbolj pereče zadeve, pri katerih bo moral sodelovati občinski proračun. Pospešeno bo deloval v smeri sprejetja sprememb in dopolnitve prostorskih planov občine, "kajti ljudje želijo vedeti, kje lahko gradijo, in ta postopek se vleče že dve leti in pol. Nasploh želim razrešiti nekakšno pat pozicijo glede gradnje neprofitnih stanovanj in sploh stanovanjske gradnje," je povedal Pungartnik in poudaril, da bo njegova osnovna skrb izenačevanje

osnovnih življenjskih pogojev v vseh naseljih (pitna voda, elektrika, ceste, odvoz odpadkov).

V pol leta bo dokončan dom za starejše občane v Trebnjem, župan pa si želi tudi čimprejšnjo zaključitev gradnje prve faze odlagališča za odpadke v Globokem. Osrednja naloga v prihodnjih letih je gradnja prostora za potrebe glasbene šole, občinskega pihalnega orkestra in Galerije likovnih samorastnikov.

L. M.

Velike Lašče

Anton Zakrajšek

Enakomeren razvoj občine na komunalnih, družabnih in gospodarskih dejavnostih bo glavna naloga novega velikaškega župana Antona Zakrajška. Ker ima kot prvi mož občine po noveli zakona o lokalni samoupravi večja pooblastila, se bo v štiriletnem obdobju zavzemal zlasti za bolj dinamičen razvoj komunalne infrastrukture. Zaveda se, da vseh želja ne bo mogel uresničiti; skupaj z občinsko upravo si bo prizadeval asfaltirati več kot deset cestnih odsekov med naselji in vasmí. V mestnem jedru bodo zgradili kanalizacijo in čistilno napravo - kanalizacijsko omrežje nujno potrebujejo tudi v Malih Laščah in na Rašici - ter novo telefonsko centralo za boljše storitve v vsej občini. V Robu je načrtovana gradnja nove mrliške vežice ter vzpostavitev avtobusne povezave med Robom in Velikimi Laščami, ki je po ukinitvi v mandatu prejšnjega župana burila duhove. Za umiritev prometa naj bi skozi nekatera vaška naselja (Mala Slevica, Dvorska vas) postavili "ležeče policaje", kar sicer ni velika naložba, a je zanimiva. V tem mandatu naj bi se obrtnikom uresničila želja po gradnji večnamenskega objekta ali centra.

M. G.

Žužemberk

Franc Škufca

"Tako si bom v prvi vrsti prizadeval za enakomeren razvoj vseh območij naše občine," pravi Škufca. Seveda brez gospodarskega razvoja ne bo šlo. "V tem okviru bo treba urediti industrijske cone, omogočiti uspešen razvoj obrti in podjetništva, podpirati razvoj lesne industrije, gostinstva in starih obrti, kar vse naj bi prineslo tudi nova delovna mesta." Pomembna postavka Škufcevih "desetih zapovedi" je urbanistična ureditev naselij, ki vsebuje tako izdelavo zazidalnih načrtov kot asfaltiranje lokalnih cest, skrb, da bo imela zdravo pitno vodo vsaka vas, ureditev vaških središč, gradnjo kanalizacije in še kaj.

Prvi suhokranjski župan je prepričan, da ima občina lepe možnosti v razvoju turizma, kmetijstva, še posebej tako imenovane bio kmetijstva, sadjarstva in živinoreje. "Tu so še skrb na področju vzgoje in izobraževanja, zaščita naravne in kulturne dediščine, še zlasti reke Krke, kulturnozgodovinskih znamenitosti, kot so žužemberški grad, ostanki dvorskih fužin, številne cerkve." Seveda župan ni pozabil niti na razvoj kulture in športa, na gasilstvo in požarno varnost ter na zdravstveno skrb in starostnike.

A. B.

VTIČ DRUGI V NORDIJSKI KOMBINACIJI

ZABRDIJE - 13-letni smučar smučarskega društva Zabrde Damjan Vtič je na prvi tekmi slovenskega pokala v nordijski kombinaciji v Kranju osvojil drugo mesto. V skokih na 40-metrski skalalnici je bil med 90 tekmovalci 18., z odličnim tekom na 5-kilometrski progi pa se je prebil na skupno drugo mesto.

Na Gačah zmaga Mojce in Gašperja

Na smučarskih tekmovanjih za pokal centralne regije na Gačah prvi mesti tudi Novomeščani in Topličanu - Najmlajši tekmovalci Krke Roga blesteli na Ravnah na Koroškem

NOVO MESTO - Člani novomeškega smučarskega društva Krka Rog so božično-novoletne praznike in ugodne snežne razmere na največjem dolenskem smučišču na Gačah izkoristili za organizacijo tekm v veleslalomu in superveleslalomu za pokal centralne regije za mlajše in starejše dečke in deklice 27. in 28. decembra, na katerih so uspešno nastopili tudi domači tekmovalci, ki v mlajši kategoriji v ekipnem vrstnem redu po petih tekmah vodijo. Prizadevne organizatorje je najbolj razveselila domača dvojna zmaga v veleslalomu, kjer je bila med mlajšimi deklicami najhitrejša Mojca Mesojedec. Nastopili so tudi člani smučarskega društva Krško, velja pa omeniti tudi zmago v superveleslalomu in drugo mesto v veleslalomu Gašperja Pelka iz Dolenjskih Toplic, ki tekmuje za ljubljansko Olimpijo.

Najmlajši tekmovalci Krke Roga so 30. decembra nastopili na Ravnah na Koroškem na novoletnem veleslalomu za pokal Poseke. V ka-

tegoriji do 8. leta je Martin Luzar zmagal med dečki, medtem ko je med deklicami v isti kategoriji Tjaša Stankovič zmagala, Lara Humek pa

DVOJNA ZMAGA - Mladi smučarki Krke Roga Mojca Mesojedec (v sredi) in Mateja Špat (levo) sta na veleslalomski tekmi za pokal centralne regije ugnali vse tekmičice.

je bila druga. Tudi v kategoriji do 10. leta so bili Novomeščani najboljši, saj je med dečki zmagal Marko Knafeč, med deklicami Vanja Brodnik, Teja Kos pa je bila druga.

Izidi veleslalomu za pokal centralne regije (Gače, 27. december) - mlajše deklice: 1. Mojca Mesojedec, 2. Mateja Špat, 4. Lana Grandovec (vse Krka Rog); mlajši dečki: 1. Andraž Kavka (Domžale), 5. Rok Ravbar, 6. Luka Kenda, 8. Simon Dolinšek, 11. Simon Brudar, 17. Marko Šobot (vsi Krka Rog), 18. Jure Oštrbenk (Krško); starejši dečki: 1. Matija Završek, 2. Gašper Pelko (oba Olimpija), 9. Staš Stankovič (Krka Rog), 15. Ivo Lah, 16. Andrej Soln (oba Krško).

Izidi superveleslalomu za pokal centralne regije (Gače, 28. december) - mlajši dečki: 1. Viktor Brajak (Olimpija), 2. Rok Ravbar, 7. Simon Dolinšek, 9. Luka Kenda, 11. Grega Plantan, 12. Simon Brudar (vsi Krka Rog), 16. Jure Oštrbenk (Krško); mlajše deklice: 1. Diana Vukičević (Olimpija), 2. Mojca Mesojedec, 4. Mateja Špat, 5. Lana Grandovec (vse Krka Rog); starejši dečki: 1. Gašper Pelko (Olimpija), 10. Staš Stankovič (Krka Rog), 14. Darko Stipič (Krško); starejše deklice: 1. Saša Farič (Novinar, Ljubljana), 5. Manca Simčič (Krka Rog), 7. Kristina Rupret (Krško).

Kateri najboljši v deželi je tej?

Izidi glasovanja za športnika leta v Novem mestu burijo duhove - Vprašanje o nepristranskosti glasovalcev iz tako imenovane strokovne komisije - Merilo priljubljenosti

Dogodek leta, osebnost leta, športnik leta... V dnevih pred novim letom nas številni mediji bombardirajo z glasovanji za osebnost ali dogodek leta, vsaka druga vas danes izbira športnika leta. Če gre pri osebnostih in dogodkih že samo po sebi za subjektivno izbiro najodmevnejših dogodkov ali najbolj priljubljenih osebnosti, je s športniki drugače. Šport namreč že sam po sebi temelji na primerjanju tekmecev med sabo. Športnike primerjamo na osnovi natanko določenih pravil, pa naj si gre za skok v daljino, smučanje, košarko ali kateri drugi šport. Vse je jasno, ko uspešno športnika merimo z metri ali sekundami, ko med sabo primerjamo športnike posamezne športne vrste med sabo. Jasno je, da je boljši tisti, ki skoči dlje, tisti, ki dlje vrže, tisti, ki mu uspe nasprotnika položiti na hrbet ali s pestjo zbiti na tla, boljše je moštvo, ki v dvestoletnih minutah doseže več golov. A pri izbiri najboljšega športnika ne gre tako enostavno.

Eni mečejo žogo na koš, drugi igrajo nogomet, tretji plavajo po kolesarji, mečejo disk ali tečejo. Kako jih primerjati med sabo, kako dognati, kdo med njimi je boljši, kdo uspešnejši? S tem vprašanjem se že leta ukvarjajo vsi, ki prireajo različne izbore športnikov leta. Formule, s katero bi natanko določili težo posameznega dosežka v različni športni panogi, ni. Žal se taki izbori največkrat končajo tako, da glasovalci izberejo najbolj priljubljenega športnika. Če je ta tudi dejansko najuspešnejši, je dobro, če ne, sam izbor sproži številne

polemike, poraženi so užaljeni, zmagovalci pa seveda niso sami krivi, da so zmagali.

Tisti, ki so tako imenovano strokovno komisijo, ki je izbirala športnika, športnico in športni kolektiv leta, sestavili, so bili presenečeni nad izidi glasovanja, čeprav je bilo letos v Novem mestu pričakovati, da bo prestižno lovoriko pobral košarkar oziroma košarkarski klub, saj je košarka zadnji dve leti v Novem mestu pravi hit, medtem ko se kolesarstvo kljub nesporno odličnim izidom v absolutni svetovni konkurenci nikakor ne more otresti temne sence finančnega poloma mladinskega svetovnega prvenstva v Novem mestu in splošne nepriljubljenosti nekaterih sedaj že bivših kolesarskih delavcev. Dolgoletnega člana novomeškega smučarskega kluba Krka Rog, Matjaža Vrhovnika, ki je na olimpijskih igrah zasedel 17. mesto, je spodneslo že samo dejstvo, da ni Novomeščan.

Seveda si je Matjaž Smodiš, ki so mu glasovalci prisodili naziv športnik leta, s srebrno medaljo z evropskega prvenstva za igralce do 22. leta naslov zaslužil, o tem ne gre dvomiti. Letos so si ga zaslužili vsi, ki so prišli v ožji izbor. Predstavnike kolesarskega kluba Krka Telekom, ki so ob izidih glasovanja najbolj protestirali, ne boli izbor Smodiša, bolji jih, da so bili kljub izjemnim izidom njihovih tekmovalcev v svetovnem merilu v izboru športnega kolektiva leta kot že nekaj let predtem daleč zadaj. Očitki letijo predvsem na novomeško agencijo za šport, ki izbor športnika leta prireja in ki z izbiro

posebne tako imenovane strokovne komisije neposredno vpliva na odločanje. Vodilni moške agencije bodo morali premisliti, če so izbrani glasovalci res ljudje, ki do obisti poznajo športno dogajanje v Novem mestu in so ga sposobni tudi nepristransko vrednotiti, sicer naj spremenijo ime izbora in iščejo najbolj priljubljenega športnika, športnico in športni kolektiv, pa dilem ne bo več.

Do podobnih zapletov ne prihaja le v Novem mestu. V Sloveniji je bila za najboljšo ekipo izbrana hokejska reprezentanca, ki se je sicer zelo, tudi s pestmi, trudila priti v svetovno prvo ligo, a ji to ni uspelo. Tam so bili upravičeno užaljeni rokometni Pivovarne Laško, ki so se lani dejansko prebili v sam evropski in svetovni vrh. Svoje bi lahko povedali tudi košarkarji Uniona Olimpije, a kaj, ko je bil to jesen hokej s kvalifikacijskim turnirjem za uvrstitev v A skupino svetovnega prvenstva, organiziranim pri nas, bolj na očeh. K sreči sta Brigita Bukovec in Primož Peterka s svojimi izidi toliko odstopala od ostalih, da tu ni bilo dilem. Zanima me, kako zgleda argentinska kotalkarica Andrea Gonzales, ki je v izboru za športno osebnost leta v svoji deželi prepričljivo ugnala nogometnega zvezdnika Gabriela Batistuto. To se je zgodilo v Argentini, kjer je nogomet nesporno šport številka ena, najboljši nogometaši pa so za Argentine pravi mali bogovi. Kakšno komisijo pa imajo Argentinci?

IGOR VIDMAR

V soboto - Krka: Pivovarna Laško

Novomeški košarkarji so v Mariboru proti petouvrščenemu Lumarju komaj rešili celo kožo - V soboto jih čaka veliki derbi z Laščani - Potrebujejo pomoč navijačev

NOVO MESTO - Velika četverica slovenske košarke je v državnem prvenstvu res razred zase, kar pa ne pomeni, da moštva iz druge jakostne skupine niso sposobna presenetiti. Le malo je manjkalo, da bi Krka na prvi ponovoletni tekmi v Mariboru doživela podobno usodo, kot so jo v božičnem času Savinjski Hopsi, ki jih je presenetil Slovan.

Mariborski košarkarji so namreč izgubili že dobljeno tekmo. V prvem polčasu so vodili že z 11 točkami razlike. V drugem polčasu je Krka z bolj zavzetjo obrambo le vzpostavila ravnotežje na igrišču, zmagovalca pa sta odločili zadnji minuti, ko je krkašem uspelo izkoristiti skušnjo in višino.

V ponedeljek je Novomeščane v Kranju čakalo lažje delo. Tekmo proti Triglavu so zaradi velike kakovostne razlike začeli precej bolj ležerno, tako da so domačini večji del prvega polčasa vodili s petimi

točkami razlike, a so že pred odmorom začeli popuščati. Krka je stvari postavila na svoje mesto že takoj na začetku drugega polčasa in z delnim izidom 18:4 poskrbel za mirnešo končnico. O odnosu do igre največ

Šmučarji še kar tekmujejo

NOVO MESTO - Čeprav postaja tekmovalno smučanje vse dražji šport, v novomeškem smučarskem društvu Krka Rog vztrajajo naprej. Največ pozornosti posvečajo najmlajšim, kjer so v centralni

pove visok končni izid, saj Krkina obramba niti proti najmočnejšim nasprotnikom ne dobi toliko košev, kot so jih dosegli poprečni Kranjčani.

V soboto, 9. januarja, se bo Krka ob 18. uri doma pomerila s Pivovarno Laško, drugim najboljšim slovenskim moštvom, ki mu je tudi to sezono že uspelo ugnati Olimpijo.

I. V.

regiji vodilni klub, do večjega osipa v množičnosti pa pride, ko tekmovalci pridejo v kategorijo starejših dečkov in deklic.

Po besedah predsednika tekmovalne komisije pri smučarskem društvu Krka Rog, Jožeta Kocjana, se predvsem pri množičnosti vpisa najmlajših smučarjev v celoletno alpsko šolo pozna lanska s snegom revna zima, ko vlečnice na bližnjem smučišču na Gačah niso delovale niti en dan, tako da so bili mladi smučarji prikrajšani za najcenejše treninge. Ko je sneg na Gačah, namreč lahko vadijo vsak dan, medtem ko se v tujini ali na gorenski smučišča ne morejo voziti tako pogosto. Kljub temu velja novomeški klub po številu mladih smučarjev in tekmovalcev za enega bolj množičnih pri nas.

V alpsko šolo, ki jo vodi Rok Kocjan in Živa Pečaver, je letos vključenih 30 otrok, cibibanska vrsta, ki jo vodi Matjaž Požar in Blaž Dular šteje 12 smučarjev, toliko je tudi mlajših dečkov in deklic, za katere skrbita Miha Murovec in Borut Koprivnik.

Ker je tekmovalno smučanje izjemno drag šport, v starejših kategorijah prihaja do močnega osipa, saj pri starejših dečkih in deklicah - njihov trener je Luka Golob - skupaj s svojimi starši vztrajajo le še trije, mlajša mladina sta dva (Žiga Golob in Barbara Vesel), ki pa se v okviru selekcije pripravljata na tekme FIS. Starejših mladincev v klubu ni, v članski kategoriji pa nastopa le Matjaž Vrhovnik, ki sodi med najboljše slalomiste na svetu. Tem lahko prištevamo še tri člane akrobatske sekcije, ki so vsi člani slovenske A državne reprezentance v prostem slogu.

I. V.

Grča na poti k prvi ligi

Kočevski rokometarji po prvem delu drugoligaške sezone vodijo - Presenetili - Ne obremenjujejo se

KOČEVJE - Rokometarji Grče iz Kočevja so v jesenski sezoni tekmovalja v drugi ligi-zahod kočevskim ljubiteljem rokometarji pripravili prijetno presenečenje, saj so po polovici tekmovalja na prvem mestu in imajo lepe možnosti, da se ob koncu prvenstva uvrstijo med štiri ekipe, ki se bodo v kvalifikacijah potegovala za napredovanje v 1. B. Trener rokometarjev Grče Ivan Žerjav pred sezono ni napovedoval takega uspeha: "Zadovoljen bi bil že s petim mestom. Najboljši strellec moštva Primož Poje je pred sezono odšel v Novo Gorico, nekateri igralci niso redno trenirali, nismo pa vedeli niti, kako se bodo v ekipo vklopile okrepitve iz Ribnice. Že prva tekma proti Svisu iz Ivančne Gorice nam je dala vedeti, da igralci Grče kljub v zadnjih sekundah priborjeni zmagi tedaj niso bili najbolj pripravljeni."

Pomanjkljivosti so kočevski rokometarji kasneje z zavzetimi treningi odpravili. Ribničani

Košir ter brata Neje in Mare Hojč (slednji je bil najboljši strellec druge lige), so imenitno zamenjali igralce, ki so moštvo zapustili, in poškodovanega Selana. Od desetih tekem so morali nasprotnikom priznati premoč le enkrat, proti Kopru. Vrhunec so Kočevci dosegli v zadnjem kolu, ko so v Ribnici premagali do tedaj vodilno Novo Gorico.

Čeprav si lahko upravičeno obetajo prvo mesto tudi na koncu sezone, se s tem ne obremenjujejo. Zadovoljni so, da bodo omenjeni Ribničani do konca sezone igrali za Grčo. Na nadaljevanje sezone so se začeli pripravljati že prejšnji ponedeljek. "Upam, da bomo nabrali dovolj moči za težke tekme, ki nas čakajo v nadaljevanju prvenstva. Sodeč po jesenski sezoni, bi se skoraj morali uvrstiti v kvalifikacijsko skupino, a presenečenja so vedno možna," je ob koncu našega pogovora dejal trener Ivan Žerjav.

M. G.

GRČA V 1. B-LIGO - Kočevsko rokometno moštvo Grča po jesenskem delu drugoligaškega tekmovanja vodi in želi v naslednji sezoni igrati v 1. B-ligi, kjer bi utegnili zamenjati Ribničane, če bo le-tim uspelo vrniti se v prvotno druščino. (Foto: M. Glavonjič)

Lokostrelci so vse bolj natančni

Novomeški lokostrelski klub se lahko pohvali s številnimi medaljami z državnih prvenstev - Pozimi vadijo v vojaškem kinu - Brulc reprezentant, Peterlin rekorder

NOVO MESTO - Lokostrelstvo ima vse več pristašev tudi na Dolenjskem. Letos mineva deset let, odkar so se v Novem mestu lokostrelci prvič organizirali, prav v minulem letu pa je lokostrelski klub Novo mesto dosegel največje uspehe, med katerimi velja omeniti predvsem 35. mesto Bojana Brulca na svetovnem prvenstvu in vrsto medalj na državnih prvenstvih v različnih lokostrelskih disciplinah.

Lokostrelski klub so v Novem mestu ustanovili leta 1991, dve leti predtem pa so se lokostrelci združili v društvu ljubiteljev lova z lokom, kjer je slo predvsem za organizirano združevanje ljudi, ki so si želeli loviti z lokom, kar pa najbrž še dolgo časa ne bo dovoljeno. Klub je bil usmerjen predvsem v tekmovalno lokostrelstvo. Začeli so v disciplini 3D, streljanje na tridimenzionalne živalske tarče, kjer je bilo tudi zaradi številnih tekmovalnih kategorij lažje priti do visokih uvrstitev. V sezoni 1993/94 so prvi novomeški lokostrelci nastopili na tekmovanjih v tarčnem lokostrelstvu. Za Martina Fabjana in Sama Senico je bila močnejša konkurenca v od mednarodne lokostrelske zveze (FITA) priznani disciplini močan izziv, njenemu zgledu pa so sledili tudi drugi člani kluba.

Prve večje uspehe v tarčnem lokostrelstvu je lokostrelski klub Novo mesto dosegel leta 1997, ko je bil Fabjan drugi na dvoranskem državnem prvenstvu, še večji uspeh pa so tega leta dosegli na evropskem prvenstvu v disciplini 3D v Poreču, kjer je Petra Ilar v svoji kategoriji zmagala, Martin Fabjan je bil drugi, Simona Ambroz pa je osvojila bron.

Lani so novomeški lokostrelci storili spet velik korak naprej, kar velja predvsem za tarčno lokostrelstvo, medtem ko se z navideznim lovom oziroma disciplino 3D ukvarjajo le še vzporedno. Bojan Brulc se je uvrstil v državno reprezentanco in nastopil na svetovnem prvenstvu, kjer je osvojil 35. mesto, novomeška ženska ekipa je osvojila naslov državnih prvakinja, Martin Fabjan je bil na dvoranskem državnem prvenstvu drugi, druga v državi sta bila tudi Brulc in Tomaž Hodnik, Drago Peterlin pa je postavil dva državna rekorda. V pokalnem tekmovanju je v svoji kategoriji Petra Ilar osvojila drugo, Slavka Peterlin pa četrto mesto. Na državnih tekmovanjih v disciplini 3D so osvojili vrsto medalj, med najboljšje tri pa so se uvrstili Simona Ambroz, Božo Pirc, Edo Ambroz, Brane Zbožnik, Matej Povž, Anton Kerin in Izток Može.

Vodstvo kluba s predsednikom Martinom Fabjanom na čelu si v prihodnje želi tekmovalcem zagotoviti predvsem boljše možnosti vadbe. Med 36 aktivnimi člani lokostrelskega kluba Novo mesto je tudi več mladih in obetavnih

I. V.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOŠARKA
Liga Kolinska, 18. kolo - ZM MARIBOR LUMAR : KRKA 90:92 (49:42); KRKA: Jevtović 9 (2:2), Samar 3, Petrov 10 (4:4), Smodiš 23 (7:8), Grum 3 (1:2), Meluš 7, Nakić 33 (7:8), Ščekić 4; ZM MARIBOR LUMAR: Nacbar 20, Bošnjak 22 itd.
Prosti meti: ZM Maribor Lumar 16:20, Krka 27:32. Met za tri točke: ZM Maribor Lumar 6:19, Krka 9:23. Osebnostne napake: ZM Maribor Lumar 25, Krka 22.
OSTALI IZIDI: Slovan : Pošta Maribor Branik 69:55 (27:30), Loka kava : Union Olimpija 65:91 (31:49); Kraški zidar : Triglav 72:62 (37:25); Pivovarna Laško : Helios 103:68 (50:35); Savinjski Hopsi : Postojna 91:68 (43:32).

Zaostalo srečanje 15. kola - TRIGLAV : KRKA 88:103 (46:45); KRKA: Jevtović 4 (0:2), Samar 6 (2:4), Petrov 14 (10:10), Smodiš 23 (10:11), Grum 9 (3:4), Meluš, Nakić 32 (6:6), Ščekić 15 (5:6). TRIGLAV: Stavrov 21.
Prosti meti: Triglav 17:23, Krka 36:43. Met za tri točke: Triglav 7:22, Krka 7:14 (Nakić 6, Smodiš). Osebnostne napake: Triglav 33, Krka 19. Tehnične napake: Krka 2 (Nakić, Smodiš).
LESTVICA: 1. Union Olimpija 35, 2. Pivovarna Laško 34, 3. Krka 32, 4. Savinjski Hopsi 31, 5. ZM Maribor Lumar 26, 6. Slovan 25, 7. Loka kava 25, 8. Helios 24, 9. Kraški zidar 23, 10. Triglav 23, 11. Postojna 23, 12. Pošta Maribor Branik 23.

Krka še naprej v boju za naslov

Po jesenskem delu prvenstva novomeški namiznotenisači tretji - Težave s poškodbami

NOVO MESTO - V novomeškem namiznoteniskem klubu Krka z doseženim tretjim mestom po končanem jesenskem delu prvenstva v prvi namiznoteniskih ligi glede na cilje, ki so si jih zastavili pred prvenstvom, ne morejo biti zadovoljni, a glede na težave, ki so jih imeli s poškodbami prvega mošta Gregorja Komca, bi bilo lahko še slabše. Pred nadaljevanjem prvenstva, za katerega se bodo okrepili s Kitajcem Xu Jiajem, so vseeno lahko optimisti, saj v boju za naslov prvaka niso tako rekoč še nič izgubili.

Novomeški namiznotenisači so jeseni začeli zelo dobro in so bili do 5. kola neporaženi, pred tekmo z Maxijem Olimpijo pa je Komac staknil nadležno poškodbo vezi na stopalu. Pomembno srečanje predvidoma najboljših moštov v Sloveniji so tako s 6:3 dobili Ljubljancani. Za Komcem je v bolniški stalež odšel še kapetan ekipe Marjan Hribar, ki pa si je zvin desnega gležnja k sreči hitro pozdravil. Namesto bolnikov je vskočil zaradi služenja vojnega roka nepripravljeni Tomaž Kralj, ki pa je postal junak srečanja z Radljami, ko je dobil dva posamična dvoboja in s tem odločilno prispeval k pomembni zmagi Krke. Najbolj dramatično je bilo srečanje z Radgono, ki ga je Krka še vedno brez Komca že izgubljala (2:5), a je Novomeščanom le uspelo izenačiti na 5:5. V odločilnem trenutku pa se je spet izkazal Tomaž Kralj, ki je s presenetljivo zmago nad nekdanjim igralcem Krke Borutom Benkom dosegel pomembno točko.

Pred odločilno tekmo za drugo mesto z Mariborom so v Krki upali, da bo Komac nared, a žal še ni bil zdrav, tako da so fantje tekmo izgubili z 2:6. V zadnjem kolu je Krka proti Velenju končno nastopila v popolni postavi, saj so Komcu pomagali z injekcijo proti bolečinam, tako da je kljub še ne povsem pozdravljenim vezem stopala vseeno nastopil. Bilo je težko, po zaslugi kapetana mošta Marjana Hribarja, ki je dobil vse tri posamične dvoboje in skupaj s Komcem tudi igro parov, ter dveh posamičnih zmag Komca pa so odločilne točke odšle v Novo

mesto. Krka je tako po jesenskem delu prvenstva tretja in za vodilno Olimpijo zaostaja za 3 točke, za

Skoki tudi v Beli krajini

Skakalnico v Dragovanji vasi je 58 tekmovalcev prvič preizkusilo prvo letošnje nedeljo - Rekord: 32,5 metra

DRAGOVANJA VAS - Predlani so prebivalci belokranjske Dragovanje vasi skupaj z zagnanimi ljubitelji športa s Kvasice in Tanče gore ustanovili športno društvo, v katerem je danes še nekaj posameznikov iz sosednjih vasi. Čeprav se v društvu ukvarjajo z vsakim športom po

Tomaž Štefanič

malem, pa je gotovo najbolj opazen in za Belo krajino tudi precej nenačuden skakalni šport.

Zagnanci so namreč že predlani, še preden so sploh ustanovili druš-

tvo, v bližini Dragovanje vasi postavili 30-metrsko smučarsko skakalnico. Zgledovali so se po načrtih, po katerih so postavili skakalnico v ljubljanskem Mostecu ter v belokranjskih Gribljah. Vendar je slednjo žal tako načel zob časa, da ni več uporabna. Tako je skakalnica v Dragovanji vasi sedaj edina v Beli krajini. Zaradi pomanjkanja snega pa so jo lahko prvič preizkusili šele preteklo nedeljo, ko so pripravili prvo tekmo, na kateri se je v štirih kategorijah pomerilo kar 58 skakalcev.

A trud se je očitno dobro obrestoval. Nedeljsko tekmo si je kljub dežju ogledalo več kot tisoč obiskovalcev, kar je preseгло pričakovanja organizatorjev. To pa jim je dalo dodaten polet, tako da že razmišljajo ne le o novih tekmah, temveč tudi o plastični skakalnici. Sicer pa je bila tokratna tekma toliko bolj zanimiva tudi zato, ker so bile med skakalci razlike tako v znanju, stilu in tudi v letih. Med najmlajšim, komaj desetletnim Rokom Bahorjem, in najstarejšim, Francem Pavcem, je namreč več kot pol stoletja starostne razlike. Seveda tudi brez padcev ni šlo, vendar na srečo ni bilo poškodb.

V smučarskih skokih v Dragovanji vasi so se najboljše odrezali pri pionirjih: Danijel Lindič, Matej Dolničar in Aleš Martinak (vsi Skakalni klub Posavje); pri mladincih: Andrej Bevc (ŠD Zdole), Damjan Prslan (Domžale), Jernej Svetič (ŠD Dragovanja vas); pri članih: Dušan Suštarčič (Pekarna presta), Jaka Totter (ŠD Griblje), Tomaž Štefanič (ŠD Dragovanja vas); pri veteranih: Jože Župan (ŠD Zdole), Roman Lebes in Stane Pompe (oba Krško). Dušan Suštarčič je z 32,5 metra dolгим skokom dosegel tudi rekord skakalnice.

NOGOMETNI TURNIR KOLPA 1999

PODZEMELJ - Nogometni klub Kolpa bo v telovadnici metliške osnovne šole 16. in 17. januarja pripravil turnir v malem nogometu Kolpa 1999. Prijave zbira in pojasnila daje Milan Sopčič po telefonu (041) 697 953. Zadnji rok prijave je 14. januar, ko bo ob 18. uri v gostilni Vesele v Podzemlju žrebanje skupin.

VRHOVNIK ZMAGAL V OBDACHU

NOVO MESTO - Tekmovalcev novomeškega smučarskega društva Krka Rog Matjaž Vrhovnik je 30. decembra v Odbachu v Avstriji zmagal na slalomu za točke FIS. Za 25 stotink sekunde je prehitel domačina Florian Seera in za dobro sekundo Čeha Thomasa Krausa.

KOBE MED ŠTUDENTI

STARI TRG OB KOLPI - Uroš Kobe iz Starega trga ob Kolpi je na študentskem šahovskem prvenstvu v Ljubljani osvojil četrto mesto. Zmagal je Vrhničan Šoln nad Markom Tratarjem iz Stične in Praznikom iz Dragomerja. (V. K.)

V GORSKEM KOTARJU KOBE IN JURKOVIČ

STARI TRG OB KOLPI - Na odprtem prvenstvu Gorskoga Kotarja v šahu je na desetih turnirjih nastopilo več kot 200 šahistov, na finalnem turnirju pa sta bila najboljša člana šahovskega društva Stari trg Hrvoje Jurkovič in Tadej Kobe. (V. K.)

STRMOGLAVI SMUK S ČOLNI - Olimpijec s Krke Borut Javornik je tudi letos pripravil tradicionalno novoletno veslanje po Krki od Javornikove domačije v vasi Krka, tik pod izvirom dolenske lepote, pa do Zagradca, kjer je 16 kajakašev in kanuistov svoje družine zaključilo s strmoglavim spustom (levo) po bregu pod elektrarno. Najhrabrejši so vzeli zalet vse z vrha 50-metrške strmine, tako da so s čolni dosegli hitrost preko 50 km/h, zato ni čudno, če jih je ob prvem dotiku z ledeno mrzlo Krko odbijalo tudi po meter in pol visoko (desno). Kljub temu da so zjutraj namerili tudi do -15°, se Borutovi veslaški prijatelji niso premislili, a brez šilca žganja pred štartom ni šlo. Požirek domačega je naredil tudi najboljši slovenski kanuist na divjih vodah Simon Hočevnar, ki je, vaje mraza, v svoj kanu sedel kar v kratkih hlačah. (Foto: I. Vidmar)

Izbiramo "naj" smučišče

Dolenjski list se je pridružil slovenskim radijskim postajam Radio glas Ljubljana, Radio Rogla, Radio Celje, kočevski radio Univox, Štajerski val in grosupeljski Zeleni val ter Dolenjskemu listu sorodnemu časopisu Gore-njski glas, ki izbirajo "naj" smučišče v Sloveniji. Pokrovitelj akcije je tovarna Kolinska, ki bo vsak teden za pet izžrebanih glasovalcev pripravila pakete s svojimi proizvodi.

Med množico manjših in večjih smučišč izberite tisto, na katerem ste smučali letošnje zimo in ste se tam najboljše počutili. Ne gre za tekmovalje, katero smučišče je

večje, katero ima več snežnih topov ali daljše vlečnice. Če vam je bilo všeč na majhnem in širši slovenski javnosti manj znanem smučišču z lepo urejenimi progami in prijaznimi žičničarji, ni ovir, da za "naj" smučišče ne bi izbrali prav tega. Glasovnico tokrat objavljamo prvič, do konca zime pa jo bomo objavili še večkrat, prav tako pa bomo sproti objavljali nagradne in vrstni red smučišč v izboru za "naj" smučišče. Izpolnjene glasovnice pošljite na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto, s pripisom - Za "naj" smučišče. Svojo izbiro tudi obrazložite.

GLASOVNICA za akcijo "NAJ SMUČIŠČE"

"Naj" smučišče:.....

Obrazložitev:.....

Ime in priimek:.....

Naslov:.....

BREŽIČANI TRETJI

BREŽICE - V telovadnici brežiške osnovne šole so pripravili finalni turnir državnega prvenstva v rokometu za srednje šole, na katerem so nastopili tudi dijaki srednješolskega

centra Brežice. Zmagala je 1. gimnazija Celje, ki je v predtekmovalnem premagala Brežičane z 22:13, medtem ko so Brežičani z 22:15 predtem ugnali Sežano. Tekmo za tretje mesto z ekonomsko šolo Ptuj so Brežičani dobili z 24:15.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

- Član športnega društva Krka Teniški center Otočec
- Tomaž Kastelec, je po daljši odsotnosti zaradi poškodbe prvič nastopil na turnirju za odprto prvenstvo Slovenije za

- člane in članice v Ljubljani. Prebil se je do drugega kroga glavnega turnirja, kjer je po izenačenem boju z 1:2 (3:6, 7:5, 6:7) izgubil dvoboj z Domžalčanom Davidom Jeričem.

POGOVOR S SAMOM PLANTANOM

Krka postala pravo poklicno moštvo

Predsednik košarkarskega kluba Krka, novomeškega športnega kolektiva leta, Samo Plantan o vzponu novomeške košarke, o Nakiču, Smodišu, o domačih in kupljenih igralcih, evropski ligi in denarju pokroviteljev

• Košarkarski klub Krka je leta 1992 kot nov klub Novo mesto 92 začel iz nič, danes pa spada prav med najboljše v Sloveniji. Ste pričakovali, da vam bo to uspelo tako hitro?

Do prve lige smo prišli v načrtovanem času, čeprav si nismo mislili, da bomo že prvo sezono med štirimi najboljšimi v državi. Ko smo predlani sestavili moštvo, nam je bilo jasno, da imamo z njo možnost priti med najboljše štiri, a smo bili o tem raje tihi in smo napovedali šesto do osmo mesto, tako je lepše izgledalo.

• Letos vam o uvrstitvi v veliko četverico ni bilo treba razmišljati le potihem?

Ne, letos smo si za cilj zadali izboljšanje lanskih uvrstitev. Smisel vsega je iti naprej in ne nazaj, zato je naš cilj drugo mesto. Tako smo podpisali tudi pogodbe z igralci, ki bodo nagradili samo za drugo mesto, medtem ko za tretje ali četrto mesto ne bodo posebej stimulirani. Uvrstitve v pokalu Radivoja Korača nismo posebej definirali, ker smo na evropskih košarkarskih tekmovanjih novinci in je pomembno, da se pojavimo in da nas spoznajo.

• Več kot ste dosegli, pravzaprav niste mogli doseči, saj je Barcelona le prevelik zalogaj?

Če bi imeli več sreče z žrebom, bi se z Barcelono srečali kasneje. Naša skupina je bila zelo močna. Če bi bili v drugi skupini, bi se našli z Barcelono šele v četrtfinalu.

• Edini spodrsrlaj je pokalno tekmovalje, kjer vam ni uspelo uvrstiti se na finalni turnir štirih?

V ligaskem tekmovalju imamo štiri poraze, od tega dva z Olimpijo pa Savinjskimi Hopsi in Pivovarno

Laško, kar je lep dosežek. Vzrok za spodrsrlaj v pokalnem tekmovalju je, da je nepravil čas prišel trenutek, ko nikomur ni šlo, kar pa se moštvo, ki ima Nakiča, ne bi smelo zgoditi. Nakiča smo kupili, da bi reševal moštvo v trenutkih, ko nikomur ne gre od rok. Nakič je tak igralec.

• Nakič je znan po tem, da je problematičen za odnose v moštvo? Kako, da ste se vseeno odločili zanj?

Potrebovali smo igralca njegovega tipa. Pogovarjali smo med Čizmičem, ki pa se je odločil za drug klub, in Nakičem. Tak igralec je tudi Matjaž Tovornik, vendar je že nekoliko prestar. Dolgo smo razmišljali, a smo se vseeno odločili za Nakiča. Kadar pride v moštvo igralec, ki je večja zvezda od drugih, zaradi katerega dobijo drugi manjšo plačo, je težko ohraniti dobre medsebojne odnose, saj pride do ljubosumnja. Po drugi strani pride tudi do konku-

rence, saj želijo ostali dokazati, da so enako dobri ali boljši. To je lahko dobro.

• Torej Nakič dobro vpliva na Smodiša?

Mislím, da posredno dobro vpliva nanj.

• Če vam letos uspe osvojiti drugo mesto, kakšni bodo potem vaši cilji? Boste poskušali s prvega mesta ziniti Olimpijo?

Kljub zastavljenemu višjemu cilju bo za nas dovolj tudi četrto mesto. Pivovarna Laško je realno drugo moštvo v državi. Čeprav je moštvo ostalo brez Tovornika, je letos še boljše. Ima dva igralca, kakršnih mi nimamo, Lisico in Goljeviča, ki sta izvrstna košarkarja in izjemna človeka. Poleg tega so z Bečirvičem dobili izjemno talentiranega ko-

šarkarja, pri čemer so imeli tudi precej sreče. So bistveno boljši kot lani in nič nezasluzenega ne bi bilo, če bi bili prvi na lestvici. Olimpijo so doma premagali, v Ljubljani pa prav tako ni veliko manjkalo do tega. Kako bo z nami v prihodnje? Trdim, da se z Olimpijo ne moremo bosti. To ni le ljubljanski klub, Olimpija je slovenski projekt. Kdor bo poskušal biti boljši od nje, bo propadel. Tu ni samo šport v igri, gre za določene politične in gospodarske povezave. Za nas je pomembno, da ji pridemo čim bliže.

• Torej vaši cilji in želje ne segajo do evropske lige?

Tudi če nismo boljši od Olimpije, lahko pridemo do evropske lige in tam dobro igramo. Za dosego tega cilja moramo biti boljši od nekaterih klubov iz drugih držav. Slovenija bi lahko imela dva odlična kluba v evropski košarki. Pivovarna Laško je na tej poti, nam pa ne manjka veliko do nje.

• Kaj pomeni za košarkarski klub Krka, da igrata zelo pomembno vlogo v njenem moštvo dva domača košarkarja, Petrov in Smodiš?

Mislím, da se je ta pomen že razblinil. Ko prideš do ravni, na kakršni smo, to ni več pomembno. To se vidi tudi pri gledalcih, ki pridejo gledat le dobre tekme. Ko smo si prizadevali priti v prvo ligo, nas je prišlo na tekmo s Kraškim zidarjem gledat 1000 ljudi, danes pa nas na eno tekmo pride gledat 200 ali 300 ljudi, kar se močno pozna tudi v klubski blagajni, saj smo načrtovali boljši obisk. Da igraš na naši ravni, mora biti moštvo profesionalno. Od domačega košarkarskega naraščaja lahko pričakujemo, da bomo dobili igralce za prvo moštvo približno

vsake štiri leta. Če bi temeljili na doma vzgojenih igralcih, bi lahko pričakovali kvečjemu uvrstitev v srednje lestvice. Tako so se odločili v Postojni.

• Kljub temu se je Krka precej potrudila, da je zadržala Smodiša, pa tudi z mladimi še naprej dobro delate?

Včasih se je v klubu gledalo tako, da je bil doma vzgojeni igralec manj vreden, da smo mu ponujali manj kot komu od drugih. Zdaj se gleda le še na njegovo kakovost. Pri dogovorih s Smodišem smo gledali le na to in mu ponudili toliko kot za koga drugega, ki bi bil tako dober kot on. Vseeno je, ali toliko denarja ponudimo 17-letniku ali pa 25 let staremu igralcu. Seveda pa raje dam denar domačemu igralcu kot komu od drugih, kar se nam obrestuje. Matjaž Smodiš je lahko vzor drugim mladim novomeškim košarkarjem, medtem ko kdo od drugih, ki ga sploh ne poznamo, to ne more postati.

• Je med mladimi košarkarji, ki izmenično grejejo klop prvoligaškega moštva, kdo, ki obeta, kdo, ki bi v prihodnje lahko igral v prvi peterki?

Ker sam kot igralec nisem nikoli sedel na klopi, se težko postavim v njihov položaj, čeprav jih poskušam razumeti. Težko jim rečem: "Potrpi, tudi tvoj čas bo prišel," ko pa vem, da bodo morali biti zelo dobri, da bi prišli v prvo postavo. Veliko lažje bi jim bilo pred nekaj leti, ko smo igrali v nižjih ligah. Takrat bi veliko lažje prišli v igro, ta pa je najmočnejši motiv za mladega igralca. Najboljša slovenska moštva so poklicna, zato fantje ob treningu nimajo časa za študij. Ko je Simon Petrov najbolj napredoval, je treniral tudi po šest ur na dan, ob

Samo Plantan

rednih treningih precej tudi sam. Študij je postavil na stran. Tudi Matjaž Smodiš ne obiskuje pouka, srednje šole dela z izpiti. Razmišljali smo tudi o drugem moštvo ali pa da bi obetavne košarkarje posodili bližnjim klubom, a le-teh ni dovolj blizu. Obetavne mlade igralce bomo v prihodnje posojali drugim klubom, in če bodo dovolj napredovali, jih bomo vzeli v prvo moštvo. Fantje, ki bodo hoteli ob košarki redno študirati, se bodo morali priključiti kateremu izmed ljubljanskih moštov, in če bodo zdržali, se lahko košarki resneje posvetijo spet po diplomu, pri 24 ali 25 letih ni še nič prepozno.

• Je morda tudi vam Krka zaradi krize v Rusiji omejila pokroviteljski denar?

Vsi smo dobili dopis, da nam bodo pomoč zmanjšali. To je hud udarec za vsak klub. Krka prispeva tretjino vsega denarja, ki ga zberemo. S svojimi uspehi smo povsem upravičili zaupanje pokroviteljev oziroma smo dobljeni denar pošteno odslužili. Če pokrovitelji od nas zahtevajo še večji uspeh, od tega ne moremo priti z manj denarja. Če denarja ne bo, bom vse skupaj pustil in odstopil, za mano pa bo to storila tudi celotna uprava.

IGOR VIDMAR

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Tu ne gre za prihodnost Zasavja

Dol. list št. 52, 30. decembra 1998

Glasovali bomo proti TET 3

Pobudniki referendumov o tem, ali naj država financira izgradnjo Termoelektrarne Trbovlje 3 - TET 3, so pomladne stranke SDS, SKD in SLS.

Financiranje in gradnja TET 3 nasprotujemo zato, ker:

- bi proizvajali bistveno dražjo električno energijo, kot je na razpolago na energetskem trgu v Sloveniji in še posebej v Evropi;
- bi v štiridesetih letih ustvarili izgubo preko 75 milijard tolarjev (cca 800 milijonov DEM), ki bi jo morali pokrivati slovenski davkoplačevalci in njihovi otroci;
- je to razvojno nezanemljiva, nesoobna in nerentabilen program;
- bi se okolje onesnaževalo mnogo bolj kot pri drugih virih energije;
- bi eno delovno mesto stalo desetkrat več, kot je razumno v moderni industriji;
- bi z denarjem, ki bi ga vložili v TET 3, lahko ustvarili najmanj 7000 okoljevarstveno neoporečnih delovnih mest, kar je mnogo več, kot pa bi jih izgubili z zaprtjem rudnika;
- bi izpušni plini škodovali zdravju ljudi (alergije, radioaktivni pepel);
- izgradnja nasprotujejo tudi mnogi najbolj ugledni ekonomski, energetski in okoljevarstveni strokovnjaki;
- je to nova socrealistična investicija, s katero želijo nekateri politiki ZL in LDS na račun vseh davkoplačevalcev kupiti peščico volilnih glasov;
- ker ta naložba ni v skladu z evropskimi ekološkimi in energetskimi standardi.

OO SDS Krško
predsednik DANILO KORITNIK

Tu ne gre za prihodnost Zasavja

Dol. list št. 52, 30. decembra 1998

O tem vprašanju je razpisan referendum, ki bo 10. januarja. Tako je odločanje prepuščeno vsem volilcem in s tem tudi velika odgovornost namesto tistih, ki bi morali na podlagi strokovnosti odločiti DA ali NE.

Premisliti je treba, kaj prinese ena ali druga odločitev. Vemo, da nimamo dovolj električne energije. Vemo tudi, da imamo že okrog 130.000 nezaposlenih. To dejstvo kriči, da je skrajni čas skrbeti za večanje zaposlitve in ne obratno. Če bo izid referendum negativen, se bo število nezaposlenih še povečalo. Pri tem je treba upoštevati zelo velike stroške za zapiranje rudnika premoga in velike izdatke, ki so že bili v namen izgradnje TET.

Poleg tega se je treba zavedati, da je doma pridobljena energija najbolj zanesljiva in prispeva k večji samozavesti. Navedeni razlogi dovolj utemeljeno govorijo, da je treba glasovati ZA izgradnjo termoelektrarne Trbovlje.

MARKO KOBE
OO DeSUS Črnomelj

Tu ne gre za prihodnost Zasavja

Dol. list št. 52, 30. decembra 1998

V nedeljo, 10. januarja, bo referendum o sporni termoelektrarni v Trbovljah. Po javnomnenjskih raziskavah je več kot tretjina ljudi, ki ne vedo, za kaj gre pri tem referendumu.

Zal je to prvi referendum, kjer so volilci precej nerodno povprašani, kaj menijo o tej dragi gradnji. Tudi tu se ni moglo mimo politizacije. Največ je k temu pripomogel poslanec Miran Potrč, saj je ta gradnja paradni konj združene liste v Zasavju. S tem ko so se pobude za referendum v parlamentu lotile pomladne stranke, je postal politični naboj še hujši. Menim, da se je glede TET 3 mogoče opredeliti predvsem ekološko, torej prav nič politično. Kdor obiskuje goro Lisco nad Sevnico, lahko pozimi opazi pri velikanskih bukvah črne madeže, ki nedvomno prihajajo iz vledimnika v Zasavju. Ko sva s kmetom odbirala za posek les za moje osterže na hiši nad Lisičjimi jamami, sva izbirala borovce, ki so imeli krošnje ožgane od žveplovdika, ki je tja lahko prišel edino iz Zasavja. Če govorim s prijatelji čebelarji iz okolice Sevnice, tožijo, da se je z izgradnjo tega dimnika zmanjšalo nasplošje medenja v dolini. Pojav bi bilo treba raziskati. Skromni čebelarji nimajo denarja za to.

Med navijanjem za to gradnjo v Zasavju sem opazil, da tam podpirajo ta načrt zaradi bodočnosti rudarjenja v revirjih. Ne morem verjeti njihovim izračunom, da bodo tudi v bodoče lahko prodajali energijski premog pod ceno tako, da bo lahko tudi elektrika iz tega premoga konkurenčna. Slovenija pospešeno vstopa v Evropsko unijo, s tem se bo slednjič odpiral tudi naš zaprti energetski trg. Cenene elektrike bo dovolj vseh vstopov v EU, kaj nam bo potlej energija iz Trbovelj? Draga igračka v podobi TET 3 bo stala in z njo tudi tamkajšnji rudniki. Soočanje z zapiranjem bo trpko ob spoznanju, da se rudarjenje ne bo izplačalo. Boljša prva zamera kot tak fikso!

Zagovorniki govorijo o izboljšanju sedanjih razmer, ko bo ugasnil stari poljski kotel brez odzveplavalne naprave, češ, saj vse skupaj gre v velikanski dimnik, ki pač onesnažuje širšo Slovenijo. Zal ne povedo ničesar o morebitni odzvepljavni napravi na tem objektu. Te naprave niso poceni, ob tem nastajajo gmote sadre, s katerimi tudi ne vedo kam... Skratka, bolje je biti PROTI TET 3, naj raje gradijo verigo vodnih elektrarn na Savi, voda se vedno teče mimo zastoj.

ALFRED ŽELEZNIK
Boštanj 56

Cviček je patentiran!

Dol. list št. 50, 17. dec. 1998

Cviček zaščiten pri uradu RS za intelektualno lastnino

Zveza društev vinogradnikov Dolenjske je, skladno s statutom, na skupščini Zveze društev vinogradnikov Dolenjske 26. aprila 1998 sprejela Pravilnik o zaščiti geografskega imena vina cviček. Zbrano še drugo dokumentacijo je vloga naslovljena na Ministrstvo za znanost in tehnologijo, Urad za intelektualno lastnino, da bi zavarovali označbo porekla vina.

Urad RS za intelektualno lastnino je 23.11.1998 izdal odločbo: "Geografsko ime cviček za vino se zavaruje za označbo porekla blaga in se pod registrsko številko 3 vpiše v register označb porekla blaga pri Uradu RS Republike Slovenije za intelektualno lastnino."

Ta zaščita je kolektivna pravica in jo smejo uporabljati v gospodarskem prometu tisti pridelovalci, ki cviček pridelujejo v skladu z zakonom o vinu in drugih proizvodih iz grozdja in vina (Ur. l. RS 70/97), podzakonskimi predpisi, zakonom o blagovnem prometu in pravilnikom o zaščiti geografskega imena vina cviček.

Zavarovano področje za pridelavo cvička je Dolenjska, torej vinogradiške površine na desnem bregu Save, in vključuje vse absolutne površine s poznanimi vinorodnimi legami. Praktično to pomeni enako pridelovalno področje, kot je bil donedavno dolenjski okoliš ali sedanji Dolenjski in kot je označen v osnutku pravilnika o razdelitvi vinogradiškega območja v RS in o dovoljenih in priporočenih sortah vinske trte.

Pravilnik o zaščiti geografskega imena vina cviček podrobno ne opredeljuje tehnoloških zahtev v vinogradištvu in kletarstvu, ne zaključuje sortnega sestava in razmerij med njimi kakor tudi ne postopkov in načinov predelave grozdja in kletarjenja, le s poudarkom na klasičnih in izboljšanih tehnologijah.

V poglavju Promet z vinom pravilnik določa, da je trženje cvička v originalnih steklenicah po 1 liter ali 0,75 litra. Stekleničenje mora biti izvedeno na pridelovalnem področju. Lahko se trži tudi neustekleničeno, toda le na pridelovalnem področju Dolenjske, pod pogoji za točenje neustekleničenih vin in v skladu z ustreznimi predpisi (gostinski obrati, ob vinskih cestah, pri pridelovalcih, vinotočih). Cviček v prometu mora biti v skladu s predpisi, kar pomeni tudi, da mora biti vino ocenjeno pri pooblaščenih strokovnih institucijah, z ustreznimi odločbami o kakovosti in načinu prodaje.

Zaščita geografskega imena vina cviček ne pomeni, da tako označbo lahko nosi vsako rdečkasto vino, ki je pridelano na Dolenjskem. Pravilnik ščiti pridelovalno območje in poimenovanje vina in oblike trženja; tehnološke zahteve v vinogradištvu (lega, sortiment, vzgojna oblika...) in kletarstvu (razmerje rdečih in belih sort, postopke predelave grozdja, postopke in sredstva v pripravi vina in stabilizaciji...), pa bo določal podzakonski akt - "elaborat za tradicionalno poimenovanje cvička pripravljavci pravilnik, ki bo sprejet verjetno v spomladanskih mesecih. Pravilnik o zaščiti geografskega imena vina cviček velja za letino 1998 skupaj z obstoječo zakonodajo o vinu, kar tudi pomeni, da vina, ki ne izpolnjujejo zakonskih pogojev (register, kletarska evidenca, odločba o ustreznosti kakovosti vina, ustrezne tehnološke zahteve), ne smejo biti v prometu in se poimenoovati z zavarovanim poimenovanjem cviček.

Zaradi strogih pogojev trženja vin pa tudi cvička se mora sleherni pridelovalec truditi za izboljšanje kakovosti in s tem za ohranjanje sedanjega in povečanje trga. Taki so cilji Zveze društev vinogradnikov Dolenjske, ki želi cvičku ohraniti dosegena priznanja na trgu ter ga še razširiti in povečati pridelavo, ohraniti tipično dolenjsko krajino, običaje in navade.

Zaščita cvička in ustrezni podzakonski predpisi morajo ohraniti cviček, posebnost med vinom, tipičen in edinstven simbol Slovenije. Prepričan sem, da tako misli večina pridelovalcev, strokovnjakov in potrošnikov.

Inž. DARKO MARJETIČ

Maistrov borec v stotem letu

ZAGOZDEC - V krogu družine in prijateljev je 27. decembra v Poljanski dolini ob Kolpi praznoval 99. rojstni dan Pavel Kralj. Je še eden izmed štirih živečih Maistrovih borec, ki je petdeset let prodajal suho robo in tako preživel številno družino.

Ob pogrneni mizi je Pavel pripovedoval zgodbe iz svojega življenja; neizbrisno sled mu je zapustilo zlasti dveletno bojevanje za Koroško v enotah pesnika in generala Rudolfa Maistra. "Če nas ne bi bilo, bi bila danes Slovenija manjša. Maister je bil pogumen človek, veliki domoljub, a mu mnogi takrat niso prisluhnili," je povedal Pavel Kralj.

Borec za severno mejo ne bo ni nikoli pozabil 6. junija 1918, ko sta v ofenzivi skupaj z Rade-
tom Mihaelom naletela na nemško strojnico; najboljši prijatelj je padel, kar je bila za Pavla velika izguba, saj je bil ob zvestega tovariša. Po prihodu s Koroškega je moral prekiniti izobraževanje na novomeški (grmški) kmetijski šoli, ker so ga 1919 napotili v vojsko Srbov, Hrvatov in Slovencev. Služil jo je v Mostarju in bil s svojo višino 150 cm in težo 45 kg nekaj posebnega. Ko je sčel vojaško suknjo, je družino preživel s kmetijo, skoraj petdeset let pa je po Vojvodini in Dalmaciji prodajal suho robo.

"Sita, rešeta in rejte sem sproti delal (sestavljaj), saj sem imel v vsaki vasi eno hišo poznano, dobre prijatelje, kajti človek mora biti pošten, ko potrebuje pomoč drugih ljudi", se dobro spominja starih časov slavljencev Pavel. Krošnja je bila večkrat težja kot on. Na pot je odhajal peš, in sicer marca, in se vračal domov pozno jeseni. Včasih so mu za robo namesto denarja ponujali pšenico, ki jo je potem na poti prodajal. Pozimi je krošnjari po hrvaških otokih. S težko prisluženim denarjem je hranil lačne otroke svojega brata, ki je padel v vojni, in svojo družino. Z ženo sta si zgradila lično hišo in kupila nekaj hektarjev zemlje.

Zdravju se mora zahvaliti, da je že v stotem letu. Na dan red-

Šest hčera in sina. Danes živijo še tri hčerke in sin, ima osem vnukov in enajst pravnukov. Živi pri hčerki v Zagorcu. Prejema kmečko pokojnino šestindvajset tisoč tolarjev in Maistrovo priznailno devetnajst tisoč tolarjev. Na občini so mu odločno zavrnili prošnjo za nadomestilo za tujo pomoč, češ da mu ne pripada, ker se hodi(!). Sam se sicer preveč ne razburja, ker država nima posluha za še živeče Maistrove borec (le omahuje z rokami in glavo), bolj razočarana je hčerka (vdova), ki po izgubi moža vestno skrbi za svojega očeta.

MILAN GLAVONJIĆ

POHOD NA TRDINOV VRH

NOVO MESTO - Mladinski odsek Planinskega društva Novo mesto vabi mlade planince na pohod na Trdinov vrh (1178 m), ki bo v soboto, 16. januarja. Odhod bo ob 7. uri z novomeške avto-busne postaje, pripeljali se bodo do Dolža, potem pa peš nadaljevali pot do koč pri Gospodični in nato na Trdinov vrh. Cena je 500 tolarjev, prijavit se lahko pri mentorjih na šolah do četrta, 14. januarja, ali pri Igorju Sladiču na tel. 324-530 ali 041/734-239.

UPOKOJENCI SE SPET IZOBRAŽUJEJO

NOVO MESTO - Že pet let potekajo v društvu upokojencev številne interesne dejavnosti, med katerimi ima izobraževanje odlično mesto. Že minuli tork polpopolne je članom društva v osnovni šoli Grm predavala mag. dr. T. Gazvoda o prvi pomoči in samopomoči pri nekaterih obolenjih v starejših letih, vsak tork v januarju pa jim bo prav tam popoldne govorila še o nespečnosti in stresu v odmaknjenih letih ter njegovem zdravljenju. Predavala jim bo tudi o vplivu alkohola na ljudsko zdravje ter o revmatičnih obolenjih. Štirje torki v februarju so namenjeni dvema zdravstvenima predavanjem specialista urologa dr. B. Pogačarja. Kustosinja Dolenjskega muzeja I. Tanko jih bo seznanila s prvim delom pregleda zgodovine Novoga mesta, lahko pa si bodo ogledali tudi nekatere muzejske zbirke in razstave. Ravnateljica knjižnice M. Jarca jim bo predstavila delo knjižnice in njena bogastva, kar si bodo prav tako lahko ogledali. Prvi tork v marcu se bodo upokojenci v Domu starejših občanov seznanili s petletnim delovanjem interesnih dejavnosti, o čemer jim bosta govorila I. Tovšak in dr. Hadl. Tg.

POPRAVEK

Popravljamo tiskarsko napako v 7. odstavku prispevka "Nekje preživijo življenje" z 18. strani zadnje številke DL, v katerem se prvi odstavek pravilno glasi: "Zalostna sem (in tudi jezna in zato kritična), ker se na Slovenskem sedaj grejo zemljo krast" oblastniki in RKC." UREDNIŠTVO

ZAHVALA

Zahvaljujem se za čudovit silvestrski večer v "hišici palčkov", ki ga je s svojim prihodom, darovi in pesmijo popestrila vesela pevka družba iz šentjernejskega cerkvenega pevskega zbora: organistka Lina Švalj, njena sestra Rezka, Štefka Radkovič, Albina Vrtič, Pini Medle ter šoferja Lojze in Franci. Bilo je lepo. Hvala vam, dragi prijatelji, in da bi bilo še kdaj tako veselo. REZKA JAKŠE

PAVEL KRALJ IZ ZAGOZDCA

Maistrov borec v stotem letu

ZAGOZDEC - V krogu družine in prijateljev je 27. decembra v Poljanski dolini ob Kolpi praznoval 99. rojstni dan Pavel Kralj. Je še eden izmed štirih živečih Maistrovih borec, ki je petdeset let prodajal suho robo in tako preživel številno družino.

Ob pogrneni mizi je Pavel pripovedoval zgodbe iz svojega življenja; neizbrisno sled mu je zapustilo zlasti dveletno bojevanje za Koroško v enotah pesnika in generala Rudolfa Maistra. "Če nas ne bi bilo, bi bila danes Slovenija manjša. Maister je bil pogumen človek, veliki domoljub, a mu mnogi takrat niso prisluhnili," je povedal Pavel Kralj.

Borec za severno mejo ne bo ni nikoli pozabil 6. junija 1918, ko sta v ofenzivi skupaj z Rade-
tom Mihaelom naletela na nemško strojnico; najboljši prijatelj je padel, kar je bila za Pavla velika izguba, saj je bil ob zvestega tovariša. Po prihodu s Koroškega je moral prekiniti izobraževanje na novomeški (grmški) kmetijski šoli, ker so ga 1919 napotili v vojsko Srbov, Hrvatov in Slovencev. Služil jo je v Mostarju in bil s svojo višino 150 cm in težo 45 kg nekaj posebnega. Ko je sčel vojaško suknjo, je družino preživel s kmetijo, skoraj petdeset let pa je po Vojvodini in Dalmaciji prodajal suho robo.

Tudi to je čar življenja!

Metliško Društvo invalidov obdarilo vseh 400 svojih članov

Pred nedavnimi božičnimi in novoletnimi prazniki je 20 poverjenikov Društva invalidov Metlika obiskalo vseh 400 članov društva. Vsem so podarili setveni kolektor ter obvestilo o možnostih letovanja v zdraviliščih, toplicah in na morju. 93 članov smo obdarili tudi z vrečko dobrot. V društvo je včlanjenih tudi nekaj težjih invalidov. Dvema izmed njih smo nakazali denar za nakup dihalnih aparatov.

Ljudje, zlasti bolni in osamljeni, so izredno veseli naših obiskov. Veseli smo, da imamo člane, ki so se pripravili žrtvovati za ljudi, ki so se znašli v stiski ali boleznih. Zato se kot predsednik Društva invalidov Metlika zahvaljujem vsem, ki sodelujete pri humanem delu, čeprav se zavedam, da je premalo reči zgolj hvala. Prav tako hvala Zvezi delovnih invalidov Slovenije za denarno pomoč. Vsem članom kakor tudi vsem ljudem dobre volje pa v imenu našega društva ter v svojem imenu želim v novem letu vse dobro, veliko zdravja in medsebojnega razumevanja.

BOGOMIR MEŽNARŠIČ,
predsednik Društva invalidov Metlika

SILVESTROVANJE STAREJŠIH V PREČNI

PREČNA - V KO RK Prečna smo se odločili, da organiziramo silvestrovanje za starejše krajanje. Zbrali smo se 12. decembra v Gosstilni pri Mari v Češči vasi. Po večerji smo se poveselili in zaplesali ob spremljavi harmonike. Predsednica Ivanka Kristan se je zahvalila vsem, ki so se udeležili silvestrovanja, obenem pa zaželela srečno, predvsem pa zdravo novo leto 1999.

IGRA MARIBORSKE DRAME LOV NA ČAROVNICE

NOVO MESTO - Mariborska drama bo z delom Arthurja Millera Lov na čaravnice režiserja Zvoneta Šedlbauerja gostovala v novomeškem domu kulture, in sicer v ponedeljek, 11. januarja, ob 19. uri za abonma A in v torek, 12. januarja, ob 19. uri za abonma B in za izven. Na voljo je še nekaj vstopnic izven abonmaja, ki jih lahko kupite v tajništvu Kulturnega centra ali rezervirate po telefonu 323-447.

Srečno, srečno!

Srečno, srečno, kot za večno zadnjo noro noč se je želelo na vso moč. Nekaj sreč bi danes dal, da bi enkrat se naspal. Še včeraj b'lo je tisoč sreč. Od tega ni ničesar več razen le srce potrto in drobovje prenažrto. Zdj po starih tirih svet se vrtil bo tale svet. Vse bo v prejšnjem elementu tako doma kot v parlamentu. JURE MURN

ŽENSKI POGLED

Bo koalicija razpadla?

Bo zdajšnja vladna koalicija razpadla? Se bodo Slovenska ljudska stranka in Slovenski krščanski demokrati združili? Ti dve politični vprašanji sta zadnje čase najbolj vroči. Kljub nujni spremembi volilnega sistema in kljub majavosti koalicije ne verjamem v predčasne volitve. Razlog je zelo preprost: poslanci imajo prevelike plače.

Z združevanjem strank je morebiti drugače. Res je, da Marjan Podobnik z leve strani, od nasprotnikov, nikdar ni bil deležen tako hudih žaljkov kot od svojih desnih tovarišev. Spominimo se, da so ga prav njegovi pomladanski prijatelji pred vstopom v koalicijo razglašali za psihiatrsko pacienta. Nič tudi ne bi bilo presenetljivo, če bi se izkazalo, da so znameniti virmani prišli do Mladine prek naše najboljš

obveščevalne službe, za katero vemo, kje je njen glavni štab. A v politiki je pač tako, da praktično ni stvari, ki se ne bi požrla, kadar gre za politično preživetje. Zato "velika desna, konservativna stranka" ni nemoč. Če bi se to zgodilo, bomo na volitvah imeli zanimivo izbiro: liberalce in socialdemokrate na eni ter konservativce in socialdemokrate na drugi strani. Za socialdemokratsko čutečega volilca idealna situacija: njegova opcija preprosto ne more izgubiti!

A predno se začnemo veseliti, naj prej pomislimo, da ime nikoli ne pove vsega. Kljub dvema strankama s tem imenom je v slovenski politiki bolj malo socialdemokratskega duha. Dokaz? Vprašajte brezposelne, vprašajte socialne podpirance.

MARIJA CIGALE

PONOSNI PRED HIŠICO - Vseh deset otrok je ponosnih na svoj izdelek, za katerega so se resnično potrudili. Velja si ga ogledati, dokler ga ne bo uničilo sonce. (Foto: L. M.)

DRUŽINA IZ BREGA DOBILA KUHINJO - Območna organizacija RK Sevnica je v mesecu obdarovanih, lepih želja in veselja obdarila družino iz Brega, ki se z osmimi otroki le težko prebija skozi življenje. S pomočjo številnih obrtnikov iz sevnjske občine so družini obnovili in opremili kuhinjo. V ta namen so preuredili nekdanji hlev in kasneje ropotarnico, kjer je bila po tleh še zemlja, vrata in okna pa so strohnela. Obrtniki so kuhinjo opremili z vsemi potrebnimi elementi, poskrbeli pa so celo za cvetje na oknih in krušne dobrote ob otvoritvi (na sliki). Družina je dobila svetel in topel prostor s primerno opremo in mizo, za katero lahko sedijo vsi člani naenkrat. Ker je prejšnja kuhinja merila le 8 kvadratnih metrov, je namreč družina jedla v treh izmenah. Območna organizacija RK in predsednica Anica Denač se ob uspešni akciji zahvaljujeta vsem, ki so pomagali.

NOVOLETNI POHOD K SV. PETRU - Prizadevni člani Planinskega društva Novo mesto - sekcija Dvor so na prvi dan novega leta organizirali pohod k Sv. Petru. Zvone Boldan, Marjan Zupančič in Brane Hren so na vrh 888 m visokega hriba prišli med prvimi, nato skuhalo okusen golaž in poskrbeli za vse rekreativce, pohodnike in ljubitelje hoje, ki so kasneje prišli na vrh. Teh pa je bilo kar precej, med njimi tudi župan Franc Škufca. Več udeležencev pa je na vrh prišlo na konjih. Za malo starejše pa tudi mlajše je poskrbel Franc Grum in jih s sanmi s traktorsko vprego pripeljal od Podgozda do vznožja te priljubljene izletniške točke, kjer je še med vojno stala cerkev. Pred leti so prizadevni planinci očistili vrh, postavili razgledni stolp in križ. Veliko zaslug pri tem ima tudi nekdanji župnik v žužembski fari Jože Nemanič. Na sliki: planinci so oskrbeli pohodnike z golažem. (Foto: S. Mirtič)

Silvestrovanje pod snegom

Deset jablanskih otrok naredilo sneženo hiško, v kateri so tudi silvestrovali - Dva tedna dela

JABLAN PRI MIRNI PEČI - Današnja mladina se žal vse bolj pogosto najbolje zabava le še z lenobnim posedanjem pred televizijskim sprejemnikom, zato je toliko bolj pohvalna akcija desetih jablanskih otrok od 1. razreda naprej, ki so na Kosovem vrtu postavili pravo snežno hiško. Tako veliko, da so v njej tudi sil-

vestrovali. Predlani so sami izdelali iglu, lani zaradi pomanjkanja snega kakšne podobne akcije ni bilo, pred tedni pa so začeli načrti za hiško iz snega. Uspelo jim je. Kosovih pet otrok: Primož, Franci, Jože, Marjeta in Matjaž, ter sosedovi Rajarjeva Gašper in Miha ter Mervarjevi Jure, Lucija in Ana so v dveh tednih dobesedno sezidali hiško, veliko štiri krat tri metre. Kot je povedal Franci, so z delom pričeli še pred počitnicami, vsako popoldne po šoli nekaj ur. Pridno so v samokolnicah nosili sneg z bližnje okolice, vzeli v roke lopate in še kaj in hišica iz snega je počasi rasla. Delali so kot pravi zidarji, saj so uporabljali "kelo" in ostalo cehovsko orodje. Naredili so si tudi lesen oder, da so lažje oblikovali streho in dimnik. Okrog hišice so uredili stezičko z ograjo, Jože pa se je izkazal tudi kot mizar. Za v predstavo je naredil leseno klop, v glavni sobi pa poleg klopi stoji tudi miza.

Veseli svojega podviga so se odločili za silvestrovanje dobesedno pod snegom. Nakupili so si kup svečk in z njimi zvečer obdali hiško, da je bilo vzdušje res praznično, s svečami pa so osvetlili tudi notranjost. Od doma je vsak prinesel nekaj dobrot, tako da so poskrbeli za lačne želodčke, zabavali pa so se tudi ob glasbi. "Če bi bilo dovolj prostora, bi še zaplesali," se je pošalil Franci, vsi pa so dodali, da tako zanimivega silvestrovanja še niso doživeli.

L. MURN

TRIJE KAPŠI MED NAJBOLJŠIMI V STAREM TRGU

STARI TRG OB KOLPI - V Starem trgu ob Kolpi so razglasili najboljši šahiste v lanskem letu. Med člani sta to postala mojster FIDE Hrvoje Jurkovič in mojstrica Darja Kapš, med mladinci Tadej Kobe in Sabina Kapš, med kadeti Mario Kapš in Sonja Mukavec ter med dečki Jurij Švegelj in Tjaša Štaudohar. (V. K.)

Naše praznine

Ob dogodku na cesti

Pogosto slišimo, da smo Slovenci med kulturno bolj ozaveščenimi narodi, bogatejši s tistim, kar ta beseda v ožjem in širšem pomenu zajema. Res nas marsikaj potrjuje v tem prepričanju in lahko potrkamo na prsi. Vendar bi moralo biti to trkanje manj vzneseno, če vzamemo v poštev še kaj drugega, kar tudi sodi pod kulturo, pod kulturo srca.

Droben in nepomemben dogodek iz letošnje zime potrjuje, da tu pogosto zeva žalostna praznina. Starejša ženska je obstala z avtom v karteljevskem klancu, ker je odpovedal motor avtomobila. Nezgodar jo je zmedla in ni vedela, kaj naj naredi. Prav takrat je pripeljala mimo uslužbenka iz Novega mesta in takoj priskočila na pomoč, prižgala vse štiri utripalke na svojem in obstalem avtomobilu, potem pa sta obe ženski porinili avto s cestišča. Bili sta prešibki. Medtem ko sta se trudili, so ju prehiteli številni vozniki. Uslužbenka je mahala mimo vozečim, da bi kdo ustavil in pomagal poriniti avto, pa ni nikomur padlo na kraj pameti, da bi postal in pomagal. Tudi ko se je zaradi prometa v nasproti smeri za obema avtomobiloma nabrala kolona, se ni nikomur od voznikov dalo stopiti iz avta. Ždeli so v avtih in se najbrž hudovali nad "babami za volanom" - krepki fantje in možakarji, vendar se ni nihče zganil. Potem je le nekdo prijazno priskočil na pomoč... "Ne bi verjela, da je kaj takega možno, če ne bi sama doživela," je kasneje pripovedovala uslužbenka.

Ali smo v prazničnih dneh, ko smo z upanjem in najboljšimi željami zrlji v prihajajoče zadnje leto tega tisočletja, pogledali tudi vase?

MiM

KNJIŽNA POLICA

A. Žiberna: Slovenke skozi čas

Skoraj neopazno je šla mimo bralcev (in žal tudi mimo ocenjevalcev) knjižica "Slovenke skozi čas", ki jo je napisala Angelca Žiberna, dolenska rojkinja, živeča zdaj v Ljubljani (o knjigi je bilo več napisanega v upokojenski reviji Vzajemnost). Vendar obe: vsebina knjižice in avtorica zaslužita pohvalo, priznanje, saj se je avtorica lotila tematike, snovi, ki je še dokaj "nezorana njiva". Pohvala avtorici tudi zato, ker je knjižico namenila mlajšim generacijam, da bi se lažje seznanili z velikim deležem slovenskih žensk pri razvoju države in da bi nadaljevali ustvarjalno pot.

Avtorica Angelca Žiberna - rodila se je v Dobrniču, kjer je preživela tudi mladost - ni zgodovinarica. Toda kot poklicno socialno delavko in ko je že v mladosti videvala težko življenje delavk, zlasti pa kmetic, jo je tako pogosto imenovano "žensko vprašanje" oziroma položaj ženske, zlasti v preteklosti, močno zanimal in jo še močneje prizadel ter jo celo zavestno spodbudil, da je začela preučevati in prebirati to doslej dokaj malo raziskano tematiko.

Po upokojitvi, zlasti pa ko je pred leti aktivno posegla v upokojensko problematiko (zdaj je podpredsednica Zveze društev upokojencev Slovenije) in se pri tem srečevala tudi z upokojenkami, ki so živele na robu življenja, je dodatno spoznavala položaj žensk. Ob dokaj načrtnem prebiranju gradiva o udeleževanju žensk v preteklosti pa je sklenila ta številna spoznanja in ugotovitve zapisati in je o tem med drugim rekla:

"Prebrala sem mnogo starejših literature, revij, zapisov in zbornikov. Veliko gradiva sem našla v Narodni knjižnici v Trstu, kjer je bil nekoč največji kulturni center Slovenije. Ob prebiranju tega gradiva sem

imela grenak občutek, saj o zgodovinski preteklosti pomembnih slovenskih žensk premalo vemo, čeprav so to korenine, povezane s sedanostjo in prihodnostjo..."

Knjižica Angelce Žiberne "Slovenke skozi čas" (70 strani) ima naslednja štiri poglavja: Slovenke v zgodovini naroda, Zenske v kulturi, Slovensko šolstvo (poudarek na ženskah) in Ženska društva. Vsak med naslovov v poglavju pa okvirno poudarja vsebino (pretežno nanašajočo se na ženske), med drugim: dogodki iz časov poganstva, pojavi čarovništva, kmečki upori, trpljenje in ponižanje žensk, kulturne in druge ustvarjalnosti žensk, pomembni pa so tudi zapisi o uveljavljanju Slovenk v najrazličnejših poklicih in njihova aktivnost v ženskih društvih. V knjižnici je tudi več slik, pesmi in besedil, nanašajočih se na ženske.

Vera Koznik, direktorica urada za žensko politiko pri vladi R Slovenije, je o vsebini knjižice med drugim zapisala: "Toda avtorice, kar je dodatna odlika knjige, ne zanimajo zgolj zarotne zgodovine. Tako se zgodbe o velikih ženskah prepletajo z zgodbami povsem navadnih žensk - služkinj, peric, tovarniških delavk, trgovk, obrtnic... Opisi njihovega vsakdanjega življenja nam povedo marsikaj o tistih plati zgodovine, ki jih v uradnih virih seveda ni najti..."

Torej vsekakor priznanje avtorici za njeno požrtvovalno - najbrž lahko upravnično zapisemo - izvirno delo. Njeno delo, njena knjižica pa naj bi bila morda v prihodnosti (spodbuda slovenskim strokovnjakom, zgodovinarjem in raziskovalcem, da bi se v okviru obdelane tematike v knjižici "Slovenke skozi čas" poglobili in širše obdelali življenje in ustvarjalnost Slovenk v preteklem in polpreteklem času.

BOJAN AJDIČ

Anekdote o profesorju Jarcu

Novomeščan profesor Janko Jarc je bil na zunaj strog človek, po srcu pa zelo dober in vedno pripravljen za šalo. O njem so se ohranile naslednje anekdote.

Lajči, to ni kicel!

Dokler je bil še ravnatelj Dolenjskega muzeja, je na "košto" navadno zahajal na bližnji Breg.

Nekoč, ko je sedel pri topli peči, ga je natakarica vprašala, s čim mu lahko postreže. Odločil se je za pohanega kozlička. Natakarica je sprejela naročilo, vendar tisti dan niso imeli na jedilnem listu kozlička, ampak ocvrto jag-njetino. Ko je Jarc ugriznil v meso, je zaklical: "Lajči (to je bil upravnik Ludvik Bencik), pridi takoj sem!"

Ko je Ludvik prišel, je profesor s prstom pokazal na krožnik in dejal: "Če je to kicel (kozliček), potem sem jaz jarac (star kozel)."

Glej, Ljubljancani so prišli...

Ko so Rusi leta 1968 vdrl v Čehoslovaško, je Novo mesto obiskal takratni predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher z ženo Lidijo Šentjunc. Goste so občinski može po razgovorih odpeljali na Otočec na kosilo. Na glavnem stopnišču so se srečali s profesorjem Jankom Jarcem. Ta se je obrnil proti Sergeju Kraigherju in rekel: "Glej no, Ljubljancani so prišli k nam! Pridejo pa samo tedaj, kadar trta zori, ali tedaj, kadar se k vojski pripravljajo."

Kakšna je novomeška zastava?

Leta 1965 so v Novem mestu praznovali 600-letnico mestnih pravic. Tedaj je prof. Jarc naredil vse, da bi dognal, kakšna sta bila originalna novomeška grb in zastava. Ugotovil je, da je novomeška zastava vinsko rdeča in zamolklo modra. Takšne zastave kajpak nihče ni uporabljal, ampak tisto z grbom na beli podlagi, kot jo še danes.

Jakčevo zastavo je komentiral tedanji župan Franci Kuhar, ki je dejal: "Zastava je tipična za Dolenjce: vinsko rdeča, s plavim ponedeljkom!"

Ker je bil prisoten tudi šentjerjski rojak in jugoslovanski konzul v Celovcu Franc Pirkovič, je ta to takoj prevedel v nemščino. Tako so novinarji v tujih časopisih napisali, da je novomeška zastava "weinrot mit blauem Montag".

Zapisal: SLAVKO DOKL

Lajči, to ni kicel. (Ilustracija Bogdan Breznik)

Za zdravo srce in ožilje

Nagradno vprašanje Društvo za zdravje srca in ožilja

NOVO MESTO - Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije, podružnica za Dolenjsko in Belo krajino, objavlja možne odgovore na nagradno vprašanje o zdravem načinu življenja, ki so ga zastavili v oddaji Za zdravo srce in ožilje na novomeški televiziji Vaš kanal 5. januarja 1999.

Zdrav način življenja je:

- izogibanje težkim napotom,
- življenje brez cigaret, pravilna prehrana in redna telesna dejavnost,
- obilna in mastna prehrana, ki nam daje moč in energijo.

Svoj odgovor napišite na dopisnico, pripišite svoj naslov in jo najkasneje do petka, 8. januarja, pošljite na naslov: Televizijski kanal, Adamičeva 2, 8000 Novo mesto.

Med pravi odgovori bomo izžrebali nagrajenca, ki bo prejel 3 knjige, ki jih je izdalo Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije, ter plačano naročino društva za leto 1999. Nagrajenka iz prejšnje oddaje je Marija Bozovičar, Prečna 25 a, 8000 Novo mesto. Za nagrado bo dobila 30 škatel hrustljavih mueslijev, ki jih podarja Zito Ljubljana.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 7.1.

SLOVENIJA 1

7.15 - 6.56 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Pod klobukom
10.00 Otroška oddaja
11.10 Naravoslovna oddaja
12.00 Zgodbe iz školjke
12.30 Kreda, dok. oddaja
13.00 Poročila
14.05 Tedenski izbor
Lipetove sanje, nem. film
15.30 Osmi dan
16.00 Mostovi
16.30 Po Sloveniji
17.00 Tedi
17.30 Glejte kako rastejo
18.00 Obzornik
18.10 Izobraževalna oddaja
18.30 Humanistika
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Tednik
21.00 TV poper
21.40 Turistična oddaja
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Pisave
23.20 Somrak stoletja, 1.del

SOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Zamudniki, naniz., 13/22 - 10.25 Angel, varuh moj, naniz., 10/22 - 11.15 Koncert Tomaža Domicelja - 12.25 Prihranjen funt, komedija - 13.05 Svet poroč - 13.35 Svet poroč - 14.45 Don Kihot, ris. naniz., 16/39 - 15.10 Skrivnostni vrt, amer. film - 16.50 Lukas, nem. naniz., 7/13 - 17.20 So leta minila, naniz., 17.55 SP v AS SL, 1. tek (m) - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Ekstremne avanture, franc. dok. serija - 20.40 SP v AS SL, 2.tek (m) - 21.30 Športni portret - 22.00 Spolno življenje Belgijcev, belg. film - 23.20 Alica, evrop. kult. mag.

KANAL A

7.30 Risanke - 9.00 Bradyjevi, hum. naniz. - 9.30 Mannix, nadalj. - 10.30 Dobri časi, slabi časi - 11.00 Maria Mercedes, nadalj. - 12.00 Odklop - 13.30 Oprah show - 14.30 Princ z Bel Aira - 15.00 Ne mi težiti, naniz. - 15.30 Nora hiša - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Maria Mercedes, nadalj. - 18.00 Oprah show - 19.00 Tretji kamen od sonca - 19.30 Zmenkarije - 20.00 Film po izbiri gledalcev - 23.45 Nemogoče

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.00 Iz združenja LTV - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontakt - na oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Litijski mozaik

HTV 1

7.40 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.25 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.35 New York (serija) - 13.05 Esmeralda (serija) - 13.55 Poslovni klub - 14.25 Živa resnica - 14.55 Aerodrom (dok. oddaja) - 15.25 Program za mlade - 17.00 Hrvaška danes - 17.45 Kulturna dediščina - 18.30 Kolo sreče - 19.05 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Odprt - 20.55 Pol ure kulture - 21.30 Izziv (kviz) - 22.05 Opazovalnica - 22.35 Dok. oddaja - 23.10 Jagode in čokolada (film)

HTV 2

14.45 TV koledar - 15.00 Dober dan - 17.25 Obala sončnega zahoda (serija) - 18.05 Hudo - 18.30 Iz sveta znanosti - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.25 Življenje z Rogerjem (film) - 21.00 Dosjeji X - 21.45 Največje romance 20. stoletja (serija)

PETEK, 8.1.

SLOVENIJA 1

7.40 - 1.20 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Glejte kako rastejo
9.40 Tedi
10.20 Izobraževalna oddaja
10.40 Humanistika
11.10 Pohujšanje v dolini Šentflorjanski, predstava SLG Celje
13.10 Poročila
14.10 Tedenski izbor
4 x 4
14.35 Po domače
15.30 Pisave
16.00 Slovenski utrinki
17.00 Oddaja za otroke
18.00 Obzornik
18.10 Dober večer
19.00 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zrcalo tedna
20.15 Petka
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Seinfeld, amer. naniz., 1/22
23.20 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Zamudniki, 10/22 - 10.30 Tedenski izbor: Lukas, nem. naniz.; 11.00 So leta minila, naniz., 4/7; 11.30 Lepa Sara, portoriški film; 13.15 Zgodba o Pepelki, amer. film - 15.30 Spoznavajmo naravo, dok. serija, 1/

6 - 16.25 SP v AS, sl. 1. tek (ž) - 17.35 Črni in Beli, Šved. nadalj., 1/6 - 18.00 Davis, ravnatelj, amer. naniz., 7/13 - 18.30 Kolo sreče - 19.00 SP v AS, sl. 2. tek (ž) - 20.00 Moški in ženske, angl. dok. oddaja - 21.05 Irma Vep, franc. film - 22.40 Nash Bridges, amer. naniz., 9/18

KANAL A

7.30 Risanke - 9.00 Bradyjevi, hum. naniz. - 9.30 Mannix, nadalj. - 10.30 Dobri časi, slabi časi - 11.00 Maria Mercedes, nadalj. - 12.00 Zmenkarije - 13.30 Oprah show, ponov. - 14.30 Princ z Bel Aira - 15.00 Ne mi težiti - 15.30 Nora hiša - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Maria Mercedes, nadalj. - 18.00 Oprah show - 18.50 Bravo, maestro - 19.00 Tretji kamen od sonca - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Obris, film - 21.45 Kvantni skok, naniz. - 22.30 Vročica noči, naniz. - 23.30 Nemogoče - 0.30 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 16.45 Najspot - 17.40 Zgodovina avtomobilizma - 18.00 Kmetijski nasveti - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.30 O gospodarstvu

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 New York (serija) - 13.05 Esmeralda (serija) - 13.55 Dok. oddaja - 14.25 Pol ure kulture - 14.55 Aerodrom - 15.25 Program za mlade - 17.00 Hrvaška danes - 17.55 Gorovimo o zdravju - 18.35 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Ekologija in etika - 20.45 Lepa naša - 22.00 Opazovalnica - 22.30 Ljudje smo - 23.20 Nočna straža: Nikita (serija); Divja stran (film); Sedmi element; Psi faktor

HTV 2

14.40 TV spored - 15.00 dober dan - 17.05 Tv izložba - 17.10 Prizma - 18.05 Hugo, tv igrice - 18.30 Televizija o televiziji - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Kviz - 20.30 Roseana (hum. serija) - 21.05 Sledovi zveri (film) - 22.50 Oddelek za umore (serija) - 23.35 Fatamorgana

SOBOTA, 9.1.

SLOVENIJA 1

7.35 - 1.55 Teletekst
8.00 Oddaja za otroke
Zgodbe iz školjke
8.30 Nesrečniki, risana naniz.
8.55 An ban pet podgan
9.25 Otroška oddaja
9.50 Prtk
11.15 Glasbeno poletje v Bohinju, 2. oddaja
12.00 Tedenski izbor
Tednik
12.50 Dobrodošli doma
13.00 Poročila
13.50 Tedenski izbor
Turistična oddaja
14.00 Duhovni utrip
14.20 Polnočni klub
15.30 Zamujena pomlad, dan. film
17.00 Cofko Cof, ris. naniz.
17.30 Lingo
18.00 Obzornik
17.10 Na vrtu
18.35 Ozare
18.40 Velike romance 20. stoletja, 12/26
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
19.55 Utrip
20.15 TV genij
21.15 Pajčevina
21.50 Okus pa cvetju, 1/4
22.30 Poročila, šport
22.30 In življenje teče dalje, angl. nadalj., 1/8
23.50 Arktična modrina, amer. film

18.00 Obzornik
17.10 Na vrtu
18.35 Ozare
18.40 Velike romance 20. stoletja, 12/26
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
19.55 Utrip
20.15 TV genij
21.15 Pajčevina
21.50 Okus pa cvetju, 1/4
22.30 Poročila, šport
22.30 In življenje teče dalje, angl. nadalj., 1/8
23.50 Arktična modrina, amer. film

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 8.55 Nostalgija z Beatniki - 9.55 SP v AS, vsl. 1. tek (ž) - 10.55 SP v AS, vsl (m) - 12.00 Dogodivščine iz živalskega vrta, nem. dok. naniz., 1/13 - 12.55 SP v AS, vsl. 2. tek (ž) - 13.40 SP v smučarskih skokih - 14.30 Nash Bridges, amer. naniz., 9/18 - 15.55 Rokomet - 17.30 Posnetek svsl (m) - 17.55 Košarka - 19.30 Videoring - 20.00 Rapa Nui, amer. film - 21.45 Rolada - 22.00 Sobotna noč

KANAL A

8.00 Risanke - 9.30 Nimaš pojma - 10.00 Charles je glavni - 10.30 Cooperjeva družščina - 11.00 Alf - 11.30 Tomov show, hum. naniz. - 12.00 Stilski izziv - 12.30 Bravo maestro - 13.00 Lepotica in zver - 14.00 Je ta čevljev pravi, film - 15.30 Skrita kamera - 16.00 Jelenček, film - 17.30 Tinta, naniz. - 18.00 Dušni pastir - 18.30 Sam svoj mojster - 19.00 Vitezi za volanom - 20.00 Zmenkarije - 20.30 Resnični svet - 21.00 Profesionalci, naniz. - 22.00 Sestavljanja, film - 0.00 Novinarja, naniz. - 1.00 Klub Avenija

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 18.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz združenja LTV - 20.30 Za zdravo srce - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Videotop

HTV 1

8.00 Tv spored - 8.15 Program za mladino - 12.00 Poročila - 12.35 Kmetijski nasveti - 13.05 Bilo nas je pet (serija) - 14.25 Briljanten - 15.15 Nepozabna zgodba o zahodu - 16.20 Poročila - 16.30 Bolnišnica na robu mesta (serija) - 17.45 Turbo Limach Show - 19.10 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Brezkončni dan (film) - 21.55 Opazovalnica - 22.25 Nočna straža: Bitter Blood; Frasier (serija); Policaj

HTV 2

12.10 Tv koledar - 12.25 Theatron - 14.50 Črno-belo v barvi - 17.50 Živali - 18.20 Dok. oddaja - 18.20 Oddaja o kulturi - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Triler - 21.15 Zlati gong - 22.00 Moj prijatelj Willy - 22.50 Svet zabave

NEDELJA, 10.1.

SLOVENIJA 1

7.35 - 3.10 Teletekst
8.00 Živžav
Risnake
9.10 Telerime
9.15 Zares divje živali
9.35 Risanka
9.50 Ozare
9.55 Nedeljska maša
11.00 Gospodarji živali, franc. dok. serija, 1/13
11.30 Obzorje duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Pomagajmo si
13.00 Poročila
13.20 Mednarodno pevsko tekmovanje Mari-bor 1998
13.50 Tedenski izbor
TV genij
14.50 Pajčevina
15.20 TV poper
16.00 Vse o sreč(k)u
17.00 Po domače
18.00 Obzornik
18.10 Alpe-Donava-Jadran
18.40 Okus po cvetju, 1/4
19.15 Risanka
19.20 Žrebanje lota
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zoom
21.35 Očetje in sinovi
22.30 Poročila, šport
22.55 Così fan tutte, poset. avstral. opere

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.55 SP v AS, vsl. 1. tek (m) - 11.00 Rolada - 11.15 David Cooperfield, angl. film - 12.55 SP v AS, vsl. 2. tek (m) - 13.45 SP v smučarskih skokih - 15.00 Euronews - 17.55 Rokomet - 19.30 Videoring - 20.00 Ipavci, TV nadalj., 1/5 - 21.20 Vatikan, moč papežev, nem. dok. serija, 1/5 - 22.15 Šport v nedeljo - 23.00 Murphy Brown, amer. naniz., 19/25 - 23.25 Poroka iz klubovanja, amer. film

KANAL A

8.00 Risanke - 9.30 Nimaš pojma - 10.00 Charles je glavni - 10.30 Cooperjeva družščina - 11.00 Alf - 11.30 Tomov show, hum. naniz. - 12.00 Sanjam o Jeannie - 12.30 Klub Avenija - 13.00 Lepotica in zver, naniz. - 14.00 Umor na Luni, film - 15.30 Ta čudna znanost - 16.00 Ferris Bueller, hum. naniz. - 16.30 Manekenke - 17.00 Klub Avenija - 18.00 Zaznamovani, naniz. - 19.00 Kung fu, naniz. - 20.00 V pasti, film - 21.45 Odkop - 22.30 Jelenček, film

VAŠ KANAL

12.30 Vaše želje - 14.00 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.30 O gospodarstvu - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 11.1.

SLOVENIJA 1

7.40 - 2.11 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Oddaja za otroke
10.20 Dober večer
11.10 Na vrtu
11.35 Velike romance 20. stol, angl. dok. serija, 12/26
12.00 Alpe-Donava-Jadran
12.35 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila
13.10 Tedenski izbor
Ljudje in zemlja
13.40 Očetje in sinovi
14.30 Zoom
16.00 Dober dan, Koroška
16.30 Po Sloveniji
17.00 Radovedni taček
17.20 Zares divje živali

NAGRADI V ŠENTJERNEJ IN KRŠKO

Žreb je izmed reševalcev 51. nagradne križanke izbral **Angelo Zabkar iz Šentjerneja in Faniko Rihter in Krškega**. Zabkarjevi je pripadla denarna nagrada. Rihterjeva bo za nagrado prejela knjigo. Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 18. januarja na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom **"križanka 51"**. Ovojnico brez poštna znamke lahko oddate v nabiralnik pri vstopu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 51. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 51. nagradne križanke se brano, v vodoravnih vrsticah, glasi: NUK, OKO, ADRESAT, MAESTRO, BERGAUER, ANI, UD, STALIN, LAST, TAPETAR, ER, ENARE, ETAŽA, NARIV, SERAK, IRAN, ROMANA, KOTA, KRAMAR.

17.40 Volkovi, čarovnice in velikani, risanka
18.00 Obzornik
18.10 Recept za zdravo življenje
19.00 Žrebanje 3 x 3 plus 6
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Otroški policaj, naniz., 6/6
21.00 Dosje
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Dosje, pogovor
0.30 Bila sva tujca, amer. film

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Tedenski izbor: Sobotna noč; 12.30 Črni in Beli, 1/6; 12.55 Davis, ravnatelj, amer. naniz., 7/13; 13.20 Moški in ženske, angl. dok. oddaja; 14.15 Vatikan, moč papežev, nem. dok. serija, 1/5 - 15.45 Bila sva tujca, amer. film - 17.25 Pripravljeni, oddaja o slov. vojski - 18.00 Ženska mojega življenja, špan. naniz. - 19.00 Jasno in glasno - 20.00 Oddaja o gospodarstvu - 21.00 Trendi, oddaja o modi in vizualni pop kulturi - 21.30 Studo City - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

7.30 Risanke - 9.00 Bradyjevi, naniz. - 9.30 Mannix - 10.30 Dobri časi, slabi časi - 11.00 Maria Mercedes, nadalj. - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 Oprah show - 14.30 Princ z Bel Aira - 15.00 Ne mi težiti naniz. - 15.30 Nora hiša - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Maria Mercedes, nadalj. - 18.00 Oprah show - 19.00 Tretji kamen od sonca - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Miza za pet, nadalj. - 21.00 Zavetišče, film - 22.45 'Alo, 'alo, hum. naniz. - 23.15 Da, gospod minister - 23.14 Nemogoče - 0.30 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Senca smrti, ponov. filma - 19.30 24 ur - 20.00 Zgodovina avtomobilizma - 20.25 Šport - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.30 Iz združenja LTV

TOREK, 12.1.

SLOVENIJA 1

7.40 - 1.11 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Radovedni taček
9.50 Pustolovščine, novozel. naniz., 17/24
10.20 Recept za zdravo življenje
11.10 Vse o sreč(k)u
12.10 Otroški policaj, naniz., 6/6
13.00 Poročila
13.30 Tedenski izbor
14.20 Dosje, pogovor
16.00 Prislunhimo tišini
16.30 Po Sloveniji
17.00 Otroška oddaja
17.20 Dobri duh iz Avstralije, avstral. nadalj., 1/13
18.00 Obzornik
18.10 Dokumentarije
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Učitelj, franc. naniz., 11/18
21.00 Pogovor
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Dnevi, tedni, meseci, nizozem. drama
23.40 Luis Fernand Celine, franc. dok. oddaja

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Zamudniki, naniz. - 10.25 Tedenski izbor: Ženska mojega življenja, naniz.; 11.20 Oddaja o gospodarstvu; 12.15 Trendi, oddaja o modi in vizualni pop kulturi; 12.45 Studio City; 14.15 Jasno in glasno - 15.10 Euronews - 16.15 Irma Vep, franc. film - 18.00 Gospa svetovalka, nadalj. - 19.00 Pomp kviz - 20.00 Košarka - 21.35 Športni portret - 22.00 Ko bo mrtev in bel, jug. film - 23.15 Svet poroč

KANAL A

7.30 Risanke - 9.00 Bradyjevi, naniz. - 9.30 Mannix, nadalj. - 10.30 Dobri časi, slabi časi - 11.00 Maria Mercedes, nadalj. - 12.00 Klub Avenija - 12.30 Kuharska oddaja - 13.30 Oprah show - 14.30 Princ z Bel Aira - 15.00 Ne mi težiti, film - 15.30 Nora hiša - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Maria Mercedes, nadalj. - 18.00 Oprah show - 19.00 Tretji kamen od sonca - 19.30 Zmenkarije - 20.00 Odklop - 21.00 Maščevalci, film - 22.45 'Alo, 'alo, hum. naniz. - 23.15 Da, gospod minister, naniz. - 23.45 Nemogoče, naniz.

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.00 Šport - 18.30 Za zdravo srce - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Prividi, amer. film - 21.35 Novice - 21.50 Rezerviran čas

SREDA, 13.1.

SLOVENIJA 1

7.40 - 0.50 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Otroška oddaja
9.55 Dobri duh iz Avstralije, avstral. nadalj., 1/13
10.20 Dokumentarije
11.10 Pogovor
12.05 Učitelj, franc. naniz. 11/18
13.00 Poročila
14.20 Tedenski izbor
Luis Fernand Celine, franc. dok. oddaja
15.10 Dnevi, tedni, meseci, nizozem. drama
16.00 Obzorja duha

DOLENJSKI LIST

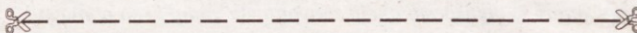
DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado **Barbari Kralj iz Kapljišča 2 pri Gradacu**. Nagrajenki čestitamo!

Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek ob 16.10 (ponovitev pa je ob torkih o polnoči), je ta teden takšna:

- (2) Brez dragih – **ansambel Poljub**
- (1) Mačkoni – **ansambel Mačkoni**
- (5) Prometna – **ansambel Nočna ptica**
- (7) Silvestrska noč – **ansambel Franca Potočarja s Podlpiškimi fanti**
- (3) Kje so tiste rožice – **Jože Bohorč s prijatelji**
- (4) Božični utrinek – **ansambel Vrisk**
- (6) Dolenjska – **ansambel Henček**
- (-) Pastirče mlado – **ansambel Vasovalci**
- (8) Ob potoku – **ansambel Litijski odmev**
- (9) Pozabljivec – **ansambel Slapovi**

Predlog: Ob 40-letnici – **Trio Francič**

KUPON ŠT. 1

Glasujem za: _____

Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

NAGRADNA KRIŽANKA 1

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	NEOŽENJEN MOŠKI	ENO- CELJUČNA ŽIVAL	GRŠKA MIT. REKA POZABLUJENJA	NALEPKA	PREME- TENEC	EKVIVALENT	ODEBELJENI DEL KORENINE NEKATERIH RASTLIN
MANJŠA KITA							
IT. PESNIK (PIETRO, 1492-1556)							
POROČILA- SCENEC ZA VODENJE MATICNIH KNJIG EG. BOMBAŽ							
					ČU ENLAJ		
					SPOJINA, PRIDOBLEJNA IZ DRUGE SPOJINE		
AVTOR: JOŽE UDIR	DIVJI KOZEL	POLOBLA	IME PIANISTA BERTONCLIA VRSTA AMINO KISLIN	RAJ	PRASKA, ODRGA		
ŠKRAT				PREČNA NIT V TKANINI	RAKAV BOLNIK		DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST
KOLORADSKI HROŠČ						ST. RIM- DRŽAVNIK, NASPROTNIK KARTAGINE	VELIKA KOPENSKA ŽIVAL
ODDELEK RIMSKA LEGIE				SVET. BOKS. PRVAK (CAS- SIUS CLAY)	GRŠKA ČRKA MEDNAROD. BEGUNSKA ORGANIZ.		
ZAGOZDA, ZATIČ					TEKMEC		
HUNSKI VLADAR (ŠIBA BOŽIA)				MUZA LIUBEZENSKE LIRIKE			
RANOCELNIK				TANKO SUROVO BOMBAŽNO PLATNO			

Šolski center
Novo mesto
Šegova ulica 112
8000 Novo mesto

razpisuje delovno mesto

1. učitelja angleškega jezika (profesor)

Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom od 1. februarja 1999 dalje.

Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po preteku roka za prijavo.

Slovenija uvaja

DDV

DAVEK NA DODANO VREDNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za finance

Kmetijska dejavnost v sistemu Davka na dodano vrednost

V Sloveniji je okoli 156.000 kmetij ali glede na kriterij EU okoli 112.000 tisoč kmetij. Po kriterijih za obvezno uvrstitev v sistem DDV bo v Sloveniji kmetij, ki bodo morale obračunavati DDV le okoli 30. Predlog zakona sicer ponuja možnost prostovoljnega vstopa v sistem, vendar večina ostalih kmetij, zaradi drobnoposestne strukture in pester, nespecializirane pridelave, te možnosti verjetno ne bo izkoristila.

Primer izračuna prodajne cene mesa, če je kmet v sistemu davka na dodano vrednost in če je izven sistema

Izračun prodajne cene z davkom na dodano vrednost

KMET NI DAVČNI ZAVEZANEC

1. Kmet kupi krmo za vzrejo živine

krma	nabavna cena	100.000 sit
	+ DDV (8%)	8.000 sit
živina	nabavna cena z DDV	108.000 sit
	+ dodana vrednost (100% marža)	108.000 sit
	prodajna cena	216.000 sit

2. Kmet prodaja živino mesarju

živina	nabavna cena	216.000 sit
	+ dodana vrednost (25% marža)	54.000 sit
	prodajna cena	270.000 sit
	+ DDV (8%)	21.600 sit
meso	prodajna cena z DDV	291.600 sit

PRIKAZ OBRAČNA DAVKA NA DODANO VREDNOST

1. faza –	kmet kupi krmo	
	vstopni DDV kmeta	8.000 sit
2. faza –	kmet prodaja živino	
	izstopni DDV kmeta	0 sit
3. faza –	mesar prodaja meso	
	izstopni DDV mesarja	21.600 sit

SKUPAJ DDV

29.600 sit

KMET JE DAVČNI ZAVEZANEC

1. Kmet kupi krmo za vzrejo živine

krma	nabavna cena	100.000 sit
	+ DDV (8%)	8.000 sit
(nabavna cena z DDV 108.000 sit - vstopni davek 8.000 sit) 100%	nabavna cena z DDV	108.000 sit
	+ dodana vrednost (100% marža)	100.000 sit
	prodajna cena	200.000 sit
	(nabavna cena 100.000 sit + dodana vrednost 100.000 sit)	
	+ DDV (8%)	16.000 sit
	prodajna cena z DDV	216.000 sit

2. Kmet prodaja živino mesarju

živina	nabavna cena	200.000 sit
	+ DDV (8%)	16.000 sit
	nabavna cena z DDV	216.000 sit
	+ dodana vrednost (25% marža)	50.000 sit
	(nabavna cena z DDV 216.000 sit - vstopni davek 16.000 sit) 25%	
	prodajna cena	250.000 sit
	(nabavna cena brez DDV 216.00 sit + dodana vrednost 50.000 sit)	
	+ DDV (8%)	20.000 sit
meso	prodajna cena z DDV	270.000 sit

PRIKAZ OBRAČNA DAVKA NA DODANO VREDNOST

1. faza –	kmet kupi krmo	
	vstopni DDV kmeta	8.000 sit
2. faza –	kmet prodaja živino	
	izstopni DDV kmeta	16.000 sit
	- vstopni DDV kmeta	8.000 sit
		8.000 sit
3. faza –	mesar prodaja meso	
	izstopni DDV mesarja	20.000 sit
	- vstopni DDV mesarja	16.000 sit
		4.000 sit

SKUPAJ DDV

20.000 sit

SLOVENICA

zavarovalniška hiša d.d.

Zanesljiva. Varna. Ki prisluhne.

Stabilna in uspešna slovenska zavarovalnica

vabi

večje število zavarovalniških
svetovalk in svetovalcev

za delo na območju

Novega mesta, Trebnjega, Straže – Dolenjskih Toplic,
Šentjerneja, Škocjana, Dragatuša, Semiča, Metlike
in Adlešičev

Ponujamo vam

redno zaposlitev za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim
delom, ali pogodbeno sodelovanje za trženje zavarovanj

Če imate

veselje do dela z ljudmi,

vsaj V. stopnjo strokovne izobrazbe,

vozniški izpit B-kategorije in lasten prevoz,

vas vabimo, da se nam pridružite

in nam najkasneje 8 dni po dnevu objave pošljete svojo pisno
prijavo s kratkim življenjepisom in dokazili na naslov:

SLOVENICA, zavarovalniška hiša, d.d.,

Celovška cesta 206, 1000 Ljubljana,

s pripisom "Za razpis".

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 9. januarja, bodo odprte naslednje
prodajalne živil:

• **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Dom Bršljin
od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos
od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. ure do 19:30: mlečni diskont Vita, Šmihel
od 8. do 21. ure: trgovina Zepek, Ragsvoka
od 7. ure do 14:30: market Maja, Bučna vas
od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna
od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
od 8. do 16. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri
Stopičah
od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter
od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas
od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njive
od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk,
prodajalna Kandija
• **Brežice:** do 13. ure: Market
• **Uršna sela:** od 8. do 16. ure: Urška
• **Sentjernej:** od 7. do 17. ure: Market Sentjernej
od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Sent-
jerneju
od 7. do 18. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje
V nedeljo, 10. januarja, bodo odprte naslednje
prodajalne živil:
• **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba
Glavni trg,
Market Kandijška, Samopostrežba Mačkovec, Mar-
ket Ljubljanska, Market Ragsvoka, Market Drska,
Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba
Šmihel, Market Seidlova

od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos
od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku
od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
od 8.30 do 12. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. ure do 19:30: mlečni diskont Vita, Šmihel
od 8. do 19. ure: trgovina Zepek, Ragsvoka
od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas
od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna
od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
od 8. do 12. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri
Stopičah
od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter
od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas
od 7. do 12. ure: market Malka, Mestne njive
od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, proda-
jalna Kandija

• **Uršna sela:** od 8. do 12. ure: Urška
• **Straža:** od 8. do 11. ure: Market Straža
• **Sentjernej:** od 8. do 11. ure: Market Sentjernej
od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Sent-
jerneju
od 7. do 12. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje
• **Žužemberk:** od 8. ure do 11:30: Market
• **Škocjan:** od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
• **Trebnje:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba
Blagovnica
• **Mirna:** od 7.30 do 11. ure: Grič
• **Mokronog:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba
• **Črnomelj:** od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market
Čardak
• **Semič:** od 7.30 do 10.30: Market
• **Brežice:** od 8. do 11. ure: Market

nIISSSAAAAAn!!!

cene so POPUSTile!

Nekateri avtomobili so cenejši, nekateri boljši, nekateri oboje.
Poleg izjemno ugodne cene še popust za omejeno količino avtomobilov.

Pooblaščen zastopnik: NISSAN ADRIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana, tel. 061/17 10 840, <http://www.nissan-adria.si>

Pooblaščen trgovci in serviserji:

• NISSAN HVALEC, Ptuj, telefon: 062/ 783 840 • AVTO MOČNIK, Kranj, telefon: 064/ 242 277
• AVTONISS, Ljubljana, telefon: 061/ 159 73 31 • MG d.o.o., Muta, telefon: 0602/ 61 760 • AVTOSERVIS GORICA, Nova Gorica, tel: 065/ 22120
• AVTOTRUNK, Ljubljana, telefon: 061/ 168 38 99 • AVTO CELJE, Celje, telefon: 063/ 490 36 31 • AVTOMEHANIKA FABJAN, Branik, tel.: 065/ 57012
• AVTOSERVIS PIŽEM, Domžale, tel.: 061/ 1627 100 • AVTO KUK, Slov. Konjice, telefon: 063/ 753 984 • AVTOMEHANIKA VIDRIH, Otočec, tel.: 068/ 75180
• NISSAN SERVIS KRULC, Moravče, tel.: 061/ 73 1143 • AVTOHIŠA KOS, Polzela, telefon: 063/ 702 230 • AVTOMEHANIKA ZIERER, Sevnica, tel.: 0608/ 81389
• A&M FERK, Maribor, telefon: 062/ 640 058 • AVTOSERVIS LIPNIK, Velenje, tel.: 063/ 893 549 • AVTOHIŠA MURSKA SOBOTA, tel.: 069/ 32 209

REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za finance

Trošarine

Poleg davka na dodano vrednost bo s 1. julijem 1999 spremenjen tudi sistem plačevanja trošarin. Praviloma so s trošarinami obdavčeni t.i. monopolni izdelki, ki jih ni mogoče nadomestiti s podobnimi izdelki, zaradi česar je preprečeno bistveno zmanjšanje ali opustitev njihove uporabe. Trošarine bodo tako v Sloveniji obračunane od uvoza ali prometa z alkoholom in alkoholnimi pijačami, s tobačnimi izdelki, z mineralnimi olji in s plinom, skratka od izdelkov, ki bodo v Sloveniji proizvedeni ali pa uvoženi in pri nas zgolj dani v uporabo. Zavezanec za plačilo trošarin bodo proizvajalci in uvozniki trošarinskih izdelkov. Odlog plačila trošarine bo mogoč le s pridobitvijo posebnega dovoljenja carinskega organa, v primerih, ko bo zavezanec v trošarinskem skladišču proizvajal, skladiščil, prejemal ali odpremljal trošarinske izdelke pod posebnim režimom, pri čemer bodo morala biti trošarinska skladišča vidno označena in fizično ločena od ostalih prostorov. Plačila trošarine bodo z dovoljenjem carinskega organa lahko oproščeni le tisti proizvajalci, ki bodo vodili poslovne knjige po sistemu dvostavnega knjigovodstva, ki

bodo redno izpolnjevali davčne in carinske obveznosti, ki bodo predložili carinskemu organu instrument zavarovanja plačila trošarine, in ki ne bodo v postopku likvidacije. Plačila trošarine bo poleg tega lahko oproščena le oseba, ki ni bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje davčne utaje, in sicer bo možna oprostitev le v primerih, ko bodo določeni trošarinski izdelki uporabljeni v posebne namene. Tako bo oproščena plačila trošarine uporaba etilnega alkohola kot surovine v proizvodnji zdravil, kisa in živil, ter v kemični in kozmetični industriji. Trošarina se ne bo plačevala niti od mineralnih olj in plina, ki se uporabljajo kot pogonsko gorivo v letalskem in pomorskem prometu, razen v primeru uporabe letala oz. plovila za zasebne namene, ter za pogon ribiških ladij. Trošarine prosta bo tudi uporaba mineralnih olj in plina v obratih za proizvodnjo električne in toplotne energije ter v plavžih kot dodatek k osnovnemu gorivu koksu. Trošarine ne bodo obračunane od trošarinskih izdelkov, ki bodo služili potrebam diplomatskih in konzularnih predstavništev, akreditiranih v Sloveniji, in službenim potrebam mednarodnih organizacij, vendar v vseh primerih le na podlagi potrditel zunanega ministrstva.

Zavezanec za plačilo trošarine bo dolžan predložiti carinskemu organu mesečni obračun trošarine, in sicer do 25. dne naslednjega meseca po preteku davčnega obdobja. Obračunana trošarina za davčno obdobje pa bo zapadla v plačilo zadnjega dne v davčnem obdobju, plačana pa bo v 30 dneh po zapadlosti. Za razliko od davka na dodano vrednost nastane obveznost za obračun trošarine praviloma takrat, ko se trošarinski izdelki sprostijo v porabo. To pomeni, ko so odpremljeni iz trošarinskega skladišča, ali ob uvozu. Pravica do vračila trošarine nastopi le izjemoma. Sicer pa bo predstavljala trošarinsko osnovo za vina ter vmesne in fermentirane pijače količina trošarinskih izdelkov, merjena v hektolitrih, za pivo in etilni alkohol pa prostorninska vsebnost alkohola na en hektoliter. Trošarinsko osnovo za tobačne izdelke bodo predstavljali 1.000 kosov izdelka in drobnoprodajna cena oz. kilogram izdelka. Pri mineralnih oljih oz. plinu pa bo trošarinska osnova količina, merjena v kilogramih, kubičnih metrih ali litrih. Če se bo spreminjalo razmerje med tolarjem in evrom za več kot desetino od uveljavitve zadnje spremembe višine trošarine, bo lahko vlada sama znižala ali povišala trošarino za posamezne izdelke.

Smo živilskopredelovalna industrija z uveljavljeno blagovno znamko
KRALJEVE MESNINE

Želimo zaposliti več KV mesarjev z območja Kočevja ali Novega mesta.

PONUJAMO VAM:

- zaposlitev za nedoločen čas
- stimulativno nagrajevanje
- ugodne pogoje dela
- organiziran prevoz na delo

Če se nam želite pridružiti, pošljite pisno prijavo z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: **EMONA, MESNA INDUSTRIJA ZALOG, d.o.o., Kadrovska služba, Agrokombinatska 63, 1129 Ljubljana-Zalog.**

Od jeseni naj bi bila glasbena šola samostojna

Predlagajo javni zavod

SEVNICA - Če bo šlo vse po sreči, bo 1. septembrom 1999 začela samostojno pot nižja glasbena šola v Sevnici, ki ima trenutno okrog 200 učencev na različnih instrumentih in deluje v okviru osnovne šole v Sevnici. Pobudo za ustanovitev samostojnega javnega zavoda je dal svet šole, saj ugotavlja, da njihova enota izpolnjuje vse potrebne kriterije in razpolaga tudi z lastnimi prostori, a je kljub temu omejena v strokovnosti ravno zato, ker deluje v okvirih osemletke. Odgovorna oseba je namreč ravnatelj, ki nima ustrezne stro-

kovne izobrazbe za vodenje glasbene šole. Na to pomanjkljivost je šole že večkrat opozorilo tudi ministrstvo za šolstvo in šport. Novi zavod, če ga bo občina ustanovila, ne bo bistveno obremenil proračuna, saj osebje glasbene šole v celoti plača ministrstvo, tako bo tudi z novim ravnateljem. Nepedagoški delavci šole se bodo le izdvojili iz osnovne šole in se v določeni potrebi meri zaposlili v novem zavodu.

Stroške prehrane, izobraževanja in prevozov učiteljev ter vse stalne stroške glasbene šole že zdaj plačuje občina in doda določen delež sredstev za pouk na vsak oddelek. Glasbena šola bo še naprej uporabljala tudi prostore v osnovni šoli. Predlagatelj glasbene šole kot samostojnega zavoda še poudarjajo, da glasbeno izobraževanje otrok sofinancirajo tudi starši. Letos njihov prispevek znaša 3.000 tolarjev na mesec in ga oblikuje šola sama. B. D. G.

S POHODA NA KRIM - Naš zadnji pohod v letu 1998 je bil 12. decembra pohod na Krim, 1107 m visok vrh v krmskem pogorju, ki se ga je udeležilo 66 pohodnikov. Iz megle Novega mesta smo se odpeljali ob 8. uri. Že na Rakitni smo slutili bližino sonca, ki nam je kasneje polepšalo dan. Po dveh urah pohoda smo prispeli na s soncem obsijani vrh, na katerem je tudi koč, v kateri smo se okrepčali, pogledali razgledišče in se fotografirali. Bilo nam je prijetno in kar stozilo se nam je, ko smo zapuščali to idilo. Vedeli smo, da se spuščamo v meglo in mraz. Kljub temu je bil za nami lep dan. Hvala vsem, ki so sodelovali pri izpeljavi pohoda. (I. Sladič)

sodoben vsestranski zanimiv pokrajinski tednik

DOLENJSKI LIST

Novo mesto
Glavni trg 24

☎ 068/323-606
faks 068/322-898
E-mail info@dol-list.si
Internet http://www.dol-list.si

za oglaševalce
zanesljiv zadetek

AC AUTOCOMMERCE d.d.
AC - INTERCAR d.o.o.
Ljubljana, Baragova 5

objavlja v **pradajalni Čatež ob Savi, Zagrebška c. 16,**
delovno mesto

KOMERCIALISTA

za prodajo rezervnih delov za vozila **MERCEDES-BENZ**

Od kandidatov pričakujemo:

- V. stopnjo strokovne izobrazbe ustrezne smeri (ekonomske ali komercialne)
- pasivno znanje nemškega jezika
- poznavanje dela na osebem računalniku
- vsaj 1 leto delovnih izkušenj
- komunikativnost in veselje do dela s strankami.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas (leto dni) - nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Kandidate vabimo, da svoje ponudbe s kratkim življenjepisom ter dokazili o strokovni usposobljenosti pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Autocommerce, d.d., Ljubljana, Baragova 5, kadrovski sektor.

Vse prijavljene kandidatke bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po odločitvi.

PRAVNA SVETOVALNICA

Svetuje dipl. iur.
Marta Jelačin

Odgovornost dedičev za zapustnikove dolgove

Na dediča ne preidejo samo aktiva, marveč tudi pasiva

zapuščine. Med pasiva zapuščine spadajo predvsem zapustnikov dolgovi pa tudi nekateri zapušinski dolgovi (stroški popisa in cenitve dediščine, pogrebni stroški...). Po zakonu o dedovanju dedič odgovarja za zapustnikove dolgove, toda le omejeno, do višine vrednosti svojega dednega deleža. Če je dedič več, so ti nerazdelno odgovorni za zapustnikove dolgove, in sicer vsak do višine vrednosti svojega dednega deleža. Sodeč, ki je plačal upniku več, lahko zahteva od drugih sodečev povračilo.

ZAHVALA

Mama, ljubila si nas kakor svoje življenje, tiho odšla, drobna solza, trenutek tišine. Snidemo se spet, kjer ne bo ne solz ne bolečine.

V 89. letu starosti nas je tiho zapustila mama, stara mama, tašča in teta

OLGA BEVEC
rojena Vrščaj
iz Grma pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, za pokojno mamo darovali sv. maše, poklonili sveče in cvetje, nam kakorkoli pomagali in v tako velikem številu pokojno mamo pospremili k zadnjemu počitku. Posebno zahvalo smo dolžni osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, gospodu kaplanu za ganljivo opravljen obred, pogrebni službi Novak, pevcem za zapete žalostinke, Domu počitka Metlika, sestanovalki Mariji Geršič, obratu Beti Mirna Peč, SZ - DE Sekciji za vleko Novo mesto ter Transportu Kovačič. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujejo sinova z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 57. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast in dedek

ALOJZ MOŽE
upokojenec iz Hruševca

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih pomagali in nam stali ob strani, sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom Hruševca za denarno pomoč, podarjeno cvetje, sveče in izraze sožalja. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen obred ter g. Umeku za iskrene poslovnice besede. Hvala vsem, ki ste se ob zvokih Tišine še zadnjič poslovili od pokojnika.

Žalujejo: vsi njegovi

ZAHVALA

Na pragu svojega 66. leta je odšel v večnost naš najdražji

ALOJZ NOVAK
iz Dolenje vasi pri Mirni Peči

Iskrena hvala vsem, ki ste mu lajšali zadnje tedne življenja, nam pa v teh najtežjih trenutkih stali ob strani in ga tako množično pospremili na zadnji poti. Neizmerno smo hvaležni dr. Mozetičevi, dr. Miličevi in osebju Internega oddelka novomeške bolnišnice za ves trud, prijateljem in sorodnikom za darove, sosedom za nesebično pomoč, gospodu župniku in pevcem za lep obred slovesa. Hvala gospodu Lahu za poslovnice besede in pogrebni službi Oklešen za organizacijo pogreba. Vsem in vsakomur še enkrat hvala!

Žalujejo: hči Silva z družino, brat, sestri in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto odkar je odšel od nas ljubi mož,
oče in ata

JANEZ VODOPIVEC

iz Novega mesta, Šmihel 28

Za vedno ostajaš v naših srcih! Hvala vsem, ki se ga
spominjate in prižigate svečke na njegovem grobu.

Vsi njegovi
Novo mesto, 4.1.1999

ZAHVALA

Za vedno nas je v 62. letu starosti
zapustila naša draga žena, mama,
stara mama in sestra

MARIJA POVŠE

iz Verduna pri Stopičah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom,
prijateljem in znancem, ki ste nam pisno ali ustno izrazili
sožalje, pokojni darovali cvetje, za maše, sveče ali nam
kakorkoli pomagali v težkih trenutkih. Posebna zahvala
družinam Murgelj, Plantan, Banič, Kobe in Slak. Hvala
sodelavcem Osnovne šole Stopiče, Krke Zdravilišča iz
Dolenjskih Toplic, Doma starejših občanov iz Novega mesta,
Dolenjske banke, d.d., Novo mesto, Studia D Novo mesto.
Zahvala tudi Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo
mesto, pevcem iz Šmihela, Pogrebni službi Oklešen in
župniku g. Eberlu za opravljen pogrebni obred in sveto mašo.

Vsi njeni

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

mobitel: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila
pogrebni stroškov, imajo pri celotni
storitvi le minimalno doplačilo.

Opravljamo tudi prevoze v tujino in
v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je zapustil naš
dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in
tast

JOŽEF KASTELIC

z Velikega Cerovca 6

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in
prijateljem, ki so našega ata pospremili na zadnji poti, mu
darovali cvetje, sveče, za svete maše in nam izrazili sožalje.
Zahvaljujemo se kolektivom Krka, Dolenjka in Novoterm ter
gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem in vsakemu
posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njegovi

V SPOMIN

V 86. letu starosti nas je zapustila
naša draga teta

IVANA KOROŠEC

roj. Doltar

iz Gradca 22 v Beli krajini

Hvala vsem, ki se spominjate naše tete, njene dobrote in
dobrega srca, postojite ob njenem grobu ter ji prižigate sveče.

Žalujemo: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame

ROZALIJE GAŠPER

Vel. Podljuben 28

se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, ji
darovali cvetje in sveče, nam pa izrazili sožalje. Hvala
Alojzu Muhiču in govornici za poslovljne besede.

Žalujemo: vsi njeni

ZAHVALA

V 95. letu starosti nas je zapustila draga mama

HELENA JARNOVIČ rojena Kunc

iz Pekla 10, Trebnje

Od nje smo se poslovili v sredo, 30. decembra 1998, na
pokopališču v Trebnjem. Iskreno se zahvaljujemo
sorodnikom, prijateljem in vsem, ki ste nam izrazili sožalje,
pokojni darovali cvetje in sveče ter jo v tako velikem številu
pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo osebju
Pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za lajšanje
bolečin v zadnji dneh njenega življenja, Pogrebni službi
Oklešen, pevcem iz Trebnjega za zapete žalostinke ter
gospodu župniku za opravljen pogrebni obred. Vsem in
vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujemo: hči Meri z možem, sin Ciril z družino in ostalo
sorodstvo

Trebnje, Novo mesto, Sinja Gorica pri Vrhniki,
dne 4. januarja 1999

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame, babice in prababice

NEŽE BABIČ

iz Velike vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem za izraze sožalja, darovane maše, cvetje in sveče ter
za spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala zdravstvenemu
osebju Zdravstvenega doma Krško za nudeno pomoč v njeni
bolezni. Zahvaljujemo se gospodu kaplanu za poslovljni
obred, še posebej se zahvaljujemo vsem sovaščanom, ki ste
nam v teh težkih trenutkih žalosti bili v veliko oporo in nam
vsestransko pomagali.

Vsi njeni
Velika vas, 4.1.1999

Tiho, tako kot je živel, nas je v 91. letu starosti zapustil

JULIJ SMRKE

Od njega se bomo poslovili v ožjem družinskem krogu v
četrtek, 7. januarja, na pokopališču v Šmihelu.

Žena Anica, hčerki Darinka in Ida z družino ter drugo sorodstvo

Novo mesto, 2. januarja 1999

ZAHVALA

Kdor živi v spominu dragih,
je samo oddaljen...

V tihi žalosti vam sporočamo, da je v 28. letu starosti za vedno zaspal naš
ljubljeni

BOJAN BERGINC

z Drške 44, Novo mesto

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče
in spremstvo na njegovi mnogo prerani zadnji poti. Zahvaljujemo se g. Plankarju iz Revoza za
besede slovesa, Dolenjskemu oktetu za zapete žalostinke, za zaigrano Tišino ter požrtvovalnim
patronažnim sestram. Hvala g. proštu Lapu za lepo opravljen obred.

Žalujemo: žena Urška, hčerka Lara, sin Domen in ostali sorodniki

ZAHVALA

Ugasnilo je srce, ki je mislilo vedno le na dobroto, brez moči so omahnile
roke, ki so vedno več dajale kot prejemale. Naš ljubljeni mož, oče, dedek in
brat

JOSIP BIHAR

je končal svojo zemeljsko pot v torek, dne 29.12. 1998.

Zahvaljujemo se dr. Emilu Lučevu, dr. Janezu Kramarju, dr. Borisu Pogačarju in medicinskemu
osebju Urološkega oddelka Splošne bolnišnice v Novem mestu za zdravljenje in nego med
njegovo hudo boleznijo. Hvala g. proštu Lapu in p. Luki za opravljen obred, Društvu HKU za
poslovljne besede, vsem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnega pospremili na
njegovi zadnji poti.

Žena Jožica, sinova Josip in Leonard z družino

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

STANKO GRAHEK

upokojeni pismonoša Pošte Črnomelj

Od njega smo se poslovili v soboto, 2.1.1999, na pokopališču v Vojni vasi.

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o., POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

OSMRNICA

Iztekla se je življenjska pot našega dragega upokojenega sodelavca iz Programa Kozmetika

ALOJZA AVBARJA

Slavka Gruma 27, Novo mesto

Od njega smo se poslovili v sredo, 6. januarja, na pokopališču v Malem Orehku.
S hvaležnostjo ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, d.d., Novo mesto

tedenski koledar

Četrtek, 7. januarja - Zdravko Petek, 8. januarja - Severin sobota, 9. januarja - Julijan Nedelja, 10. januarja - Gregor Ponedeljek, 11. januarja - Pavlin Torek, 12. januarja - Tatjana Sreda, 13. januarja - Veronika

LUNINE MENE
9. januarja ob 15.22 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 7., 9. in 10.1. (ob 18. in 20. uri) ter 8.1. (ob 18. uri) in 11.1. (ob 20. uri) kriminalni film

Popolni umor. 13.1. (ob 20. uri) drama Rezilo.

ČRNOMELJ: 8. in 9.1. (ob 20. uri) vojna drama Reševanje vojaka Ryana. 10.1. (ob 18. in 20. uri) drama Pogajalec.

KRŠKO: 7. in 8.1. (ob 20. uri) ter 9. in 10.1. (ob 18. uri) film Trumanov show.

METLIKA: 8.1. (ob 19. uri) drama Pogajalec. 10.1. (ob 17. in 20. uri) vojna drama Reševanje vojaka Ryana.

NOVO MESTO: Od 7. do 10.1. ter 13.1. (ob 18. in 20. uri) akcijski film Kačje oko. Od 8. do 10.1. (ob 16.30) komedija Ace Ventura.

TREBNJE: 8.1. (ob 20. uri) in 10.1. (ob 17. uri) komedija Zorro.

KMETIJSKI STROJI

OBRAČALNI PLUG, 14 col, traktorske gume, 13, 6, 36 col, gume za Unimog, 12, 5 x 20 col, in šrotar za koruzo prodam. ☎ (0608)56-269. 23
SAMONAKLADALKO, 16 m³, ohranjeno, prodam. ☎ (068)69-158. 26
TRAKTOR UNIVERZAL 445 DT, letnik 1986, pogon na vsa 4 kolesa, prodam. ☎ (068)65-409. 43

MOTORNA VOZILA

JUGO SKALA 55, registriran do 12/99, ugodno prodam. ☎ (068)89-501. 22
R 5 CAMPUS, letnik 1993, rdeč, 3V, prvi lastnik, prodam. ☎ (041)720-038. 27
LAĐO KARAVAN, letnik 1994, registriran do 12/99, prodam za 390.000 SIT. ☎ (068)75-629. 28
KOMBI trafic furgon, letnik 1992, registriran do 11/99, prodam. ☎ (0609)654-446. 32
LADO SAMARO, sive kovinske barve, 5V, 65.000 km, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ (068)42-932. 41
JUGO 45, rdeč, letnik 1990, 37.800 km, dobro ohranjen, rezervna kolesa, prvi lastnik, prodam. ☎ (0608)89-063. 48
JUGO 55, letnik 1987, registriran do 6/99, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)66-224. 49
AX D, letnik 1989, registriran za celo leto, prodam. ☎ (068)73-447. 57
AX, letnik 1988, registriran do 5/99, 90.000 km, prodam. ☎ (068)75-334 ali (041)697-963. 66
LADO SAMARO 1500, 3V, rdečo, letnik 1992/93, 73.000 km, registrirano do 1/2000, prvi lastnik, nove gume, ohranjeno, prodam za 260.000 SIT. ☎ (041)509-880. 1
LADO SAMARO, letnik 1994/95, registriran za celo leto, prodam. ☎ (068)76-261. 12
JUGO 45, letnik 1988, registriran do 9/99, prva barva, prodam. ☎ (068)73-069. 47

POHIŠTVO

KUHINJO in dnevno sobo prodam. ☎ (0608)56-738. 69

POSEST

V OKOLICI Novega mesta kupim manjši bivalni vikend ali brunarico. ☎ (0608)56-263. 7
NJIVO v Prečni, 22 a, prodam. ☎ (068)323-773. 31
PRODAMO več hiš v Novem mestu, parcelo, 2000 m², starejšim objektom in poslovno - stanovanjsko hišo v centru Novega mesta, domačije v Novem mestu, Trebnjem in Mokronogu, zazidljive parcele v bližini Novega mesta, v Mirni Peči in Trebnjem, vikend na Vinjem Vrh in v Mirni Peči, lokal v Novem mestu. KUPIMO vseljive hiše v Novem mestu in okolici, Trebnjem. ODDAMO poslovne prostore in lokale, 13 m², 80 m², 120 m² in 200 m², vse v centru Novega mesta, trgovino, 110 m², gostinski lokal, 80 m², v bližini Novega mesta. POSREDUJEMO pri prometu vseh nepremičnin na Dolenjskem in v Ljubljani. STANDOM NEPREMIČNINE, Rogovila 26, Mirna Peč, ☎ (068)78-030 ali (0609)643-999. 73

PRODAJ

OPAŽ prve kvalitete, 720 SIT/m², druge kvalitete, 500 SIT/m², talni pod ter bruna po 1200 SIT/m² prodajamo. Dostava brezplačna! ☎ (063)761-041 ali (041)522-479. 11
MOBITEL (GSM) in 140 kg težkega prašiča, domača krma, prodam. ☎ (068)49-475 ali (041)527-099. 14
OTROŠKI AVTOSEDEŽ in otroško posteljico zelo ugodno prodam. ☎ (068) 374-321. 19
RDEČE VINO in žganje prodam. ☎ (068) 324-094. 19
BREZOVA DRVA, suha, prodam. Lahko tudi razžagam. ☎ (068)26-484. 29
KROMPIR, sorte sante, romana, frizija, marisard in jerla, vse lanski uvoz, prodam. Lampret, Gatina 23, Grosuplje, ☎ (061)762-316. 42
DOBRO OHRANJEN, malo rabljen priključek za odmetavanje snega Gorenje Muta prodam. ☎ (068)82-062. 51
PVC CISTERNE za kurilno olje, rabljene, 1500- in 2000-litrsko, prodam. ☎ (041) ali (0609)630-068. 59
ZELO LEPO OHRANJENO opremo za frizerski salon prodam. ☎ (061)127-34-51. 59
POLHOVO MAST prodam. ☎ (068)68-502. 59
MOTORNO ŽAGO Stihl in njivo v k.o. Gradišče ugodno prodam. ☎ (068)81-639. 59
SUHE javorove deske, razrezane na 25 mm, 6 m³, prodam. ☎ (0609)653-574. 10

SUZUKI

AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791

BALENO 1.6 GS, 4WD
SWIFT GAL

Akcija terenci:

SAMURAI LX, 3V
VITARA LX, 3V
VITARA V6, 2.0, 5V, klima

2.595.000
2.400.000 SIT
že od 1.295.000 SIT

2.000.000
2.800.000
4.200.000

1.895.000 SIT
2.695.000 SIT
3.795.000 SIT

PRODAJA in SERVIS

Novi simbol
nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pisem, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE

http://www.posta.si
e-mail: info@posta.si

RAZNO

ANGLEŠČINA! Izkušen pedagog, nosilec pedagoške licence RSA/ CAMBRIDGE TELFA, nudi maturitetno pripravo in instrukcije. ☎ (068)341-106, po 17. uri. 21
USPEŠNO INŠTRUIRAM matematiko in fiziko na vašem domu. ☎ (068)60-007. 33
NUDIMO ter uredimo delo na naftni ploščadi, ladjah ter ostala dela v tujini. Odhodi že v januarju. Samo resni pokličite na ☎ (041)750-843. 63
ZA VARSTVO otrok na našem domu iščem prijazno gospo iz okolice Krškega. ☎ (0608)71-787. 71
V TRGOVSKO - POSLOVNEM CENTRU v Metliki oddam opremljen frizerski salon, 30 m², za 600 DEM na mesec. ☎ (068)58-543. 72
STAREJŠO GOSPO za pomoč v gospodinjstvu in občasno varstvo otrok iščemo. ☎ (068)341-164. 64

SLUŽBŽO DOBI

DEKLE za delo v gostinstvu zaposlim. ☎ (068)341-077 ali (041)671-335. 34
PRODAJALCO pripravnicu zaposlim. ☎ (068)316-116. 38
V DNEVNEM BARU v Novem mestu zaposlimo gostinico natakario. ☎ (0609) 644-215. 40
2 MLAJŠA FANTA zaposlimo. Dimnikarstvo Jože Prime, Zelena pot 8, Črnomelj, ☎ (068)51-781 ali (041)722-885. 50
V KAVA BARU v Novem mestu zaposlimo simpatično dekle. ☎ (068)24-332 ali 325-985. 56
NATAKARICO zaposlim. ☎ (068)73-042. 56
POHIŠTVENE MIZARJE takoj zaposlimo. ☎ (041)746-320. 62
PRODAJALCA AVTOMOBILOV iščemo. Pogoj: veselje do dela in srednješolska izobrazba. Prošnje pošljite pod šifro: Resen.

STANOVANJA

STAREJŠO HIŠO ali stanovanje v Novem mestu ali okolici kupim. ☎ (068)23-050. 39
NUJNO iščem sobo ali garsonjero v okolici Šmarjeških Toplic, Sentejnerja ali Novega mesta. ☎ (068)316-677, dopoldan. 60
DVOSOBNO STANOVANJE v Mariboru prodam ali zamenjam za stanovanje v Novem mestu. ☎ (068)42-213. 9

ŽIVALI

PRAŠIČE, težke 130 do 160 kg, domača krma, prodam. Možen zakol pri prodajalcu. Prodajam tudi sivega bikca, starega 8 tednov. ☎ (068)81-785. 3
TELIČKO SIVKO, staro 10 tednov, prodam. Herinja vas 8, ☎ (068)75-553. 4
RJAVE JARKICE v nesnosti prodajamo. Kuhelj, Šmarje 9, Sentejnerja, ☎ (068)42-524. 15
PRAŠIČA, 130 kg, domača krma, prodam. ☎ (068)73-630. 15
TELIČKO SIVKO, staro 9 tednov, in prašiča, 150 kg, prodam. ☎ (068)25-846. 16
14 DNI staro tele prodam. ☎ (068)89-574. 16

TELIČKO SIVKO, staro 10 tednov, prodam. Herinja vas 8, ☎ (068)75-553. 17

OVCE, plemenske, z mladiči, prodam. Cena ovce in 2 jagnjet je 30.000 SIT. ☎ (0608)87-824. 20

2 PRAŠIČA, 140 kg, in cvček prodam. ☎ (068)42-859. 25

KOZLA, starega 2 leti, težkega cca 90 kg, prodam. ☎ (068)89-613, po 20. uri. 35

MLADE MUCKE prodam. ☎ (068)28-102. 45

2 PRAŠIČA, težka 120 kg in kotel za žganje, 60-litrski, prodam. ☎ (068)75-351. 45

NA NOVI LOKACIJI ŠE UGODNEJŠI

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o. Ljubljanska c. 89, Novo mesto, tel.: 068/324-442

Oprah svetuje -
FASTRAM uresničuje!
Proizvodnja TOFUJA
063/730-670; @fastram.si

Verjemite ali ne...

Krvavec 104,5
Kum 105,9

STUDIO
103.0 MHZ

TELEVIZIJA NOVO MESTO
vaš kanal
s Trdinovega vrha na kanalu 41

PRAŠIČA, 130 kg, prodam. ☎ (068)344-021. 21
2 PRAŠIČA, težka 120 do 130 kg, prodam. ☎ (068)85-636. 61
TELIČKO sivo, brejo 9 mesecev, prodam. ☎ (068)42-857. 65
3 PRAŠIČE, 120 kg, prodam. ☎ (0608)69-260. 67
ČISTOKRVNE nemške ovčarje, stare 8 tednov, prodam. ☎ (068)45-296, po 15. uri. 70
PRAŠIČA, 180 kg, domača krma, prodam. ☎ (0608)74-117. 55
PRAŠIČE, 30 do 150 kg, prodam. Možnost klanja. ☎ (0608)33-257, Vinko Bogovič, Velika vas 31, Leskovec. 44
OVCE z mladiči in plinsko peč Junkers z cisterno prodam. ☎ (068)47-122. 13
KOBILLO, staro 3 leta, brejo 8 mesecev, prašiča, 150 kg, in žrebe, staro 7 mesecev, prodam. ☎ (068)344-007. 6
PRAŠIČE, 120 do 180 kg, in odojke prodam. Anton Barborič, Zavinek 9, Škočjan. 46
PRAŠIČE, 130 do 170 kg, prodam. ☎ (068)771-232. 49
PRAŠIČA, 150 in 170 kg, domača hrana, prodam. ☎ (068)73-327. 24
2 PRAŠIČA, težka 150 kg, prodam po 220 SIT/kg. ☎ (068)73-613. 45
ODOJKE za nadaljnjo rejo in težje prašiče, težke 130 do 250 kg, prodam. ☎ (068)44-765. 45

RAZVEDRILLO
Posebna številka
o Novem mestu!

RAZVEDRILLO

Vi uganete
- mi nagradimo!

Odgovor na dvaintrideseto nagradno vprašanje je bil pravilen, če ste zapisali, da je Drago Rustja, ki se je trudil zastavljati vam taka nagradna vprašanja, da je bilo nanja težko odgovoriti napačno, direktor Dolenjskega lista. Srečo pri žrebanju za darilni bon je še zadnjič imela Ana Schweiger iz Butoraja 33 pri Črnomlju, za knjigo (J. Dularja Smeh na prepihu) pa je bila izžrebana Maja Metelko iz Ulice Slavka Gruma 12 v Novem mestu. Med rednimi plačniki naročnine je žreb določil, da knjigo (T. Jakšeta Dolenjske oblike) prejme Marija Dimec iz Velike Loke 50.

Tako, spoštovani naročniki in bralci Dolenjskega lista, kot smo obljubili, bomo podobno nagradno rubriko uvedli spet čez poldrugi mesec, ko bodo razdeljeni dobrotki iz velike nagradne akcije za (nove in stare) naročnike.

SPORT

IZŠLA JE JANUARSKA - 83. ŠTEVILKA REVIEJE E-SPORT, MODA, AVTO

Na športnih straneh so v središču pozornosti: Andrej Miklavc, Ivo Jan, Andrej Kastelic, Aleksander Knavs...

Naši gostje so še: Dragan Zarič, Natalija Prednik, Tina Čas. Pišemo o slovenskem plesu, Steffi Graf, Petu Samprasu.

Modne strani vas bodo v mesecu januarju ogrele z oblačili in beli barvi. Predstavljamo mestno modo zanj in zanj. V zimskih dneh ne gre tudi brez toplih pokrival. Preberete lahko tudi vse o kravatih. Svoj pogled na življenje nam je zaupala Judita Treppo.

Na avtomobilskih straneh vam predstavljamo: Alfa 166, Audi TT, Šeāt toledo, VW lupo 1.2 TDI, Hyundai sonato in lantr... Preizkusili smo Proton 313 GLSi winner. Pišemo o dirkalnem hrošču, Saabu in še mnogih avtomobilskih vsebinah.

Januarska številka revije E-SPORT, MODA, AVTO vas že čaka pri vašem prodajalcu časopisov!

Prav tako vas že čakajo tudi KRIŽANKE E-SPORT-ZIMA!

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakš, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 1. polletje 5.330 tolarjev, za upokojece 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.920 tolarjev, za upokojece 9.828 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 21.840 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev (v barvi 3.000 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 6.000 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.

Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006.

Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: info@dol-list.si. Internet http://www.dol-list.si Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana.

ISDN & SiOL

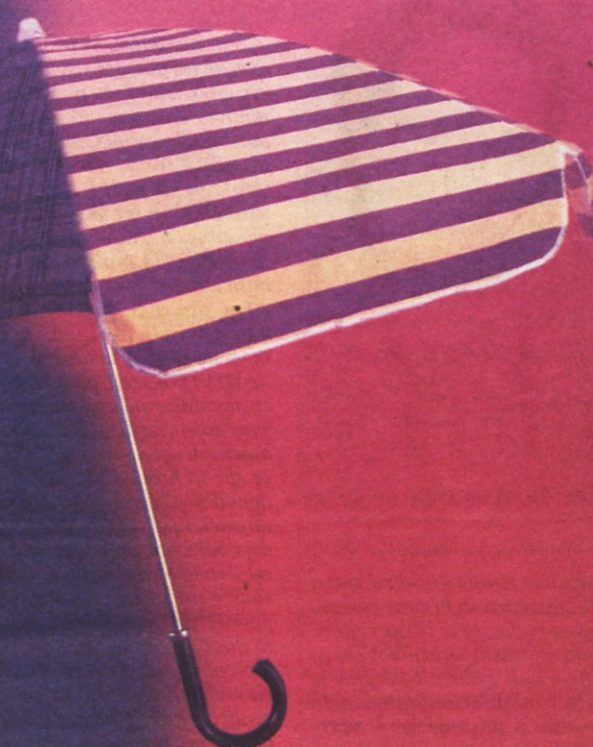
Danes pametna, jutri nujna odločitev!

Zaradi povečane poslovne dejavnosti so Vaše telefonske linije preobremenjene, uspeh Vašega dela pa je v veliki meri odvisen od hitrega komuniciranja prek računalnikov, telefaksov in telefonov. Zato Vašemu podjetju predlagamo sodobno tehnološko rešitev vseh telekomunikacijskih zadreg s kombinirano uporabo **ISDN** in **SiOL** storitev. Povečali boste učinkovitost, prihranili čas in denar. Telekom Slovenije je v Sloveniji edini ponudnik omrežja in storitev **ISDN**, ki omogočajo prenos govora, podatkov, slik in videa. **Telekom Slovenije** je vodilni komercialni ponudnik interneta v Sloveniji z omrežjem **SiOL**, ki ima največjo zmogljivost mednarodnih in domačih povezav. Informacije na brezplačni telefonski številki 080 80 80.

<http://www.telekom.si>

Telekom Slovenije
Nacionalni operater telekomunikacij

Prihodnost oblikujete sami.

Darilo v januarju!

Z rentnim varčevanjem

je vaša prihodnost lahko prijetna in bogata. V naši banki vam ponujamo **rentna varčevanja** za dobo od treh do trideset let, obročno ali z enkratnim plogom, v tolarjih ali v tuji valuti. Tudi izplačilo privarčevanega denarja je lahko obročno (povečate si pokojnino) ali v enkratnem znesku. **Možnosti je veliko**, čimprej se oglašite pri nas, saj boste v januarju za vsako sklenjeno rentno varčevanje prejeli tudi **promocijsko darilo**. Informacije so vam na voljo v ekspozituri Brežice, Cesta prvih borcev 6, tel.: 0608 66 759 in v agenciji Krško, Cesta krških žrtev 135b, tel.: 0608 22 877.
<http://www.nkbm.si>

Nova KBM
Vaš denar. Vaša banka.

DBD

d.o.o.
Dolenjska borznoposredniška družba
Glavni trg 10
8000 Novo mesto

sprejema

NAROČILA ZA PRODAJO ALI NAKUP VREDNOSTNIH PAPIRJEV
(TUDI DELNICE, PRIDOBLENE S CERTIFIKATOM)

v prostorih na Glavnem trgu 10 v Novem mestu (pri frančiškanski cerkvi)
in na izbranih enotah DOLENJSKE BANKE, d.d.

Pokličite naše borzne posrednike! Tel.: 068/372-710, 371-82-21

BISTRO
A

Novi trg, Novo mesto
☎ 322-765

vam poleg pijače nudi tudi
več vrst **pizz, hamburgerje,**
cheeseburgerje, sardele,
lignje, pomfrit ...

Hrano vam pripeljemo
tudi na dom ali v službo.

Pridite, poskusite
in se prepričajte, da vse
najboljše za pizzo dobite pri
PARTNERTRADING, d.o.o.,
iz Novega mesta!

SAXOMANI

so ljudje, ki ljubijo saxo

Avto, ki vam zleze pod kožo

...a če bi jaz, ki te tako noro ljubim, še tvoji psički kupil saxoja,
a bi se ti potem končno pustila kam zapeljati?...

prihranek 85.000 SIT in več, zelo ugodni
kreditni pogoji brez pologa na 3 in 5 let

Bank Austria
Creditanstalt

formit 95 foto Tony Stone Images

DOLENJSKI LIST

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:

Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.

Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnege nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo postal Dolenjski list.

Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu:

1999

Kraj: _____

Datum: _____

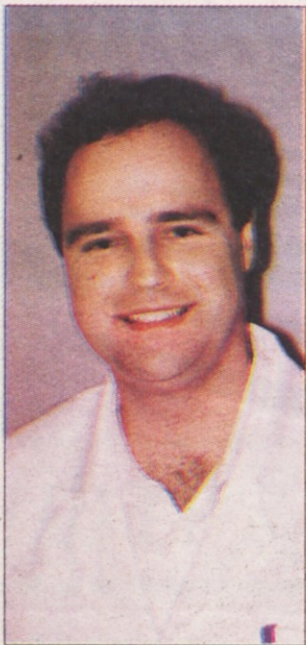
Podpis: _____

RADIO UNIVOX
107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

RADIO MAX
88,9 MHz
87,6 MHz

RADIO BREŽICE
na
88,9
in
95,9 MHz

Dr. Janez Dolenšek

obsežne eno leto trajajoče študije o dejavnih tveganjih za nastanek nenadne nepravilne smrti dojenčkov pri nas oz. t.i. "smrti v postelji".

S to raziskavo, ki je bila prva te vrste pri nas, sta se vključila v evropsko študijo in prišla do zanimivih izsledkov. Raziskava je potekala leta 1995; tedaj se je v Sloveniji rodilo 18.800 otrok, umrlo pa jih je 105, starih do 1 leto. Od tega jih je 11 primerov nenadne, nepravilne smrti dojenčkov. To pomeni, da niso našli vzroka za smrt in da so tako rekoč zdravi dojenčki med spanjem za vedno zaspali. Te primere sta posebej analizirala. "Izsledki so pokazali, da je tveganje za nenadno in nepravilno smrt dojenčka desetkrat večje, če dojenček spi na trebuhu, kot pa če spi na hrbtu ali na boku. Na nenadno in nepravilno smrt dojenčka pa vplivajo tudi drugi dejavniki, npr. pregreto, manjša odpornost nedojenega otroka in spanje pri starših v postelji," je povedal dr. Dolenšek. Šele izsledki študije so slovenskim zdravnikom pokazali, da je kar 10 odst. od vseh umrlih dojenčkov v Sloveniji umiralo nenadno in nepravilno. Na podlagi teh izsledkov - izšla je tudi posebna zloženka o tem - kako lahko starši zmanjšajo možnost, da njihov otrok nepravilno umre, je v enem letu uspelo zmanjšati število teh smrti kar za polovico, kar je velik uspeh.

Slovenske podatke so združili z nad 700 primeri nenadne smrti dojenčkov v Evropi. "To je bila ena največjih študij na svetu, v kateri je med 12 državami sodelovala tudi Slovenija in katere namen je bil ugotoviti dejavnike, ki vplivajo na nastanek teh smrti," pove dr. Dolenšek. Izsledke raziskave je predstavil tudi na srečanju zdravniškega društva v Novem mestu pa na mednarodnem kongresu urgentne medicine v Portorožu in na vseslovenskem pediatričnem kongresu. Konec minulega leta je za raziskavo prejel tudi raziskovalno nagrado novomeške občine.

Dr. Janez Dolenšek trenutno končuje magistrski študij. Je mlad in perspektiven zdravnik, ki ga zanima raziskovalno delo in ki želi odgovoriti na nekatere nepojasnjena vprašanja in s tem prispevati k še boljšemu zdravju naših otrok. JOŽICA DORNJŽ

Kadar zbolijo otroci, so starši zelo prizadeti in bi zanj naredili vse na svetu, da bi bil spet zdrav. Zato včasih od zdravnikov pričakujejo tudi čudeže. In čeprav je delo z najmlajšimi lahko zelo prijetno, je po drugi strani težko, kajti mali pacienti še ne morejo ali ne znajo povedati, kaj jih boli ali teži. Kljub temu da je včasih težko, še posebej takrat, kadar je treba staršem povedati, da otroku niso mogli pomagati in je umrl, je dr. Janez Dolenšek, specialist pediater z otroškega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, prepričan, da se je odločil za pravi poklic.

V novomeški bolnišnici se je zaposlil pred sedmimi leti, takoj po zelo uspešno končanemu študiju. Dr. Janez Dolenšek je doma iz Dolenjih Laknic pri Mokronogu in izhaja iz številne kmečke družine s petimi otroki, sedaj pa z družino živi v Novem mestu. Vseh pet Dolenškovih otrok je doštudiralo in Janez pravi, da so se na kmetiji naučili delovnih navad, ki so jim kasneje koristile pri študiju, poleg tega so bili zato tudi samostojnejši. Pred študijem je Janez nihal med veterino in medicino, na koncu se je odločil za medicino in se po končanem študiju zaposlil v novomeški bolnišnici in opravil specializacijo iz pediatrije. Ob enem se je skupaj s kolegom dr. Davidom Neubauerjem iz Pediatrične klinike v Ljubljani lotil

V novo leto z deklicama Marijo in Živo

V novomeški porodnišnici se je lani rodilo 1129, v brežiški pa 360 otrok, v obeh več deklic

NOVO MESTO - V novomeški porodnišnici se je lani rodilo več otrok kot predlani, ko je prvič po več letih padanja rojstev njihovo število začelo naraščati: takrat so zabeležili 1038 porodov, lani pa kar 1117. Dvanajstkrat so se rodili dvojčki, sicer pa je na svet privedlo precej več deklic, skupaj 589, in le 540 fantkov. Pri porodih so vse pogostejše zraven tudi očetje, lani je svojim ženam stalo ob strani kar 255 mož.

Zadnji otrok, ki se je rodil v novomeški porodnišnici v lanskem letu, je bila deklica, ki jo je na silvestrovo popoldan rodila Jožica Šavor. Z rojstvom deklice pa se je začelo tudi novo leto 1999. Malo Marijo je 1. januarja ob 9.15 rodila 34-letna Vilma Murn iz Korit pri Dobrniču. To je Vilmin četrti otrok, doma ima že 13-letnega Andreja, 11-letno Brigito in 9-letnega Marka. "Čeprav sem imela rok 1. januarja, nisem pričakovala, da bom v letošnjem letu rodila prva," je povedala Vilma. Mož Marko jo je v porodnišnico pripeljal ob pol šestih zjutraj, četrtek devet pa je že privedla na svet Marijo, težka 3,8 kilograma in dolga 51 centimetrov. Murnovi imajo doma kmetijo, zato bodo Vilmi sedaj še kako odlegli njeni starejši otroci, ki že pridno pomagajo pri kmečkih opravilih. "Starejši niso bili scrkljani, ker so se rodili eden za drugim, poleg njih pa je bilo potrebno opraviti še vse delo na kmetiji, mislim, da se bo Mariji lepše godilo," je povedala Vilma. Potem ko so se novembra vselili v novo hišo in se jim je na novega leta dan rodila še Marija, si Vilma želi le, da bi bili v novem letu vsi v družini zdravi in da bi jim kmetija tudi naprej omogočala preživetje.

Mariji sta na svet pomagala dr. Aleš Pišek in babica Verida Šabanovič, v dežurni ekipi pa sta bili še višji medicinski sestri Nataša Kirn in Suzana Mirt. V novi novomeški porodnišnici, v kateri delajo leto in pol, so se za vse izboljšale razmere. Po vseh kazalcih sodi novomeška porodnišnica med boljše porodnišnice v Sloveniji.

Pred kratkim pa so se resno lotili tudi projekta, s pomočjo katerega bi radi pridobili naziv "novorojenčku prijazna porodnišnica", ki ga že imata ljubljanska in celjska porodnišnica, podeljuje pa ga Unicef. Zato dajejo zelo velik poudarek dojenju, nosečnice poučujejo o načinu in prednostih

dojenja že v materinski šoli, materam pomagajo dojeti takoj po porodu, tiste matere, ki morajo biti zaradi zdravstvenih razlogov ločene od svojega novorojenca, pa poučijo, kako zadržati mleko. Novorojenčkom dajejo le materino mleko, drugo hrano oz. tekočino pa le v izjemnih primerih iz zdravstvenih razlogov, potem uvažajo tudi bivanje otrok skupaj z materami vseh 24 ur na dan in spodbujajo dojenje po željah novorojenca, dojenim otrokom ne dajejo dud, spodbujajo pa tudi nastanek skupin izven porodnišnice, ki z nasveti materam po odpuštu iz porodnišnice pomagajo pri dojenju. Že več let vodi njihovo materinsko šolo zelo prizadevna babica Metka Kovačič, ki v novomeški porodnišnici dela že okrog 20 let. Metka Kovačič se je uvrstila tudi v akcijo za "naj" slovensko babico, ki jo vodi revija Naš malček. Akcija se bo zaključila 20. januarja, po neuradnih podatkih pa je Metka med prvimi "naj" babicami v Sloveniji.

J. D. BREŽICE - V brežiški porodnišnici se je 2. januarja ob 1.15 zjutraj rodila Živa in ta punčka je bila prvi otrok, ki je v tukajšnji porodnišnici privedel na dan v leto 1999. Nataša Šterban Bezjak, njena mamica, je v družinskem avtomobilu, ki ga je vozil njen mož Uroš, prispela v bolnišnico okrog 23. ure 1. januarja in po tistem je šlo seveda vse zelo hitro. Živa se je namreč nekako napovedovala že pred prihodom v bolnišnico, že na silvestrovo, ki ga je Nataša praznovala doma v postelji. Živin vstop v brežiško zgodnje jutro je poleg srečne mamice pozdravila dežurna ekipa: dr. Zdenka Stričević, babica Hamida Šeho-

DARILO DOLENJSKEGA LISTA - Uredništvo DL čestita obema družinama, novorojenki Mariji in Živi pa želimo vso srečo v življenju. Kot prvorojenki v letu 1999 v novomeški in brežiški porodnišnici bosta Marija in Živa prejeli kot darilo našega časopisa hranilni knjižici z začetnima vlogama po 50.000 tolarjev.

vič in sestra Slavica Barbič. Poleg je bil tudi Živin oče Uroš. Od mnogih podrobnosti, ki spremljajo rojstva, velja omeniti, kar je posebno in običajno širše zanimivo, in sicer, da je bila Živa ob rojstvu težka 2,5 kg in velika 47

cm. Včasih kdo vpraša še po letih in kaj o družini: Nataša 30 in Uroš 32, Živa je prvi njun otrok.

Ko to berete, je Živa najbrž tik pred tem, da jo odpeljejo iz bolnice na njen dom na Senovo. Tam imata njena starša podjetje za gojenje gob, tako da Nataša, inženir kemijske tehnologije, dela tam. Živa doslej seveda še ni videla, kako je doma, zato so jo po rojstvu nemudoma prišli obiskat vsi bližnji sorodniki.

V brežiški porodnišnici sta se v novo leto rodili za Živo še dve deklici. V tej porodnišnici se je lani rodilo 174 deklic in 186 dečkov; pri čemer so v sedmih pri-

merih mamice povile dvojčke. Polovica novorojencev, ki so privedli na svet v brežiški porodnišnici, je bila iz brežiške občine, tem sledijo po številu krški in sevnški. Nekaj žensk, ki so v letu 1998 rodile v Brežicah, je iz Hrvaške.

Po besedah tamkajšnjega oseba si brežiška porodnišnica prizadeva biti dojenčku prijazna bolnišnica. Spodbuja dojenje, zato imajo matere podnevi dojenčke pri sebi. Dobra dela kajpak ni brez ustreznih aparatov in od teh je porodnišnica v preteklem letu dobila kardiograf, aparat za nadzor ploda pred porodom.

L. M.

MARIJA - Za mamico Vilmo Murn iz Korit pri Dobrniču je Marija četrti otrok, ki pa jo doma že nestrno pričakujejo brata in sestrice. (Foto: J. D.)

ŽIVA - Nataša Šterban Bezjak je v brežiški porodnišnici rodila prva v letošnjem letu, in sicer svojo prvorojenka Živo. (Foto: M. L.)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Slovenska vojska je krajanom Goriške vasi konec decembra voščila vesele velikonočne praznike in srečno novo leto - Zakaj so nekateri dobili slabše plačano grozdje

Zadnji teden pred novim letom je Dolenjski list izšel dan poprej, zaradi tega pa smo prestavili tudi dežurstvo, vendar so nas nekateri bralci kljub temu poklicali. **Bivšo delavko Beti iz Gradca** je zmotila čestitka podjetja Beti, ki jo je slišala na studiu D. "Čestitali so vsem zaposlenim, poslovnim partnerjem in kupcem, pozabili pa so na nas - upokojence, ki smo podjetje gradili in v njem delali toliko let," je užaljeno povedala.

Novomešan, ki je bil za božične praznike na obisku pri sorodnikih v Goriški vasi pri Mirni Peči, je bil zelo presenečen, ko so mu pokazali čestitko, ki jim jo je poslala Slovenska vojska iz novomeške vojašnice. V njej jim voščijo

vesele velikonočne praznike in srečno novo leto ter se jim zahvaljujejo za sodelovanje na vaji "CAE 98". Čestitko s takšno vsebino pa so dobili tudi ostali v vasi, ki so sodelovali v Natovi vaji.

Bralec iz Metlike že več kot 10 let prodaja grozdje metliški kmetijski zadrugi. Lani v jeseni je prodal 2 tisoč kilogramov grozdja, od tega mu 360 kilogramov niso plačali, in sicer z obrazložitvijo, da za kazni, ker ga prejšnje leto ni nič oddal. Metličan je bil tako dvakrat prizadet: predlani mu je skoraj ves pridelek uničila toča, ostalo mu je le nekaj grozdja za doma, lani pa mu je zadruga za kazni odbila denar pri lanskem pridelku. Poleg tega je Metličan potožil, da so grozdje odkupovali po 40 odst. nižji odkupni ceni kot pretekla leta. Direktor Kmetijske zadruge Metlika Ivan Kure je povedal, da so leta 1996 odkupili samo 10 vagonov belega grozdja in zaradi pomanjkanja grozdja tudi izgubili tržišče, medtem ko so lani v jeseni odkupili kar 40 vagonov belega grozdja. In ker je bila v celi Sloveniji ponudba belih vin zelo velika, so belo grozdje težje prodali. Cene vina so se zato znižale za 20 do 30 odst. "Čeprav tolikšnih količin grozdja nismo potrebovali, smo odkupili vse. In zato, da ne bi bili prizadeti tisti vinogradniki, ki grozdje oddajajo stalno, smo javno objavili, da bomo tistim, ki leta 1996 niso oddali grozdja, za to grozdje plačali manj," je povedal direktor Kure.

Stane Cerar iz Belokranjske ulice v Novem mestu pa se že dol-

go časa sprašuje, kdaj bo prišla na vrsto gradnja prepotrebne pločnika v Gotni vasi. "Ko je bila leta 1958 zgrajena magistralka, so posušili in asfaltirali tudi cesto do Zabe vasi proti Gorjancem. Takrat niso zgradili pločnika, saj je bilo zelo malo prometa, po 40 letih pa je več kot nujno potreben, mimo vozijo težki tovornjaki pa avtobusi in osebni avtomobili, tako da ni trenutka, ko bi bila cesta prosta," pravi Stane. Mercator je nedolgo tega odprl tudi prenovljeno trgovino, ki jo obiskujejo bližnji prebivalci, in med pešci so predem starejši in otroci. Na tem delu ceste večkrat z radarjem stojijo tudi policisti, za kar Stane meni, da je prav, še bolje pa bi bilo, ko bi sporočilo o tem nevarnem odseku in o nujni, da se zgradi pločnik, prenesli naprej na krajevno skupnost, občino in državo, saj je to državna cesta.

J. D.

Po volitvah

Obljubljali so nam nebesa, če bomo ravno nje volili. Plotove, hleve in drevesa s podobami so okrasili, volivcem peli na ušesa, a srca hladna so pustili. Može dvomljivega slovesa volitve gladko so zgubili. Je upati, da vsaj do kresa plakate bodo odstranili? Morda bi radi kar z drevesa, za plotom skriti, nas vodili. JANEZ JEŠTOVSKI

NENAČRTOVANO EKSPERIMENTIRANJE

SEVNICA - Miha G., študent fakultete za kemijo v Ljubljani, ima v kleti domače hiše v Sevnici priročen kemijski laboratorij, v katerem v prostem času opravlja poskuse. V laboratoriju je bil tudi 3. januarja zvečer in v lončeni posodi mešal neko kemično snov. Pri dodajanju neznane snovi je nenadoma prišlo do močne eksplozije, zaradi katere sta se lončena posoda in palčica za mešanje razleteli na koščke. Drobcu stekla, lončene posode in ostale snovi so se zaradi eksplozije razleteli na vse strani, del drobec pa je študentu priletel v obraz, oči, prsi in roke. Starši so ga takoj odpeljali v zdravstveni dom v Sevnico, kjer so mu nudili prvo pomoč, nato pa so ga z rešilec odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

Danes se je že vse zmešalo

Tako pravi Jože Jaklič iz belokranjskih Gribelj, ko primerja svoje zapiske o pomembnih dogodkih

GRIBLJE - Jože Jaklič iz Gribelj se spominja, da si je njegova mama že pred 65 leti, ko je bil on še droben fantič, vsak dan nekaj zapisovala v zvezek. Ni mu hotela povedati, kaj piše. Ko pa je nekoč ni bilo doma, je le pokukal v zvezek. In imel je kaj prebrati.

Jožetova mati si je namreč vsak dan zapisala, kaj so tisti dan delali, kakšno je bilo vreme ter pomembnejše dogodke. Pri mami je Jaklič dobil idejo, da si je tudi on začel leta 1950, ko se je poročil, vsak večer zapisovati pomembnejše dogodke v iztekajočem se dnevu, kolikšne izdatke je imel, vreme, temperaturo. Skratka vse, kar

je bilo zanimivega. Jaklič tako že skoraj pol stoletja piše nekakšno družinsko in vaško kroniko. Pravi sicer, da danes njegovi zapiski niso več tako podrobni kot v začetku, a kljub temu dajejo, ko prelistava koledarje, zanimiv pregled dogajanj. "Tudi sam sem večkrat primerjal vreme na isti dan v različnih letih. Pred desetletji sem na osnovi zbranih podatkov lahko s precejšnjo gotovostjo napovedal vreme. Danes to ni več mogoče. Vse se je zmešalo. Celo letni časi niso več tako izraziti, kot so bili nekdaj, najbrž pa na to precej vpliva onesnaženost ozračja," sklepa iz svojih opazovanj Jaklič. Kljub temu da so podatki, ki jih je zbral, zelo zanimivi, Jože ne želi, da bi prišli v javnost. "Vnučinja Lara pa si je pri meni že izgovorila pravico, da bo prevzela zapiske in jih hranila. Prav je, da se ohranijo. Morda bo čez desetletja komu le prišel prav kakšen podatek," pravi Jaklič.

Poleg zapisovanja pomembnejših dogodkov ima Jaklič še enega konjička: v enem od prostorov gospodarskega poslopja si ureja muzej. Zgolj zase in v svoje veselje, pravi. V njem so izdelki, ki jih je sam naredil, na primer kolovrat in kolo za voz. Dobro pa zna izkoristiti tudi muhasto naravo, ki je najboljša umetnica. S spretnostjo prinaša domov dele korenin in drevesnih debel, da jih očisti in začisti. Tako ima že veliko zbirko delov dreves, ki z malo domišljije pričarajo podobe divjega petelina, medveda, pošasti in še česa.

M. BEZEK-JAKŠE

DVA KONJIČKA - Jože Jaklič si že skoraj pol stoletja v koledarje vztrajno zapisuje dogodke, ki so pomembni bodisi zanj, za njegovo domačijo ali vas. Ob tem nikoli ne pozabi niti na vreme. Na mizi ob njem stojijo nekatere od skulptur, ki jih je ustvarila narava, Jože pa jih je obvaroval pred propadanjem. (Foto: M. B.-J.)

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristuhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno pristuhnil.